

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

**ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ**

**ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Ο Νόμος SARBANES-OXLEY
& η Εφαρμογή του στις Επιχειρήσεις**

Παναγιώτης Θ. Πρίγγουρης

**Επιβλέποντες: Νικόλαος Ηρειώτης, Αναπληρωτής Καθηγητής
Δημήτριος Παρδάλης, Επιστημονικός Σύμβουλος**

ΑΘΗΝΑ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2011

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ο Νόμος SARBANES-OXLEY & η Εφαρμογή του στις Επιχειρήσεις

Παναγιώτης Θ. Πρίγγουρης

A.M.: ΜΟΠ204

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ: **Νικόλαος Ηρειώτης**, Αναπληρωτής Καθηγητής
Δημήτριος Παρδάλης, Επιστημονικός Σύμβουλος

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: **Δημήτριος Παρδάλης**, Επιστημονικός Σύμβουλος

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2011

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική θα πραγματευτεί μια σχετικά σύγχρονη μεθοδολογία στο λογιστικό και ελεγκτικό κλάδο που υιοθετήθηκε με σκοπό να αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη των επενδυτών στο σύγχρονο χρηματοοικονομικό σύστημα σε περιόδους κρίσης. Πρόκειται για το νόμο Sarbanes-Oxley (συντομογραφικά SOX) που εμφανίστηκε για πρώτη φορά το 2002 στις Η.Π.Α. και εν συνεχεία επιβλήθηκε υποχρεωτικά σε όλες τις επιχειρήσεις που επιθυμούσαν ναπραγματεύονται μετοχές στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης.

Η δομή της εργασίας ξεκινάει με τους λόγους που οδήγησαν στην ανάγκη για τη δημιουργία ενός τόσο αυστηρού νομικού πλαισίου, τα μεγάλα σκάνδαλα δηλαδή που προκάλεσαν καίρια οικονομικά πλήγματα στο σύγχρονο χρηματοοικονομικό σύστημα και ήταν η απαρχή για τη μείωση της εμπιστοσύνης στο σύγχρονο οικονομικό σύστημα όπως το γνωρίζαμε μέχρι πριν λίγα χρόνια.

Αφού δούμε το πώς φτάσαμε εκεί και τα παραδείγματα επιχειρήσεων θα ακολουθήσει ανάλυση του ίδιου του νόμου και των συνθηκών που περιλαμβάνει καθώς και το πώς υιοθετήθηκε από τις επιχειρήσεις. Θα δούμε ακόμα πέρα από τα μειονεκτήματα και τα πλεονεκτήματα της νέας αυτής νομοθεσίας το πώς αυτοί οι κανόνες έγιναν απαρχή για τη δημιουργία ενός νέου παγκόσμιου πλαισίου με ανάλογες νομοθετικές ντιρεκτίβες από την Ευρωπαϊκή Ένωση με σκοπό τη προστασία των επενδυτών.

Η μελέτη θα ολοκληρωθεί με ένα case study για το πώς η νομοθεσία SOX υλοποιείται σε μια μεγάλη ελληνική επιχείρηση εισηγμένη στο αμερικάνικο χρηματιστήριο όπως είναι η Εθνική Ασφαλιστική.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Λογιστική & Ελεγκτική

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: λογιστική νομοθεσία, σκάνδαλα, 8^η οδηγία, εταιρική ευθύνη, έλεγχος

ABSTRACT

The present study will analyze a modern methodology in the area of logistics and financial audit that was adopted with the purpose of restoring investors' confidence to the financial system during crisis periods. This methodology is the so called Sarbanes-Oxley (SOX) law that appear in USA, at 2002 and thereafter it become obligatory for all enterprises that wish to deal with shares in the New York's stock market.

The study initially analyses the reasons that led to the creation of such strict legal framework; that is the great scandals that cause key economic shocks to the contemporary financial system and therefore act as the main factor for reducing overall confidence to this system as we know it today.

After presenting representative companies' examples that will make evidence how the investors' confidence was lost, a thorough analysis of the SOX law will follow. This will include an elaboration of its most important treaties – articles as well as information regarding its adoption. We will also examine how it's implied rules, despite their pros and cons, led to the creation of a new global framework with similar legislation directives and eventually were also accepted by the European Union with the purpose of protecting investors. The study will conclude with a case study on how the SOX legislation can apply in a large Greek enterprise listed on American stock market. The example taken will be National Insurance of Greece.

SUBJECT AREA: Accounting & Audit

KEYWORDS: Sarbanes Oxley, PCAOB, 8th directive, Corporate Fraud, Corporate Responsibility

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	6
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
2. Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟ SOX	8
2.1 Τα μεγάλα σκάνδαλα - Η κατάρρευση της ENRON.....	8
2.2 WorldCom	9
2.3 Άλλα Παραδείγματα.....	9
2.4 Δημιουργική Λογιστική.....	10
3. Ο ΝΟΜΟΣ SARBANES-OXLEY	12
3.1 Περίληψη και Ανάλυση της Νομοθεσίας.....	13
3.2 Βασικές Αρχές του SOX	17
3.3 Έγγραφα - Δημοσιοποίηση Οικονομικών Στοιχείων	22
3.4 Απόδοση Ευθυνών	24
3.5 Συστήματα Ελέγχου σύμφωνα με το SOX.....	25
3.6 Το Υψηλό Κόστος Εφαρμογής του SOX.....	27
4. Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΤΟ SOX	32
4.1 Υπερασπιστές και Πολέμιοι / Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα	32
5. Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ SOX	36
5.1 Η Ευρωπαϊκή Απάντηση στο SOX.....	36
5.2 Η 8 ^η Ευρωπαϊκή Οδηγία.....	38
6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	42
CASE STUDY: Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ SOX ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	43
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι : Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ SOX	49
ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ	109
ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ – ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ – ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ	110
ΑΝΑΦΟΡΕΣ	111

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία υλοποιήθηκε στα πλαίσια του διατμηματικού μεταπτυχιακού προγράμματος της Οικονομικής και Διοίκησης των Τηλεπικοινωνιακών Δικτύων που οργανώνει το τμήμα Πληροφορικής του ΕΚΠΑ σε συνεργασία με το τμήμα Οικονομικών Επιστημών.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω το καθηγητή μου κ. Δημήτριο Παρδάλη, για τις χρήσιμες πληροφορίες που άντλησα τόσο από τις διαλέξεις του όσο και τη πολύτιμη συμπαράσταση του καθ' όλη τη διάρκεια συγγραφής της παρούσας διπλωματικής εργασίας.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο νόμος Sarbanes-Oxley είναι μια σχετικά πρόσφατη μεθοδολογία που υιοθετήθηκε από τη χρηματιστηριακή αγορά των Η.Π.Α. με σκοπό να επαναφέρει την εμπιστοσύνη και την αξιοπιστία ενός ολόκληρου χρηματοοικονομικού συστήματος που είχε ήδη αρχίζει να κλονίζεται από τα συνεχή εταιρικά σκάνδαλα που το ταλάνιζαν κατά τα τέλη της δεκαετίας του 1990 και συνεχίζονταν και στις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας. Η πράξη Sarbanes-Oxley, ψηφίστηκε και έγινε νόμος στις 30 Ιουλίου του 2002, και αποτελεί τη σημαντικότερη νομοθεσία σχετικά με τις εταιρικές διαδικασίες, τα οικονομικά στοιχεία και τα δημόσια λογιστικά, μετά την αμερικανική νομοθεσία περί ασφάλειας της δεκαετίας του 1930.

Ο νόμος περιλαμβάνει μια ευρεία δέσμη μέτρων με σκοπό να τεθεί η κατάλληλη βάση για τη δημιουργία μιας ολόκληρης μεθοδολογίας που θα αφορά την αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση και πληροφόρηση των επενδυτών. Πήρε την ονομασία του από τους δύο βασικούς νομοθέτες, τον γερουσιαστή Paul Sarbanes και τον αντιπρόσωπο Michael Oxley. Η πράξη έφερε ραγδαίες μεταρρυθμίσεις για τους ελεγκτές, τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων και τους εκδότες των δημοσίων ομολόγων. Ο νόμος έχει εφαρμογή σε όλες τις εταιρείες που πρέπει να δημιουργούν εκθέσεις για την Επιτροπή Ομολόγων και Συναλλαγών και να τηρούν υποχρεωτικές προθεσμίες με σκοπό τη συμμόρφωση με τους κανονισμούς.

Ουσιαστικά, ο νόμος Sarbanes-Oxley απαιτεί από τα στελέχη των εταιρειών και τους εξωτερικούς ελεγκτές να πιστοποιούν και να υπογράφουν τους εσωτερικούς ελέγχους, οι οποίοι εξασφαλίζουν την ακριβή δημιουργία οικονομικών εκθέσεων. Οι εσωτερικοί έλεγχοι καθορίζονται ως οι διαδικασίες εκείνες τις οποίες εφαρμόζει το διοικητικό συμβούλιο, η διοίκηση και το υπόλοιπο προσωπικό μίας εταιρείας, το οποίο φροντίζει για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων.

Αν και φαινομενικά θα λέγε κάποιος ότι ο νόμος Sarbanes-Oxley εστιάζει κυρίως σε οικονομικά θέματα έχοντας μικρή σχέση με τα τμήματα πληροφορικής, κάτι τέτοιο δεν ισχύει στη πραγματικότητα. Η τήρηση των υποχρεώσεων του νόμου Sarbanes-Oxley απαιτεί όλες οι οικονομικές πληροφορίες να είναι ακριβείς, ενημερωμένες και απόλυτα επιβεβαιωμένες. Ουσιαστικά, τα τμήματα πληροφορικής παίζουν σημαντικό ρόλο στην επεξεργασία και διατήρηση αυτών των πληροφοριών. Ακόμα παραπέρα, αυτά τα ίδια συστήματα εξασφαλίζουν την εγκυρότητα και τη διαθεσιμότητα αυτών των δεδομένων. Εδώ είναι ο ρόλος της διαχείρισης πόρων λογισμικού.

Η συμμόρφωση με την πράξη Sarbanes-Oxley απαιτεί ότι οι εταιρείες θα αξιολογούν τους εσωτερικούς τους ελέγχους και θα αποδεικνύουν την αποτελεσματικότητά τους, μέσω των κατάλληλων οικονομικών εκθέσεων. Το περιεχόμενο του νόμου και οι νέες αυστηρές απαιτήσεις που εισάγει στην αξιολόγηση και στους ελέγχους των επιχειρήσεων θα αναλυθούν μετά από μια πρώτη παρουσίαση των λόγων που οδήγησαν στην υιοθέτηση του.

2. Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟ SOX

2.1 Τα μεγάλα σκάνδαλα - Η κατάρρευση της ENRON

Η Enron δημιουργήθηκε το 1985 και αποτελεί την ιστορία μιας μικρής επαρχιακής ενεργειακής επιχείρησης που μεταμορφώθηκε σε γιγαντιαίο όμιλο, ο οποίος ισχυριζόταν ότι συναλλάσσεται με πάνω από 30 χώρες, σημείωνε πωλήσεις της τάξης των 101 δις δολαρίων και συγκαταλεγόταν στις έξι μεγαλύτερες ενεργειακές εταιρείες στον κόσμο το 2000. Η εταιρεία εντυπωσίαζε τους πάντες και οι επενδυτικές τράπεζες ήταν πάντοτε στις υπηρεσίες της όπως και ο τύπος δεν έπαυε να πλέκει το εγκώμιο της Enron ενώ εύκολα κάποιος με στοιχειώδεις γνώσεις σε ζητήματα επιχειρήσεων θα υποψιαζόταν ότι κάτι δεν πάει καλά, όταν μια επιχείρηση σημειώνει τόσο μεγάλα κέρδη με την προσθήκη ελάχιστων νέων υπαλλήλων τα τελευταία χρόνια. Η Enron ισχυριζόταν ότι βρισκόταν στο απόγειο μιας επαναστατικής εποχής. Ήταν ένας παραδοσιακός πάροχος υπηρεσιών ενέργειας που εν μια νυκτί μετατράπηκε σε πάροχο πληροφοριών, χρησιμοποιώντας ως δίαυλο το διαδίκτυο. Αποδείχθηκε φυσικά ότι όλα ήταν λογιστικές αλχημείες και δελτία τύπου που καλλιεργούσαν ευσεβείς πόθους. Το χειρότερο είναι η πίεση που ασκούσε σε οικονομικούς αναλυτές και δημοσιογράφους για να διατηρεί τις μετοχές της σε υψηλά επίπεδα, την ίδια στιγμή που ο γενικός διευθυντής όπως και άλλοι, πουλούσαν όσες μετοχές είχαν στη κατοχή τους γνωρίζοντας τι θα επακολουθήσει.

Σε ότι αφορά το οικονομικό μοντέλο, η Enron διόγκωνε τεχνητά τα κέρδη, χρησιμοποιώντας πολλές off-shore εταιρείες για να καλύψει τα ελλείμματα ενώ προέβαινε και σε παραποιήσεις των ισολογισμών που δημοσίευε. Στόχος της ήταν να φουσκώσει τη χρηματιστηριακή αξία της. Η Enron επωφελήθηκε επίσης από την ιδιωτικοποίηση της αγοράς ενέργειας στην Καλιφόρνια, καθώς δεν δίστασε να καταφύγει ακόμη και σε εσκεμμένες διακοπές ρεύματος, ώστε να αυξήσει την τιμή της κιλοβατώρας.

Ο τύπος επί σειρά ετών εγκωμίαζε την ENRON χαρακτηρίζοντας τη μοντέλο «θάρρους και εκσυγχρονισμού», καθώς και μοντέλο «εταιρικής διακυβέρνησης». Ο διάσημος οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Andersen εξέδιδε πιστοποιητικά οικονομικής ευρωστίας. Το 2000 η τιμή της μετοχής της εταιρείας έφτασε στα 90 δολάρια ενώ ένα χρόνο μετά, το 2001 μετά από μια σειρά αποκαλύψεων για τα παραπτώματα στα οποία είχε υποπέσει η εταιρεία, η φούσκα της Enron έσκασε και οι μετοχές της καταρρέθηκαν. Καθώς το σκάνδαλο αποκαλυπτόταν, οι μετοχές της Enron σημείωσαν κατακόρυφη πτώση από τα 90 δολάρια ανά μετοχή σε λιγότερο από 0,50 δολάρια. Όταν η Enron κήρυξε πτώχευση με δυνατότητα αναδόμησης της εταιρείας, πολλές εμπλεκόμενες επιχειρήσεις άδραξαν την ευκαιρία να λύσουν τα συμβόλαια τους. Η Enron άσκησε αμέσως αγωγές, ωστόσο κατά τη διάρκεια των δικαστικών αγώνων άρχισε να αποκαλύπτεται η αλήθεια σχετικά με τις ενεργειακές της δοσοληψίες. Σύμφωνα με εκτιμήσεις επιχειρήσεων κοινής ωφελείας, η Enron αποκόμισε παράνομα από αυτές τις επιχειρήσεις και κατ' επέκταση από τους πελάτες τους 1 δισεκατομμύριο δολάρια από αθέμιτα κέρδη. Η Enron συμπάρεσυρε στην καταστροφή και την Arthur Andersen, ελεγκτική εταιρεία που συγκαταλεγόταν στις πέντε κορυφαίες αμερικανικές λογιστικές εταιρείες αφού φάνηκε ότι η εταιρεία χορηγούσε πλαστά πιστοποιητικά οικονομικών ελέγχων. Οι προβολείς στράφηκαν στη συνέχεια στους πελάτες της Andersen, οπότε και ακολούθησε η αποκάλυψη μια νέας σειράς μεγάλων επιχειρηματικών σκανδάλων. Τη φήμη της Enron

για τη μεγαλύτερη χρεοκοπία στην ιστορία πολύ γρήγορα ξεπέρασε η χρεοκοπία του ομίλου WorldCom, που ήταν επίσης πελάτης της Antersen, στα μέσα του 2002. [1]

2.2 WorldCom

Επόμενο κομμάτι στο ντόμινο των αποκαλύψεων αποτέλεσε η εταιρεία WorldCom Inc. που είχε μπει στο μικροσκόπιο της αμερικανικής Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς λίγο καιρό μετά την αποκάλυψη του σκανδάλου της Enron. Οι υποψίες ότι η δεύτερη σε μέγεθος, μετά την AT&T, εταιρεία τηλεπικοινωνιών των ΗΠΑ είχε χρησιμοποιήσει μεθόδους δημιουργικής λογιστικής για να διατηρήσει την ελκυστικότητα της οικονομικής της εμφάνισης υπήρχαν από καιρό. Ο ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της WorldCom Μπέρνι Εμπερς, είχε εξαναγκαστεί σε παραίτηση όταν αποκαλύφθηκε ότι είχε λάβει προσωπικό δάνειο 400 εκατ. δολαρίων από την εταιρεία για να πληρώσει μετοχές της που είχε αγοράσει σε υψηλή τιμή. Αλλά όταν η Κεφαλαιαγορά υποψιάστηκε ότι κάτι συμβαίνει με τη WorldCom δε περίμενε ποτέ για το ύψος της απάτης, εντόπισε λογιστικές ανακρίβειες άνευ προηγουμένου στα οικονομικά αποτελέσματα της εταιρείας. Η επιχείρηση ανακοίνωσε ότι ύστερα από εσωτερική έρευνα που πραγματοποίησε διαπίστωσε ότι τα αποτελέσματα που είχε εμφανίσει από τον Ιανουάριο του 2001 ως τον Μάρτιο του 2002 ήταν φουσκωμένα κατά 3,85 δισ. δολάρια. Τα κέρδη λοιπόν των 1,4 δισ. δολαρίων που είχε ανακοινώσει για την περυσινή χρονιά καθώς και τα κέρδη των 130 εκατ. δολαρίων που είχε εμφανίσει το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους ήταν πλασματικά. Παράλληλα η WorldCom ανακοίνωσε ότι αποπέμπει τον οικονομικό της διευθυντή Σκοτ Σάλιβαν (δεύτερο εξιλαστήριο θύμα μετά τον Εμπερς) και ότι απολύει 17.000 εργαζομένους. Το σοκ από την πρωτοφανή λογιστική απάτη της WorldCom ήταν απίστευτο, σε απόλυτους αριθμούς επρόκειτο για ένα σκάνδαλο εξαπλάσιο από αυτό της Enron. Σημαντική λεπτομέρεια: κατά το 15μηνο των αλχημειών η WorldCom συνεργαζόταν με την αναμειγμένη και στο σκάνδαλο Enron λογιστική εταιρεία Arthur Andersen. [2]

2.3 Άλλα Παραδείγματα

Και η λίστα των σκανδάλων είναι μακρά, μερικές επιχειρήσεις που φάνηκε να αποκρύπτουν ή να παραποιούν στοιχεία και οδήγησαν στη κρίση ολόκληρο το σύγχρονο χρηματοοικονομικό σύστημα είναι:

- Merck: Σύμφωνα με τα στοιχεία που έδωσε η εταιρεία, η θυγατρική της Medco, που διαχειρίζεται τη διεκπεραίωση παροχής υπηρεσιών σε ασφαλισμένους του ιδιωτικού τομέα, καταχώρισε ως έσοδα 14 δισ. δολάρια, τα οποία ουδέποτε εισέπραξε.
- Reliant Resources Inc.: Ανακοίνωσε ότι τα τελευταία τρία έτη είχε διογκώσει τα έσοδά της κατά 7,9 δισ. δολάρια χρησιμοποιώντας πλασματικές συναλλαγές, με τις οποίες παρουσίαζε πλασματικό όγκο συναλλαγών και πωλήσεων.
- Xerox Corp.: Ανακοίνωσε ότι αναθεωρεί τα αποτελέσματά της των τελευταίων πέντε ετών προκειμένου να επανακατατάξει περισσότερα από έξι δισ. δολάρια στα έσοδα της.
- Dynegy: Ο ενεργειακός κολοσσός που επιχείρησε να συγχωνευθεί με την Enron, αποτέλεσε αντικείμενο πολλών ερευνών, καθώς κατηγορήθηκε για

λογιστικές ατασθαλίες που αποσκοπούσαν στη διόγκωση των εσόδων και του όγκου συναλλαγών.

- Adelphia Communications Corp.: Κήρυξε πτώχευση και διερευνάται από την αμερικανική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και δύο ομοσπονδιακά δικαστήρια αν χορήγησε δάνεια πολλών δισεκατομμυρίων σε ιδρυτικά της στελέχη χωρίς να τα αναφέρει στους ισολογισμούς της.
- Tyco International Ltd: Διερευνάται κατά πόσον στελέχη της χρησιμοποίησαν κεφάλαια της εταιρείας για την αγορά κατοικίας και έργων τέχνης. Ο πρώην πρόεδρος της Ντένις Κοζλόφσκι παραιτήθηκε και στη συνέχεια κατηγορήθηκε για φοροδιαφυγή ύψους ενός εκατομμυρίου δολαρίων.
- Merrill Lynch & Co.: Συμφώνησε τον Μάιο να καταβάλει 100 εκατομμύρια δολάρια για να επιτύχει συμβιβασμό στις κατηγορίες που τη βάρυναν ότι δημοσίευε παραπλανητικές εκτιμήσεις για τις μετοχές εταιρειών.
- BDO Seidman: Κλήθηκε από τις δικαστικές Αρχές να ενημερώσει την Υπηρεσία Δημοσίων Εσόδων για τις υπηρεσίες που παρείχε από το 1995 και μετά και οι οποίες παρείχαν φορολογικές διευκολύνσεις.
- Global Crossing Ltd.: Η εταιρεία τηλεπικοινωνιών που εξετάζεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και τις ομοσπονδιακές Αρχές σχετικά με τις λογιστικές πρακτικές που χρησιμοποίησε [3].

2.4 Δημιουργική Λογιστική

Στον τομέα της Χρηματοοικονομικής Λογιστικής έχει αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια ο όρος Δημιουργική Λογιστική που έχει να κάνει με αντενδεικνυόμενους λογιστικούς χειρισμούς (αποκαλούμενα "λογιστικά τρικ") με σκοπό την απόκρυψη πληροφοριών ή την παραπληροφόρηση των τρίτων για την οικονομική πορεία της εταιρίας. Όλες οι παραπάνω επιχειρήσεις προέβησαν σε λογιστικές απάτες που δύσκολα κάποιος θα μπορούσε να ανακαλύψει παρόλο που ενδείξεις υπήρχαν για πολλές από αυτές. Η έννοια της λογιστικής απάτης περιλαμβάνει:

- ✓ Νόθευση, παραποίηση ή αθέμιτη τροποποίηση οικονομικών μεγεθών, υποστηρικτικών εγγράφων, ή επιχειρηματικών συναλλαγών.
- ✓ Σκόπιμα εσφαλμένες δηλώσεις, παραλείψεις ή διαστρεβλώσεις γεγονότων, εμπορικών συναλλαγών, λογαριασμών και άλλων σημαντικών πληροφοριών από τις λογιστικές καταστάσεις.
- ✓ Σκόπιμα κακή εφαρμογή, ερμηνεία και εκτέλεση των λογιστικών προτύπων, αρχών και των πρακτικών που χρησιμοποιούνται για την αναγνώριση και αναφορά οικονομικών και επιχειρησιακών συναλλαγών
- ✓ Εσκεμμένη παράβλεψη και αποκάλυψη ή παρουσίαση ανακριβών λογιστικών προτύπων, αρχών και πρακτικών.
- ✓ Χρήση λογιστικών τεχνασμάτων για τη διαχείριση παράνομων κερδών.
- ✓ Μεθοδεύσεις λογιστικών τεχνικών που βρίσκονται μέσα στα όρια των νόμων, αλλά είναι εύκολο να μεταβληθούν μέσα από τα «παραθυράκια» αυτών.

Τα παραπάνω σκάνδαλα και ειδικά τα μεγαλύτερα της Enron και της WorldCom έδωσαν αφορμή στους Ευρωπαίους οι οποίοι υποστήριξαν ότι ο αμερικανικός τρόπος

λογιστικής δεν είναι κατάλληλος. Το αμερικανικό κανονιστικό μοντέλο δεχόταν ήδη επιθέσεις στην Ευρώπη έπειτα από το σκάνδαλο της Enron και τις μεγάλες οικονομικές ατασθαλίες πολλών άλλων εταιρειών. Με την περίπτωση της WorldCom να έρχεται στο προσκήνιο οι επενδυτές τονίζουν ότι είναι πλέον πεπεισμένοι πως το αμερικανικό μοντέλο, με την έμφασή του στα νομικά «παραθυράκια» των λογιστικών κανόνων, είναι ελαττωματικό και ότι η Ευρώπη σωστά υιοθετεί κανόνες οι οποίοι δίνουν έμφαση σε γενικότερες αρχές. Μέχρι τότε Ευρωπαϊκή Ένωση εστιαζόταν στη μίμηση του αμερικανικού μοντέλου. Με τα κέρδη της WorldCom όμως να έχουν εξαφανιστεί, την Enron χρεοκοπημένη και την ελεγκτική της εταιρεία Arthur Andersen καταδικασμένη για παρακώλυση του έργου της Δικαιοσύνης, οι Ευρωπαίοι έχουν αλλάξει κατεύθυνση. Τα αμερικανικά οικονομικά σκάνδαλα είδαν το φως της δημοσιότητας καθώς η ΕΕ επιχειρεί να «ξαναγράψει» τους χρηματοοικονομικούς κανονισμούς της και να ενοποιήσει τις 15 χρηματιστηριακές αγορές της ως το 2005. Επίσης οι εξελίξεις έχουν στρέψει την ΕΕ στα διεθνή λογιστικά πρότυπα (IAS) τα οποία θα είναι υποχρεωτικά για τις περισσότερες από τις 6.000 εισηγμένες στο χρηματιστήριο ευρωπαϊκές εταιρείες από το 2005. Τα IAS υποχρεώνουν τις εταιρείες να αναφέρουν ενοποιημένα στους ισολογισμούς τους ιδιωτικούς συνεταιρισμούς τους και βασίζονται σε γενικότερες «αρχές» αντί σε λεπτομερειακούς κανόνες.

Όλες αυτές οι εξελίξεις έκαναν τις Η.Π.Α. να ακολουθήσουν ένα νέο δρόμο και να υιοθετήσουν νέους ιδιαίτερα αυστηρούς κανονισμούς για τη χρηματιστηριακή αγορά, κανόνες και νομοθεσίες που πλέον θα απέτρεπαν από κάθε σκέψη τις επιχειρήσεις να προβούν σε απάτες και σκάνδαλα σαν αυτά που ξέσπασαν στις αρχές της νέας χιλιετίας. Αποτέλεσμα όλη αυτής της προσπάθειας ήταν η υιοθέτηση μιας ολόκληρης νομοθεσίας του νόμου Sarbanes-Oxley που αν και επικρίθηκε ιδιαίτερα από τις επιχειρήσεις εξ' αιτίας της αυστηρότητας του και κυρίως του υψηλού κόστους εφαρμογής υιοθετήθηκε τελικά με τη ψήφιση του το 2002. Ο συγκεκριμένος νόμος αρχικά αφορούσε τις δημόσιες Αμερικάνικες επιχειρήσεις αλλά στη συνέχεια έγινε υποχρεωτικός για οποιαδήποτε επιχείρηση επιθυμούσε να έχει τοποθετημένες μετοχές στο Αμερικάνικο χρηματιστήριο, είτε ήταν ήδη εισηγμένη είτε θα προχωρούσε μετά την εφαρμογή του νόμου σε εισαγωγή της στο χρηματιστήριο. Στο επόμενο κεφάλαιο θα δούμε αναλυτικά τι περιελάμβανε ο νόμος και ποιες οι μεγάλες και υψηλού κόστους αλλαγές που οδήγησαν πολλές επιχειρήσεις ακόμα και στην απομάκρυνση τους από την Αμερικάνικη χρηματιστηριακή αγορά.

3. Ο ΝΟΜΟΣ SARBANES-OXLEY

Όταν οι εταιρείες καταρτίζουν τις οικονομικές αναφορές που τελικά δημοσιεύουν θα έπρεπε να καταγράφουν την πραγματική εικόνα της επιχείρησης ώστε το επενδυτικό κοινό να μπορεί απλά μελετώντας αυτές να επιλέξει τις σωστότερες επενδυτικές αποφάσεις. Όπως αποδείχτηκε όμως και περιγράφηκε και στο πρώτο κεφάλαιο αναλυτικά ήταν τελικά συχνό φαινόμενο η παρουσίαση των οικονομικών στοιχείων να γινόταν με τέτοιο τρόπο που δύσκολα κάποιος επενδυτής θα μπορούσε να αναγνώσει τη πραγματική εικόνα της επιχείρησης. Οι οικονομικές καταστάσεις δεν ήταν αληθείς και αυτό φάνηκε με τα παραδείγματα της Enron της WorldCom και των άλλων επιχειρήσεων που ενώ στα χαρτιά φαίνονταν όλα να πηγαίνουν πολύ καλά στη πραγματικότητα όλη αυτή η εικόνα ήταν ψεύτικη, πολλές φορές προϊόν συνεργασίας κάθε εταιρείας με την ελεγκτική εταιρεία της. Αποτέλεσμα ήταν οι επενδυτές να νιώθουν εξαπατημένοι και διστακτικοί πλέον σε κάθε απόφαση τους για το επενδυτικό τους μέλλον αφού πάντοτε με την υφιστάμενη κατάσταση θα υπήρχε η υποψία ότι τα στοιχεία που έβλεπαν δεν ήταν αληθή και αυτό θα έπρεπε με κάποιο τρόπο να αλλάξει.

Το αμερικάνικο κογκρέσο και η Αμερικάνικη Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (Securities and Exchange Commission) αποφάσισαν από κοινού να μελετήσουν μια καινούργια νομοθεσία με σκοπό να προστατευτεί το κοινό από πρακτικές σαν της Enron. Η SEC, δημιουργήθηκε μετά το κραχ το 1929 όταν οι ΗΠΑ διαπίστωσαν ότι σημαντικές αλλαγές στις δραστηριότητες της αγοράς θα πρέπει να θεσπιστούν για την αποκατάσταση της πίστης των επενδυτών στις κεφαλαιαγορές. Λόγω αυτών των προσπαθειών, το Κογκρέσο θέσπισε το Securities Act το 1933 και τη Securities and Exchange Commission το 1934 με σκοπό να χρησιμοποιηθεί ως όργανο υλοποίησης του νόμου. [4]

Φάνηκε λοιπόν ότι χρειαζόταν μια περισσότερο αυστηρή νομοθεσία που θα υπαγόρευε τον τρόπο με τον οποίο οι οικονομικές πληροφορίες θα καταγράφονταν και θα καταρτίζονται πλέον οι οικονομικές αναφορές των επιχειρήσεων. Έτσι γεννήθηκε ο SOX με στόχο την επικέντρωση τόσο στο σύνολο των διαδικασιών που σκοπό έχουν την περισυλλογή όλων των απαραίτητων δεδομένων-πληροφοριών με τον οποίο οι επιχειρήσεις φθάνουν στη καταγραφή των αποτελεσμάτων που τελικά δημοσιεύουν όσο και στον έλεγχο της αξιοπιστίας στη διαδικασία υποβολής των εκθέσεων. Επίσης θέτει πλέον υπεύθυνους για το τελικό αποτέλεσμα και για όλη τη διαδικασία κατάρτισης των οικονομικών αναφορών τους διαχειριστές της επιχείρησης, τους διευθυντές και τους ελεγκτές που υπογράφουν την ορθότητα αυτών των αποτελεσμάτων.

Ο νόμος Sarbanes-Oxley περιλαμβάνει πολλές αλλαγές σε σχέση με όσα ίσχυαν στο παρελθόν για τις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων με σημαντικότερη παράμετρο να αφορά τα συστήματα ελέγχου και εξασφάλισης της ακρίβειας και αξιοπιστίας όλων όσων καταγράφονται στις οικονομικές αναφορές των επιχειρήσεων. Είναι μια προσπάθεια οι επενδυτές να νιώθουν πλέον εξασφαλισμένοι ότι τα στοιχεία που δημοσιεύονται είναι αληθή και να μην επαναληφθούν σκάνδαλα και οικονομικές περιπέτειες αντίστοιχες των Enron και WorldCom.

Ο νόμος SOX περιλαμβάνει μια ολόκληρη νομοθεσία, έγγραφα και τμήματα που καθορίζουν επακριβώς και με κάθε λεπτομέρεια τις διαδικασίες, τους ελέγχους, τις ποινές και οτιδήποτε αφορά την σωστή λειτουργία του ελέγχου που θα πραγματοποιείται σε μια επιχείρηση με σκοπό την πραγματική διαφάνεια και εγκυρότητα των αποτελεσμάτων που τελικά δημοσιεύονται. Στα τμήματα που

ακολουθούν θα δούμε αναλυτικότερα τις σημαντικότερες παραγράφους του νόμου καθώς και τα έγγραφα-αναφορές που θα πρέπει οι επιχειρήσεις να παρουσιάζουν.

3.1 Περίληψη και Ανάλυση της Νομοθεσίας

Ο νόμος SOX αποτελείται από έντεκα τίτλους-τμήματα και κάθε τίτλος από αρκετές παραγράφους. Στο σύνολο αυτό περιλαμβάνονται όλες οι απαιτήσεις για το σωστό έλεγχο και την υλοποίηση των οικονομικών αναφορών που απαιτούνται να δημοσιεύουν οι επιχειρήσεις που διέπονται από το συγκεκριμένο νόμο. Ας δούμε αναλυτικότερα τους έντεκα επιμέρους τίτλους στα οποία διαχωρίζετε ο νόμος.

I. Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) – Συμβούλιο Επίβλεψης Απολογισμών Δημόσιων Εταιρειών

Ο πρώτος τίτλος του νόμου αποτελείται από εννέα επιμέρους παραγράφους (sec 101-109) και παρουσιάζει ίσως τη σημαντικότερη παράμετρο του συγκεκριμένου νόμου που είναι η δημιουργία του Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) ενός ανεξάρτητου οργάνου-συμβουλίου που σκοπό έχει τον έλεγχο και την επίβλεψη των δημόσιων ελεγκτικών εταιρειών. Έτσι διασφαλίσετε ότι πραγματοποιούνται με ακρίβεια και αξιοπιστία μέσω ανεξάρτητων λογιστικών ελέγχων όλες οι διαδικασίες που απαιτούνται. Ο νόμος υποχρεώνει τη δημιουργία ενός πίνακα με όλους τους εγγεγραμμένους ελεγκτές προσδιορίζοντας επακριβώς τις συγκεκριμένες διαδικασίες συμμόρφωσης των ελεγκτών απέναντι σε ότι ορίζει ο νόμος. Η PCAOB ελέγχεται μόνο από την Αμερικάνικη Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (SEC) και περιλαμβάνει νόμους και κανόνες που ρυθμίζουν όλη την αγορά ελεγκτικών εταιρειών, τα ελεγκτικά πρότυπα και τις διαδικασίες που ακολουθούν οι εταιρείες και διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου. Υπάρχει η δυνατότητα ακόμα και για επιβολή πειθαρχικών ποινών στις ελεγκτικές εταιρείες αν αυτές δε συμμορφώνονται στα πρότυπα και τις οδηγίες που πρέπει να ακολουθούν.

II. Auditor Independence - Ανεξαρτησία Ελεγκτών

Το δεύτερο τμήμα αποτελείται από εννέα παραγράφους (sec 201-209) και καθιερώνει τα πρότυπα που διασφαλίζουν την ανεξαρτησία των ελεγκτών που πραγματοποιούν τους οικονομικούς ελέγχους στις επιχειρήσεις με στόχο να περιορίσει τις συγκρούσεις συμφερόντων που συχνά υπήρχαν. Αναλύει επίσης τις νέες απαιτήσεις έγκρισης των ελεγκτών καθώς και τις απαιτήσεις για την υποβολή των αναφορών των ελεγκτών. Τέλος σε αυτό το τμήμα καθορίζονται και οι δραστηριότητες των ελεγκτικών εταιρειών περιορίζοντας αυτές στο είδος των υπηρεσιών που θα μπορούν να παρέχουν. Πλέον ο νόμος απαγορεύει τη παροχή άλλων υπηρεσιών μη ελεγκτικών οι οποίες θα συνιστούσαν σύγκρουση συμφερόντων όπως τήρηση λογιστικών βιβλίων, σχεδιασμό και ανάλυση πληροφοριακών συστημάτων, διαχείριση τμημάτων ανθρώπινων πόρων καθώς και παροχή επενδυτικού ή χρηματιστηριακού χαρακτήρα συμβουλών.

III. Corporate Responsibility – Εταιρική Ευθύνη

Το τρίτο τμήμα αποτελείται από οκτώ παραγράφους (sec 301-308) και είναι αυτό που επαναπροσδιορίζει την εταιρική ευθύνη της επιχείρησης. Πλέον ο νόμος για την

αποφυγή ανακριβών ή πλασματικών οικονομικών εκθέσεων υποχρεώνει τα ανώτερα στελέχη να λαμβάνουν ατομική ευθύνη για την ακρίβεια και την πληρότητα των εταιρικών οικονομικών εκθέσεων. Απαριθμεί τα συγκεκριμένα όρια για τις συμπεριφορές των στελεχών και περιγράφει συγκεκριμένες κυρώσεις για τη μη συμμόρφωση. Η παράγραφος 302 προβλέπει ότι η κύρια όργανα της εταιρείας, τυπικά δηλαδή ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Οικονομικός Σύμβουλος, πιστοποιούν και εγκρίνουν την ακεραιότητα των εκθέσεων και σε περίπτωση πλαστών ή διαφοροποιημένων από τη πραγματικότητα στοιχείων επιβαρύνονται με αυστηρές ποινές οι ίδιοι. Πέρα από τις όποιες ποινικές διώξεις οι υπεύθυνοι που υπογράφουν τις εκθέσεις υποχρεούνται ακόμα και σε επιστροφή των πρόσθετων οικονομικών αμοιβών που μπορεί να πήραν από πιθανές αλλοιωμένες εκθέσεις καθώς και την επιβάρυνση τους με το κόστος που θα απαιτηθεί για τις αναθεωρημένες οικονομικές εκθέσεις.

IV. *Enhanced Financial Disclosures - Ενισχυμένες Οικονομικές Δημοσιεύσεις*

Ο τέταρτος τίτλος αποτελείται από εννέα παραγράφους (sec 401-409) και περιγράφει τις επιπρόσθετες απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν πλέον όλες οι οικονομικές συναλλαγές που πραγματοποιούνται συμπεριλαμβανομένων και των εκτός ισολογισμού συναλλαγών όπως και τις οιοσδήποτε χρηματιστηριακές συναλλαγές από επιχειρησιακά στελέχη. Προσδιορίζει επίσης τις απαιτήσεις των εσωτερικών ελέγχων με σκοπό τη πιστοποίηση της ακρίβειας των οικονομικών εκθέσεων και κοινοποιήσεων. Απαιτεί επίσης την έγκαιρη υποβολή εκθέσεων για τις πραγματοποιούμενες ουσιώδεις αλλαγές στους χρηματοοικονομικούς όρους και συγκεκριμένες αναθεωρήσεις από την Αμερικάνικη Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς που εγκρίνουν τις αναθεωρημένες αλλαγές.

V. *Analyst Conflicts of Interest - Συγκρούσεις Συμφερόντων*

Ο πέμπτος τίτλος αποτελείται από μία μόνο παράγραφο και περιλαμβάνει ειδικά σχεδιασμένα μέτρα με σκοπό να αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη των επενδυτών στις υποβαλλόμενες εκθέσεις των αναλυτών. Καθορίζει τους κώδικες δεοντολογίας για τους αναλυτές και απαιτεί την δημοσιοποίηση των αναγνωρισμένων συγκρούσεων συμφερόντων που μπορεί να υπάρχουν μεταξύ των προσφερόμενων δραστηριοτήτων που οι ελεγκτικές εταιρείες παρέχουν.

VI. *Commission Resources and Authority – Επιτροπή Πόρων και Εξουσιών*

Ο επόμενος κατά σειρά έκτος τίτλος αποτελείται από τέσσερις παραγράφους και καθορίζει τις πρακτικές ώστε να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη των επενδυτών. Καθορίζει επίσης την εξουσία που θα έχει η Αρχή Κεφαλαιαγοράς στο να περιορίζει ή να απαγορεύει σε ένα πρόσωπο να ασκήσει μεσιτικές ή συμβουλευτικές υπηρεσίες καθώς και εμπορικές δραστηριότητες.

VII. *Studies and Reports - Μελέτες και Αναφορές*

Ο έβδομος τίτλος αποτελείται από πέντε παραγράφους (sec 701-705) και επιβάλλει διάφορες μελέτες που θα πρέπει να πραγματοποιούνται και να αναφέρονται τα ευρήματα τους. Οι μελέτες και οι εκθέσεις περιλαμβάνουν τις επιπτώσεις της ενοποίησης δημόσιων λογιστικών επιχειρήσεων, το ρόλο των οργανισμών αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας, στο τρόπο λειτουργίας των αγορών αξιόγραφων, παραβιάσεων τίτλων και στην επιβολή κυρώσεων.

VIII. Corporate and Criminal Fraud Accountability - Εταιρική και Εγκληματική
Υπευθυνότητα σε Περίπτωση Απάτης

Ο τίτλος οκτώ αποτελείται από επτά παραγράφους (sec 801-807) και περιγράφει τις συγκεκριμένες ποινικές ρήτρες που θα επισύρει ο εντοπισμός απάτης κατά τη συγγραφή των οικονομικών καταστάσεων, τη πιθανή παραποίηση τους ή ακόμα και την εσκεμμένη καταστροφή εγγράφων ή κάθε άλλης παρέμβασης σχετικά με διεξαγόμενες έρευνες. Τέλος αναφέρονται τα μέτρα προστασίας των ατόμων που καταγγέλλουν μια απάτη ή μια παράνομη ενέργεια με σκοπό τη προφύλαξη τους.

IX. White Collar Crime Penalty Enhancements – Αύξηση Ποινών Οικονομικών
Εγκλημάτων

Ο τίτλος εννέα αποτελείται από έξι παραγράφους (sec 901-906). Αυτό το τμήμα έχει γίνει γνωστό με το τίτλο «Εγκλήματα του λευκού περιλαίμιου» εννοώντας τα οικονομικά εγκλήματα που διαπράττονται από άτομα υπεράνω υποψίας που συνήθως κατέχουν υψηλόβαθμες θέσεις και γνωρίζουν πρόσωπα και καταστάσεις και μπορούν εύκολα να καλύψουν πιθανά αδικήματα τους. Ο συγκεκριμένος τίτλος αυξάνει τις ποινικές ρήτρες που επιφέρουν τα οικονομικά εγκλήματα και οι συνομωσίες. Συνιστά επίσης αυστηρότερες ποινές και προσθέτει την αποτυχία πιστοποίησης των οικονομικών εκθέσεων στη λίστα των ποινικών αδικημάτων.

X. Corporate Tax Returns - Επιχειρησιακή Φορολογική Δήλωση

Ο τίτλος με τον αριθμό δέκα αποτελείται από μία μόνο παράγραφο. Η παράγραφος 1001 επικυρώνει την ευθύνη του Διευθύνοντα Συμβούλου που πλέον θα πρέπει να υπογράφει τη φορολογική δήλωση της επιχείρησης και θα είναι υπεύθυνος για την ακρίβεια όσον καταγράφονται σε αυτή.

XI. Corporate Fraud and Accountability - Εταιρική Υπευθυνότητα Απάτης

Ο τελευταίος τίτλος του νόμου αποτελείται από επτά παραγράφους (sec 1101-1107) και είναι αυτός που προσδιορίζει την έννοια της εταιρικής απάτης. Επίσης καταγράφει τα ποινικά αδικήματα και τις παραβάσεις προσδιορίζοντας και τις συγκεκριμένες ποινικές ρήτρες που θα επιφέρει κάθε αδίκημα. Τέλος αναθεωρεί τις κατευθυντήριες γραμμές και ενισχύει τις ποινικές ρήτρες που επιφέρει η παράβαση τους .

Αφού είδαμε περιληπτικά τους τίτλους που απαρτίζουν το νόμο SOX θα μελετήσουμε λίγο αναλυτικότερα μερικές από τις σημαντικότερες παραγράφους του νόμου Sarbanes-Oxley που έφεραν και τις μεγαλύτερες αλλαγές στο τρόπο λειτουργίας των επιχειρήσεων που υποχρεώθηκαν να τις εφαρμόσουν και αποτέλεσαν τα σημαντικότερα αγκάθια για την εφαρμογή της συγκεκριμένες νομοθεσίας.

Sec 302: Corporate Responsibility for Financial Reports (Εταιρική Ευθύνη για τις
Οικονομικές Αναφορές)

Η παράγραφος 302 του νόμου προβλέπει ένα σύνολο εσωτερικών διαδικασιών με σκοπό να εξασφαλιστεί η κοινοποίηση οικονομικών στοιχείων με ακρίβεια και

πληρότητα. Πλέον ο Διευθύνων Σύμβουλος (CEO) καθώς και ο Οικονομικός Σύμβουλος (CFO) υπογράφοντας τις εκθέσεις-αναφορές είναι απόλυτα υπεύθυνοι για την καθιέρωση και τη διατήρηση των εσωτερικών ελέγχων, που πραγματοποιούνται τόσο εντός της επιχείρησης όσο και στις θυγατρικές αυτής, των οποίων το σχεδιασμό πιστοποιούν. Οι περιοδικές αναφορές πλέον είτε ετήσιες είτε τριμηνιαίες δε θα μπορούν να περιέχουν ανακριβή στοιχεία ή εσκεμμένες παραλείψεις ενώ θα πρέπει όλες οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις και οι σχετικές πληροφορίες να αποτιμούν τη πραγματική χρηματοοικονομική κατάσταση της επιχείρησης κατά τη στιγμή που αυτές συντάσσονται. Οι υπογράφοντες CEO και CFO θα πρέπει να αξιολογήσουν σε διάστημα τριών μηνών την αποτελεσματικότητα των εσωτερικών ελέγχων της επιχείρησης και να παρουσιάσουν σε μια αναφορά-έκθεση τα συμπεράσματα τους όσον αφορά στην αποτελεσματικότητα αυτών των ελέγχων βασισμένοι στην αξιολόγηση που προηγήθηκε. Οι παραπάνω αλλαγές θα πρέπει μάλιστα σύμφωνα με το νόμο να εφαρμοστούν το αργότερο μέσα σε 30 ημέρες από την εφαρμογή του στην επιχείρηση.

Sec 404: Management Assessment of Internal Controls (Αξιολόγηση των Εσωτερικών Ελέγχων από τη Διοίκηση)

Η συγκεκριμένη παράγραφος είναι αυτή που επέφερε και τις σημαντικότερες μεταβολές στις επιχειρήσεις, συζητήθηκε περισσότερο από όλες και αποτέλεσε και το μεγαλύτερο αντικείμενο αντιπαράθεσης κυρίως για τους επικριτές του συγκεκριμένου νόμου. Είναι ο κανόνας που επέφερε και το μεγαλύτερο κόστος για την εφαρμογή του στις επιχειρήσεις και θα σχολιάσουμε αναλυτικότερα στη συνέχεια της παρούσας εργασίας. Η παράγραφος καθορίζει τους κανόνες που απαιτεί πλέον κάθε ετήσια αναφορά της επιχείρησης προσθέτοντας σε αυτούς τη διαδικασία του εσωτερικού ελέγχου. Πλέον η διοίκηση θα είναι επιφορτισμένη με την ευθύνη της διαμόρφωσης και διατήρησης ενός επαρκούς συστήματος εσωτερικού ελέγχου όλων των διαδικασιών που πραγματοποιούνται μέχρι και την υποβολή των οικονομικών εκθέσεων ενώ πλέον κάθε ετήσια οικονομική αναφορά θα περιλαμβάνει και τη δήλωση της εταιρείας για την αποτελεσματικότητα αυτού του εσωτερικού ελέγχου. Ένας εξωτερικός ελεγκτής πάντοτε θα είναι υπεύθυνος να αξιολογήσει στη συνέχεια τις εκτιμήσεις που πραγματοποιήθηκαν από τη διοίκηση και να της επικυρώσει.

Sec 802: Criminal Penalties for Altering Documents (Ποινικές Κυρώσεις για τη Παραποίηση Εγγράφων)

Η συγκεκριμένη παράγραφος αναφέρει τις ποινές που μπορούν να επιβληθούν σε οποιοδήποτε εμπλεκόμενο με τον χρηματοοικονομικό έλεγχο και την επιχείρηση που σκοπίμως αλλοιώνει ή καταστρέφει στοιχεία, αποκρύπτει πληροφορίες ή πραγματοποιεί λανθασμένες καταχωρήσεις σε συστήματα ή σχετικά με τον έλεγχο έγγραφα. Για τις αναφερόμενες ενέργειες ο SOX επιβάλλει σημαντικά πρόστιμα ακόμα και φυλάκιση μέχρι και είκοσι έτη[5].

Sec 906: Corporate Responsibility for Financial Reports (Εταιρική Ευθύνη για τις Οικονομικές Αναφορές)

Η παράγραφος 906 περιλαμβάνει τις απαιτήσεις που θα συνοδεύουν μια οικονομική αναφορά υποχρεώνοντας το συντάκτη της να συνοδεύει κάθε περιοδική αναφορά με την έγγραφη δήλωση των CEO και CFO για την ακρίβεια του περιεχομένου της. Το σημαντικότερο κομμάτι που τη διαφοροποιεί από την 302 που έχει και τον ίδιο τίτλο

είναι ότι συμπεριλαμβάνει και τις ποινές που θα επιφέρει σε οποιοδήποτε από τους υπογράφοντες σε περίπτωση που η αναφορά δεν συνάδει με όλες τις προϋποθέσεις που ο νόμος έχει καθορίσει. Πιο αναλυτικά επισύρει πρόστιμο που μπορεί να φτάνει μέχρι το \$1 εκατομμύριο δολάρια ή φυλάκιση έως και δέκα έτη ή και τα δύο. Σε περίπτωση δε που η αναφορά εσκεμμένα δε συνάδει με τα προαπαιτούμενα από το νόμο η ποινή ανεβαίνει φτάνοντας μέχρι και τα \$5 εκατομμύρια δολάρια ή φυλάκιση 20 ετών ή και τα δύο.

3.2 Βασικές Αρχές του SOX

Ας δούμε τώρα αναλυτικότερα τα σημεία εκείνα που εισήγαγε ο νόμος SOX και προσπάθησε να επιτύχει την αξιοπιστία του συστήματος ελέγχου και πιστότητας των οικονομικών αναφορών. Ο νόμος έθεσε αυστηρά κριτήρια και δημιούργησε ακόμα και επιτροπές που θα αναλάμβαναν το ρόλο του συμβούλου και ελέγχου των διαδικασιών που θα διενεργούνται στις επιχειρήσεις. Ας δούμε λοιπόν μία προς μία κάθε νέα προσθήκη η αλλαγή που επέφερε η νέα νομοθεσία.

ο **Ίδρυση του PCAOB** ενός ειδικού συμβουλίου - κρατικού φορέα που όπως είδαμε και σε προηγούμενη ενότητα θα επιβλέπει τη δεοντολογική και νόμιμη λειτουργία των ελεγκτικών εταιρειών. Βασικές αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί στον PCAOB είναι:

- ✓ Η καταχώρηση κάθε ελεγκτικής εταιρείας στο πίνακα ελεγκτικών εταιρειών που εισάγει ο PCAOB από τον οποίο και θα ελέγχετε.
- ✓ Η κατάρτιση των κανόνων για τη διεξαγωγή των οικονομικών ελέγχων, ελέγχων ποιότητας, κωδικών δεοντολογίας, ανεξαρτησίας των ελεγκτικών μηχανισμών καθώς και άλλα πρότυπα σχετιζόμενα με την προετοιμασία του ελέγχου για όσους υποβάλλουν οικονομικές εκθέσεις.
- ✓ Πραγματοποίηση επιθεωρήσεων και διαδικασιών πειθαρχικού ελέγχου στις εγγεγραμμένες ελεγκτικές εταιρείες επιβάλλοντας τις απαιτούμενες κυρώσεις στις εταιρίες που παραβιάζουν τους κανόνες που θεσπίζονται για τη συμπεριφορά τους.
- ✓ Επιβολή της συμμόρφωσης με τα επαγγελματικά πρότυπα, τους νόμους και τους λοιπούς κανόνες που ο SOX επιβάλλει.
- ✓ Στήσιμο του προϋπολογισμού του και έλεγχος του προσωπικού του. Σύμφωνα με τον SOX, το διοικητικό συμβούλιο θα απαρτίζεται από πέντε οικονομικά καταρτισμένα μέλη πλήρους απασχόλησης που θα διορίζονται για 5 έτη.
- ✓ Εκτελεί τέλος όλα τα υπόλοιπα καθήκοντα ή λειτουργίες που είναι απαραίτητες ανάλογα με τις ανάγκες που υπάρχουν.

ο **Περιορισμός στους τύπους των ελεγκτικών υπηρεσιών που παρέχονται με σκοπό την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων**. Πλέον απαγορεύεται οι ελεγκτές να προσφέρουν ένα μεγάλο πλήθος από υπηρεσίες στους πελάτες τους. Ένας λογιστικός έλεγχος θα πρέπει να είναι αντικειμενικός και ουσιαστικά είναι μια διαδικασία επαλήθευσης των υπαρχόντων πληροφοριών και προσδιορισμού εκείνων που δεν είναι σύμφωνες με τους γενικά αποδεκτούς κανόνες, σκοπός ενός λογιστικού ελέγχου είναι να επικυρώσει ότι οι λογιστές μπορούν να πιστοποιήσουν

τις οικονομικές δηλώσεις που προετοιμάζονται σύμφωνα με τις γενικά αποδεκτές αρχές της λογιστικής. Ο SOX λοιπόν θα πρέπει να αντιμετωπίσει το φαινόμενο να δημιουργηθεί μια πιο στενή σχέση μεταξύ ελεγκτικής εταιρείας και επιχείρησης με αποτέλεσμα οι ελεγκτές έχοντας έναν οικονομικό κίνητρο από την επιχείρηση να τροφοδοτούν τους πελάτες που καταβάλλουν και τις αμοιβές τους για τον έλεγχο, μια πιο ευνοϊκή οικονομική μελέτη όπως γινόταν και στο παρελθόν. Ένας λογιστικός έλεγχος που θα δημιουργήσει ερωτηματικά θα μπορούσε να ανησυχήσει τους πιστωτές και επενδυτές και προσπαθώντας να αποφύγουν αυτή τη σύγκρουση οι λογιστικές εταιρείες όταν παρέχουν και άλλες προσοδοφόρες υπηρεσίες στον πελάτη εκτός από το λογιστικό έλεγχο παραπαιούσαν τα οικονομικά στοιχεία για να ευχαριστήσουν το πελάτη ώστε να μη χάσουν τα επιπλέον κέρδη που θα αποκόμιζαν από αυτόν. Ο SOX για να το αντιμετωπίσει μέσω της παραγράφου 201 περιορίζει το πεδίο των υπηρεσιών που μπορούν να παρέχουν οι ελεγκτές και θεωρεί παράνομο για μια εγγραμμένη ελεγκτική εταιρεία να παρέχει οποιαδήποτε μη ελεγκτικού είδους υπηρεσία παράλληλα με το λογιστικό έλεγχο όπως οι παρακάτω:

- ✓ Τήρηση βιβλίων ή άλλων υπηρεσιών που σχετίζονται με λογιστικά βιβλία ή οικονομικές καταστάσεις του πελάτη
- ✓ Σχεδιασμό και εγκατάσταση οικονομικών πληροφοριακών συστημάτων
- ✓ Αξιολόγηση ή παροχή υπηρεσιών αποτίμησης, γνωμοδοτήσεις ή συνεργασίες παροχής προϊόντων στις επιχειρήσεις
- ✓ Αναλογιστικές μελέτες
- ✓ Υπηρεσίες εσωτερικού λογιστικού ελέγχου
- ✓ Διοικητικές λειτουργίες ή λειτουργίες διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού
- ✓ Μεσιτικές, εμπορικές, ή τραπεζικές υπηρεσίες
- ✓ Συμβουλευτικές υπηρεσίες σχετικά με επενδύσεις
- ✓ Νομικές υπηρεσίες και υπηρεσίες εμπειρογνομόνων που δε σχετίζονται με το λογιστικό έλεγχο
- ✓ Οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία που καθορίζεται αυστηρά στις μη επιτρεπόμενες από τον κανονισμό

Ο νόμος επιτρέπει στις εταιρίες να παρέχουν υπηρεσίες που δεν συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο όπως υπηρεσίες που αφορούν φορολογικά ζητήματα. Τέλος οι αμοιβές των ελεγκτικών εταιρειών τόσο για τις ελεγκτικές όσο και για τις μη ελεγκτικές υπηρεσίες που παρέχουν πρέπει να δημοσιοποιούνται στον ετήσιο απολογισμό των εταιρειών.

ο **Εναλλαγή στους ελεγκτές που εργάζονται σε μια επιχείρηση** προς αποφυγή τυχόν οικειότητας που θα μπορούσε να οδηγήσει σε από κοινού συμφωνία για τη παραποίηση στοιχείων και κατάρτιση περισσότερο ευνοϊκών οικονομικών καταστάσεων για την επιχείρηση. Σύμφωνα λοιπόν με την παράγραφο 203 του SOX θα πρέπει η ελεγκτική εταιρεία να αλλάζει κάθε πέντε έτη με σκοπό να αποφεύγεται αυτό το φαινόμενο.

ο **Δημιουργία επιτροπών ελέγχου μέσα στην ίδια την εταιρεία.** Μια από τις σημαντικότερες προβλέψεις των Sarbanes – Oxley ήταν και η δημιουργία μιας εσωτερικής επιτροπής ελέγχου σε κάθε δημόσια επιχείρηση, η οποία θα αποτελείται από μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Ουσιαστικά η επιτροπή αυτή θα παρακολουθεί και θα υποβοηθά με τις απαιτούμενες πληροφορίες το έργο των ανεξάρτητων εξωτερικών ελεγκτών. Έχει γνωμοδοτικές αρμοδιότητες σε θέματα διαχείρισης ρίσκων, εσωτερικών ελέγχων, διαχείρισης παραπόνων – καταγγελιών, αλλά συμμετέχει και σε διαδικασίες που αφορούν τη συμμόρφωση με νομοθεσίες και κώδικες ηθικής. Επίσης στις εργασίες της επιτροπής λογιστικού ελέγχου είναι η καθιέρωση διαδικασιών για τη παραλαβή, διατήρηση και επεξεργασία των καταγγελιών που παραλαμβάνονται από την επιχείρηση σχετικά με τη ελεγκτική εταιρεία. Ο SOX απαιτεί ότι οι επιχειρήσεις πληρώνουν τις δαπάνες των επιτροπών λογιστικού ελέγχου και δίνουν σε αυτές την εξουσία για την μίσθωση ανεξάρτητου συμβούλου ή άλλους συμβούλους για να επωμιστούν τα καθήκοντα της επιτροπής. Τα μέλη της επιτροπής οφείλουν να είναι ανεξάρτητα από τη διεύθυνση και να έχουν οικονομικές γνώσεις. Όσον αφορά στα χρηματιστήρια, η ύπαρξη εσωτερικής επιτροπής ελέγχου αποτελεί προαπαιτούμενο για την εγγραφή μιας εταιρείας σε αυτά, ενώ έχουν θεσπιστεί και συγκεκριμένα πρότυπα βάσει των οποίων τα χρηματιστήρια αποκτούν αυξημένο εποπτικό ρόλο στη λειτουργία των επιτροπών.

ο **Κάνει τη διοίκηση συνυπεύθυνη την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.**

Μιλώντας για τη διοίκηση θα αναφέρουμε τις δύο σημαντικές θέσεις ευθύνης που υπάρχουν μέσα στις επιχειρήσεις και ο νόμος ελέγχει πλέον αυστηρά και προτείνει ακόμα και ποινικές διώξεις σε περιπτώσεις μη σωστής άσκησης των καθηκόντων τους. Αυτές οι θέσεις περιλαμβάνουν τον Διευθύνοντα Σύμβουλο (CEO) και τον Οικονομικό Σύμβουλο (CFO).

Ο **Chief Executive Officer** (CEO), είναι το άτομο που έχει την ευθύνη, μαζί με την αντίστοιχη εξουσία, να υλοποιεί το στρατηγικό πλάνο της επιχείρησης που έχει προκαθοριστεί από το διοικητικό συμβούλιο. Επιβλέπει την καθημερινή λειτουργία της επιχείρησης και όλοι εργαζόμενοι αναφέρονται σε αυτόν, γι αυτό και ο SOX υποχρεώνει τον CEO να εφαρμόζει ορθές επιχειρηματικές πρακτικές. Μερικές αρμοδιότητες είναι και οι ακόλουθες:

- Συμβουλεύει και ενημερώνει τη διοίκηση για την καθημερινή λειτουργία της εταιρείας
- Επιβλέπει το σχεδιασμό, την προώθηση και την ποιότητα των υπηρεσιών-προϊόντων
- Κάνει προτάσεις για τον προϋπολογισμό
- Διαχειρίζεται θέματα συμμόρφωσης με κανονισμούς και φορολογικές υποχρεώσεις
- Κάνει εισηγήσεις στο συμβούλιο για το προσωπικό
- Παρακολουθεί τις δημόσιες σχέσεις της επιχείρησης

Ο **Chief Financial Officer** (CFO), είναι το άτομο που καθίσταται υπεύθυνο για όλες τις οικονομικές λειτουργίες της επιχείρησης. Ευθύνεται για την ακρίβεια των

πληροφοριών που λαμβάνουν οι μέτοχοι, επενδυτές, πιστωτές, αναλυτές, υπάλληλοι και διευθυντές, καθώς και για την ύπαρξη διαδικασιών που μετρούν την επίτευξη των οικονομικών στόχων της εταιρείας.

Έχει αρμοδιότητες :

- Ανάπτυξης του προϋπολογισμού
- Διατήρησης σχέσεων με τράπεζες, επενδυτές και άλλες πηγές κεφαλαίου
- Επίβλεψης της δομής των ελέγχων μέσα στην εταιρεία [6]

Οι CEO και CFO θα πρέπει πλέον να επαληθεύουν προσωπικά τις οικονομικές δηλώσεις των επιχειρήσεων να είναι ακριβείς γιατί πλέον θα επιβαρύνονται και οι ίδιοι με πρόστιμα και άλλες ποινές σε περίπτωση μη ακρίβειας των δηλώσεων. Η παράγραφος 302 του ορίζει ότι CEOs και CFOs πρέπει προσωπικά να πιστοποιήσουν την ακρίβεια και πιστότητα των οικονομικών αναφορών. Επίσης πρέπει να πιστοποιούν εγγράφως σε κάθε Δελτίο το οποίο περιλαμβάνει οικονομικές καταστάσεις και υποβάλλεται στο SEC εκτός ορισμένων περιπτώσεων, την ακρίβεια των οικονομικών πληροφοριών που περιέχονται στο δελτίο και την επάρκεια των σχετικών διαδικασιών και ελέγχων διαφάνειας της μονάδας τους. Επιπλέον, η παράγραφος 302 απαιτεί ότι οι CEO και CFO θα πρέπει να ενημερώνουν για όλες τις σημαντικές ανεπάρκειες και υλικές αδυναμίες στους ελέγχους της οικονομικής υποβολής έκθεσης τόσο για τους ανεξάρτητους λογιστές όσο και για ότι αφορά την επιτροπή εσωτερικού λογιστικού ελέγχου. Η κοινοποίηση αποτρέπει τη παθητική στάση που επέδειχαν κατά το παρελθόν αφού η συνυπευθυνότητα τους θα τους αναγκάζει να είναι περισσότερο προσεκτικοί και διεξοδικοί πριν υπογράψουν κάθε οικονομική αναφορά. Σύμφωνα με τη παράγραφος 303 είναι παράνομο για οποιοδήποτε ανώτερο υπάλληλο ή διευθυντή να λάβει οποιαδήποτε απόφαση που θα επηρεάσει ψευδώς, θα εξαναγκάσει ή θα παραπλανήσει οποιοδήποτε ελεγκτή που συμμετέχει στην εκτέλεση του λογιστικού ελέγχου με σκοπό να καταστούν οι οικονομικές καταστάσεις ουσιωδώς παραπλανητικές.

ο **Επιστροφή των πρόσθετων αμοιβών (bonus) που λαμβάνουν στελέχη της διεύθυνσης** σε περιπτώσεις που ο απολογισμός είναι λανθασμένος και πρέπει να αναθεωρηθεί μετά από έναν λογιστικό έλεγχο που απέδειξε ότι δε συνάδει με τις αρχές που ο SOX επιβάλλει η τα στοιχεία που καταρτίζεται αυτός ήταν παραπλανητικά. Ορίζεται ότι θα πρέπει να επιστραφεί οποιοδήποτε bonus ή άλλο επίδομα κινήτρου που δόθηκε μέχρι και 12 μήνες μετά την έκδοση ή τη κατάθεση των συμμορφωμένων οικονομικών καταστάσεων. Επίσης παγώνει οποιαδήποτε πρόσθετη αμοιβή πρόκειται να αποδοθεί κατά τη διάρκεια διεξαγωγής έρευνας για πιθανή παραβίαση των κανόνων της νομοθεσίας.

ο **Απαγορεύει στους ανώτερους υπαλλήλους, στους διευθυντές και στα άλλα μέλη να πουλήσουν τις μετοχές τους κατά τη διάρκεια “ύποπτων” περιόδων.** Οποιαδήποτε κέρδος προκύψει ως αποτέλεσμα πωλήσεων που παραβιάζουν αυτό το τμήμα είναι δυνατόν να ανακτηθεί. Εάν η επιχείρηση αποτύχει να προβεί σε μηνύσεις στο πλαίσιο αυτής της διάταξης, ο νόμος δίνει τη δυνατότητα να προχωρήσει σε αγωγή κάθε ιδιοκτήτης αξιόγραφων της επιχείρησης δηλαδή οποιοσδήποτε μέτοχος. Να σημειώσουμε επίσης ότι η παράγραφος 306 είναι το μόνο τμήμα του καταστατικού που οι μέτοχοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να μηνύσουν μια επιχείρηση άμεσα εξ ονόματός τους μιας και στο πλαίσιο άλλων

τμημάτων SOX μόνο η επιτροπή κεφαλαιαγοράς μπορεί να αρχίσει μια δίκη ενάντια σε μια επιχείρηση.

○ **Πλήρης και άμεση πληροφόρηση των επενδυτών.** Μέχρι τώρα ο νόμος έθετε ως προϋπόθεση οι επενδυτές μια επιχείρησης να μπορούν να γνωρίζουν τα γεγονότα και τα περιστατικά εκείνα που επηρεάζουν τις αποφάσεις τους να επενδύσουν στην επιχείρηση. Πλέον ο SOX για τη διασφάλιση της πληροφόρησης των επενδυτών προσθέτει στις υπάρχουσες διατάξεις του υφιστάμενου νόμου την απαίτηση οι οικονομικές εκθέσεις να είναι έγκυρες αντικατοπτρίζοντας το σύνολο των πραγματικών συναλλαγών. Η επιχείρησης είναι υποχρεωμένες να παρουσιάζουν ακόμα και τις εκτός ισολογισμού συναλλαγές καθώς και κάθε γεγονός που μπορεί να επηρεάσει την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης και τέλος όλα να παρουσιάζονται σε πραγματικό χρόνο και γι' αυτό το λόγο προστέθηκε το 8-K έγγραφο που θα δούμε αναλυτικά στη συνέχεια της εργασίας.

○ **Οι εξωτερικοί ελεγκτές δεν μπορούν να εργαστούν ως υπάλληλοι στην επιχείρηση κάποιου πελάτη τους αν δεν περάσουν κάποια μεγάλη χρονική περίοδος.** Αυτό γίνεται με σκοπό να μην υποκρύπτονται συμφέροντα με τη μετακίνηση κάποιου ελεγκτή από τη θέση του σε εργαζόμενου στην επιχείρηση που μέχρι τότε ήλεγχε.

○ **Τα στελέχη δεν μπορούν να δανείζονται χρήματα από την επιχείρηση για προσωπική χρήση.** Εκτός ελαχίστων περιπτώσεων, οι εισηγμένες εταιρείες δεν επιτρέπεται να χορηγούν κανένα δάνειο στα στελέχη τους ή στα μέλη του Δ.Σ. Το ένα τρίτο των μεγαλύτερων αμερικάνικων εταιρειών έχουν χορηγήσει δάνεια σε διευθυντές και ανώτερα στελέχη τα οποία συνήθως μένουν ανεξόφλητα και παραγράφονται. Το ύψος τους μάλιστα είναι αδικαιολόγητα υψηλό και συνήθως είναι άτομα με αποτέλεσμα τη κατάχρηση του πλεονεκτήματος αυτού. Τις περισσότερες φορές δεν καταγράφονται αυτές οι χορηγήσεις στον ισολογισμό και έτσι δε μπορούν εύκολα να εντοπιστούν ενώ μπορεί να έχουν κι άλλες μορφές όπως χορηγήσεις για ασφάλιστρα ζωής των στελεχών. Ο νόμος πλέον απαγορεύει πλέον τη χορήγηση είτε άμεσων είτε έμμεσων δανείων στα ανώτερα στελέχη και τους διευθυντές αλλά και κάθε άλλη μορφή προσωπικής χρηματοδότησεως τους είτε από την ίδια την εταιρία είτε από οποιαδήποτε θυγατρική. [7]

○ **Ανάπτυξη και γραπτή αξιολόγηση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.** Οι ετήσιες εκθέσεις πλέον θα περιλαμβάνουν και μια έκθεση εσωτερικού ελέγχου στην οποία δηλώνεται η διοικητική ευθύνη για τη πραγματοποίηση επαρκούς εσωτερικού ελέγχου, αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του και το πλαίσιο που χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση αυτής της αποτελεσματικότητας.

○ **Υπάρχει πλέον υποχρέωση διατήρηση όλων των εγγράφων για 7 χρόνια από την ημέρα που δημοσιεύτηκε η κάθε αναφορά.** Ο σκοπός είναι να υπάρχουν όλα τα έγγραφα ακόμα και μετά από αρκετά χρόνια ώστε να μπορούν να εντοπιστούν πιθανές απάτες ή παραπλανητικά στοιχεία τα οποία έχουν ως αφετηρία γεγονότα του παρελθόντος.

- **Θέσπιση «προδιαγραφών» για τους δικηγόρους.** Ο νόμος θέτει πλέον προαπαιτούμενα τυπικά προσόντα επαγγελματικής συμπεριφοράς για τους δικηγόρους που εργάζονται στις εταιρείες.
- **Ποινικές διώξεις κατά των παραβατών.** Πλέον ο SOX επισύρει κανονικές ποινές στα οικονομικά εγκλήματα παρόμοιες με αυτές κανονικών ποινικών αδικημάτων. Επίσης ενισχύει ποινές που ήδη υπάρχουν.
- **Απαγόρευση άσκησης καθηκόντων.** Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς μπορεί να εκδώσει εντολή απαγόρευσης υπό όρους ή άνευ όρων, μόνιμα ή προσωρινά από την άσκηση των καθηκόντων του για οποιονδήποτε έχει δεσμεύσει παράνομα μέσω απάτης τίτλους από την από το αξίωμα του ανωτέρω υπαλλήλου ή διευθυντής μιας δημόσιας επιχείρησης εάν διαπίστωσε ότι η συμπεριφορά του/της καταδεικνύει ανικανότητα άσκησης των καθηκόντων που έχει η θέση.
- **Προστασία των πληροφοριοδοτών.** Ο SOX προβλέπει τη προστασία των ατόμων που καταγγέλλουν κάποια παράβαση ή συνεργάζονται με τις αρχές δίνοντας πληροφορίες σχετικά με κάποια οικονομική απάτη ή κακοδιαχείριση που συμβαίνει στην επιχείρηση. Η προστασία αφορά την απαγόρευση από ενέργειες της διοίκησης ενάντια σε αυτούς που δίνουν τις πληροφορίες και επίσης τους απαλλάσσουν από πιθανές αποζημιώσεις ή δικαστικά έξοδα. [8]

3.3 Έγγραφο - Δημοσιοποίηση Οικονομικών Στοιχείων

Η εναρμόνιση με τη νομοθεσία του SOX επιφέρει μια σημαντική μεταβολή στη μορφή και τα στοιχεία που θα περιλαμβάνουν πλέον οι περιοδικές οικονομικές αναφορές αφού πλέον θα πρέπει να υιοθετήσουν όλα όσα απαιτεί η νέα νομοθεσία. Οι αλλαγές αφορούν τόσο το περιεχόμενο όσο και τις λεπτομέρειες και τη συχνότητα δημοσίευσης αυτών των αναφορών. Επίσης για τις μεγάλες δημόσιες επιχειρήσεις μειώνεται ο χρόνος δημοσίευσης των ετήσιων και τριμηνιαίων αναφορών που πλέον θα πρέπει να πραγματοποιείται μέσα σε 60 αντί για 90 ημέρες από το κλείσιμο της περιόδου στην οποία αναφέρεται η δημοσιευόμενη αναφορά. Ας δούμε αναλυτικότερα τα έγγραφα που έχουν τις σημαντικότερες μεταβολές ως προς τα στοιχεία που περιλαμβάνουν και τροποποιούνται σύμφωνα με τις υποδείξεις του SOX:

Έγγραφο 10-K

Είναι μια ετήσια αναφορά που οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να δημοσιεύουν και να υπάρχει στη βάση δεδομένων της επιτροπής κεφαλαιαγοράς (SEC) κυρίως για την ενημέρωση των επενδυτών. Συνήθως στην ετήσια αναφορά πολλές επιχειρήσεις σκόπιμα αλλοίωσαν τα στοιχεία και τα μεγέθη ώστε να φαίνεται ότι παρουσιάζουν μεγαλύτερα κέρδη κάτι που πλέον δε μπορεί να γίνεται αφού σύμφωνα με τον SOX υποχρεούνται να συμπεριλάβουν και μια έκθεση εσωτερικού ελέγχου όπου θα δηλώνεται η ευθύνη της διεύθυνσης για τη δομή και τις διαδικασίες του εσωτερικού ελέγχου όσον αφορά τα οικονομικά μεγέθη. Επίσης θα αξιολογείται και η επάρκεια των

εσωτερικών ελέγχων για το περασμένο οικονομικό έτος καθώς επίσης και μια δήλωση ότι όλες οι διορθώσεις που έγιναν στους απολογισμούς διεξήχθησαν από τους εξωτερικούς ελεγκτές της εταιρείας. Μια ακόμα προσθήκη είναι η καταγραφή των συναλλαγών εκτός ισολογισμού και η καταγραφή κάθε μεταβολής στη κατοχή των μετοχών της εταιρείας από μέλη της διεύθυνσης της επιχείρησης, του διοικητικού της συμβουλίου ή τους μεγαλομετόχους.

Έγγραφο 10-Q

Πρόκειται για την τριμηνιαία αναφορά, επιπρόσθετη στη προηγούμενη που περιλαμβάνει συμπληρωματικά στοιχεία στις ετήσιες εκθέσεις παρέχοντας ουσιαστικά μια πιο επίκαιρη οπτική γωνία της απόδοσης του οργανισμού και αποτελεί και ένα μέτρο σύγκρισης με τις προβλέψεις που ήδη έχουν γίνει.

Έγγραφο 8-K

Το παρόν έγγραφο αποτελεί μια προσθήκη του SOX που δημοσιεύεται όταν παρουσιάζονται συγκεκριμένης μορφής έκτακτα κυρίως γεγονότα όπως πχ η παύση μιας εμπορικής λειτουργίας ή η αποχώρηση ενός διευθυντικού στελέχους. Ο SOX προχωράει ακόμα περισσότερο στην αυστηρότητα και τις απαιτήσεις σχετικά με την ενημέρωση των ενδιαφερομένων (μέτοχοι, επενδυτές, πιστωτές), ορίζοντας πολλά επιπρόσθετα γεγονότα που επιβάλλει να καταγράφονται πλέον στο 8-K και μετακινώντας πολλά από τα υπόλοιπα έγγραφα (10-K, 10-Q) σε αυτό. Τέλος υπαγορεύει ένα πλαίσιο τεσσάρων ημερών μέσα στις οποίες θα πρέπει να έχουν δημοσιοποιηθεί πολλά γεγονότα που η νομοθεσία του SOX ορίζει αναλυτικά.

Μερικές σημαντικές προσθήκες που θα πρέπει πλέον να εμφανίζονται στο έγγραφο 8-K αντί στα έγγραφα 10-K και 10-Q είναι:

- ✓ Σημαντικές πωλήσεις περισσότερο από 1% των αξιόγραφων της επιχείρησης η έκδοση νέων.
- ✓ Αλλαγές ή σημαντικές τροποποιήσεις στα δικαιώματα των μετόχων και όλων όσων κατέχουν αξιόγραφα της επιχείρησης
- ✓ Τροποποιήσεις του καταστατικού και των άρθρων

Νέες προσθήκες στο συγκεκριμένο έγγραφο αποτελούν

- ✓ Σύναψη νέων συμφωνιών ή τερματισμός υπαρχόντων: Αυτή η πρόβλεψη του SOX ήταν ιδιαίτερα σημαντική μετά τα μεγάλα σκάνδαλα αφού πλέον κάθε μεγάλος πελάτης ή συμβόλαιο που θα έπαιε να ισχύει θα πρέπει να ανακοινώνεται επίσημα.
- ✓ Δημιουργία μιας νέας σημαντικής υποχρέωσης της επιχείρησης: Αυτή η υποχρέωση προστέθηκε εξαιτίας της συνήθειας κατά το παρελθόν σημαντικά γεγονότα τέτοιας μορφής να μην εμφανίζονται στον ισολογισμό και η επιχείρηση να ήταν σε θέση να τα αποκρύψει, κρατώντας με αυτό το τρόπο κρυφή τη πραγματική οικονομική θέση της.
- ✓ Η αθέτηση μιας οικονομική υποχρέωση ή η μετακύληση της ημερομηνία που θα έπρεπε αυτή να εκπληρωθεί Η ανικανότητα μιας επιχείρησης να εκπληρώσει τις οικονομικές της υποχρεώσεις ή η μετακίνηση σε μεταγενέστερη ημερομηνία για την υλοποίηση της. Πλέον σύμφωνα με το SOX περιπτώσεις που η επιχείρηση αδυνατεί να πληρώσει τους λογαριασμούς ή η επιτάχυνση μιας

υποχρέωσης από έναν πιστωτή κρίνονται ως γεγονότα που το κοινό πρέπει πλέον να γνωρίζει.

✓ Παύση εμπορικής δραστηριότητας: Οι επενδυτές έχουν το δικαίωμα να γνωρίζουν σε τι είδους δραστηριότητες επενδύουν τα χρήματά τους ή την αλλαγή αυτών των δραστηριοτήτων αν προκύψει.

✓ Διαγραφές: Οι διαγραφές που καταγράφονται περιλαμβάνουν τη διάθεση υλικών ή τη ρύθμιση της αξίας ενός στοιχείου του ενεργητικού της επιχείρησης ή τη λήψη μέτρων που θα οδηγήσουν σε μια υλική διαγραφή στον ισολογισμό της. Αντί όπως γινόταν τέτοιες πληροφορίες να θαφτούν στον ισολογισμό, ο SOX ρυθμίζει την ενημέρωση των επενδυτών για τις υλικές διαγραφές μέσω του εγγράφου 8-K.

✓ Επαναδημοσίευση διορθωμένων οικονομικών αναφορών: Εάν μια επιχείρηση αποφασίσει να αναδημοσιεύσει ή να καταρτίσει μια οικονομική κατάσταση από την αρχή ο SOX την υποχρεώνει να ενημερώσει τους επενδυτές για το λόγο που αυτό έγινε.

✓ Αποχωρήσεις διευθυντών και στελεχών: Και τέτοιου είδους γεγονότα θα πρέπει να ανακοινώνονται άμεσα προς ενημέρωση των επενδυτών

Τέλος τα γεγονότα εκείνα που θα πρέπει μέσα σε τέσσερις ημέρες να έχουν δημοσιευθεί είναι:

- ✓ Πτώχευση ή διαδικασία εκκαθάρισης σε περίπτωση χρεοκοπίας
- ✓ Αγορά σημαντικών περιουσιακών στοιχείων
- ✓ Αλλαγές στους ελεγκτές
- ✓ Αλλαγές στις πολιτικές που ακολουθεί όσον αφορά τους οικονομικούς ελέγχους.
- ✓ Μεταβολές στον κώδικα ηθικής των οικονομικών στελεχών [6]

3.4 Απόδοση Ευθυνών

Ο SOX δημιουργήθηκε με σκοπό να καταστήσει το κάθε στέλεχος στην επιχείρηση υπεύθυνο για τις αρμοδιότητες που του έχουν ανατεθεί. Πλέον κάθε υπογραφή θα φέρει και ευθύνη και δε θα είναι απλά τυπική για την έκδοση μια οικονομικής αναφοράς ή τη κατάρτιση ενός ισολογισμού. Κάθε στέλεχος σε όποια βαθμίδα κι αν ανήκει συνυπογράφοντας μια οικονομική κατάσταση σημαίνει ότι έχει ελέγξει την ορθότητα και την ακρίβεια της και βαρύνεται ακόμα και με ποινή φυλάκισης ή μεγάλο πρόστιμο σε περίπτωση που αυτά τα οποία υπέγραψε δεν ισχύουν. Ο SOX έδωσε τέσσερις κατευθύνσεις για τη κατανομή των ευθυνών:

⇒ Ευθύνη των managers της επιχείρησης. Ο SOX επιδιώκει πρώτα από όλα να εξασφαλίσει ότι η διαχείριση, οι λογιστές, και οι δικηγόροι της επιχείρησης θα είναι άμεσα υπεύθυνοι για τις πληροφορίες που καταγράφονται και πάνω στις οποίες βασίζονται οι οικονομικές αναφορές που εκδίδει η επιχείρηση ενώ θα πρέπει οι ίδιοι βάζοντας την υπογραφή τους να έχουν ελέγξει και την ακρίβεια των δεδομένων που οι αναφορές εμπερικλείουν.

- ⇒ Ευθύνη κοινοποίησης σημαντικών γεγονότων. Οι διατάξεις του SOX κατευθύνονται με βάση την παραδοχή ότι πολλές φορές υπάρχουν γεγονότα κλειδιά καθώς επίσης και ύποπτες συναλλαγές που τελικά σχετίζονται με εταιρικά σκάνδαλα. Επειδή μέχρι τώρα όμως δεν υπήρχε η απαίτηση να γνωστοποιούνται στο κοινό οι εταιρείες τα απέκρυπταν, κρύβοντας με αυτό τον τρόπο τη πραγματική αλήθεια για την επιχείρηση και όταν αυτά ξεσπούσαν επέφεραν μεγάλες ζημιές στους επενδυτές αφού δεν υπήρχαν ενδείξεις για να προβλεφθούν. Πλέον με την υποχρέωση για δημοσίευση υπάρχει και η δυνατότητα πρόβλεψης πολλών ακόμα γεγονότων που συνδέονται και ακολουθούν.
- ⇒ Ευθύνη παρακολούθησης της συμπεριφοράς των επιχειρήσεων από το SEC. Ο SOX καθιστά υπεύθυνη την επιτροπή κεφαλαιαγοράς να παρακολουθεί τις επιχειρήσεις πιο στενά και να τις ελέγχει συχνότερα με σκοπό φαινόμενα όπως της Enron που η επιτροπή απέτυχε να ελέγξει και έτσι να προβλέψει τελικά τη χρεοκοπία της να αποφευχθούν πλέον.
- ⇒ Ευθύνη των λογιστών. SOX επιδιώκει να απαλλάξει την λογιστική βιομηχανία από τις συγκρούσεις συμφερόντων που δεν επέτρεπαν τη πραγματική καταγραφή των οικονομικών στοιχείων, πλέον οι λογιστές θα είναι υπεύθυνοι για τις καταστάσεις που καταρτίζουν και θα ελέγχονται τόσο μέσω του εσωτερικού ελέγχου από τους ανωτέρω τους όσο και από εξωτερικό έλεγχο με σκοπό να πάψει το επενδύοντας κοινό να βρίσκεται σε κίνδυνο βασιζόμενο στις υποτιθέμενες έγκυρες δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις.

3.5 Συστήματα Ελέγχου σύμφωνα με το SOX

Το σημαντικότερο τμήμα του νόμου Sarbanes-Oxley περιλαμβάνετε στην παράγραφο 404, που εισάγετε μια νέα έννοια-λειτουργία που εισάγει πλέον στις επιχειρήσεις τον εσωτερικό έλεγχο. Δίνοντας έναν σύντομο ορισμό στην έννοια του εσωτερικού ελέγχου που σύμφωνα με την 404 παράγραφο αφορά το σύνολο των οικονομικών πορισμάτων, εκθέσεων και αναφορών της επιχείρησης θα λέγαμε ότι είναι οι έλεγχοι που αφορούν την προετοιμασία των οικονομικών αποτελεσμάτων-εκθέσεων για εξωτερικούς σκοπούς, ώστε αυτά να είναι καταγεγραμμένα ορθά και με ακρίβεια σε απόλυτη συμφωνία με τις γενικώς αποδεκτές λογιστικές αρχές που ισχύουν.

Ο εσωτερικός έλεγχος αντίθετα από τον κλασικό εξωτερικό έλεγχο που πραγματοποιείται από ειδική μονάδα ελέγχου αποτελεί μια επιπλέον διαδικασία που πρέπει να διεξάγεται από την ίδια τη διοίκηση και άλλο εξειδικευμένο προσωπικό εντός της επιχείρησης και είναι σχεδιασμένη με σκοπό τη παροχή διασφάλισης για την επίτευξη της μέγιστης αξιοπιστίας των οικονομικών αποτελεσμάτων, την αύξηση της αποδοτικότητας στη λειτουργία της επιχείρησης και στη συμμόρφωση με τους εκάστοτε νόμους και ισχύοντες κανονισμούς.

Πλέον όλες οι σύγχρονες μεγάλες εταιρίες σε αντίθεση με το παρελθόν και τις μικρές ατομικές επιχειρήσεις που στηρίζονταν σε ένα και μόνο διευθυντή-ιδιοκτήτη στηρίζονται στην εξειδίκευση των λειτουργιών, στο καθορισμό αρμοδιοτήτων και στη σύνθετη ιεραρχία. Οι διευθυντές μέχρι τώρα έπρεπε να δείχνουν εμπιστοσύνη στους υφισταμένους τους ενώ πλέον ο SOX θέτει μια σημαντική παράμετρο, το κατά πόσο και εάν αυτό το είδος της εμπιστοσύνης είναι ικανό να προσφέρει επαρκή έλεγχο ενώ πλέον σπάνε οι γραφειοκρατικές διαδικασίες που υπήρχαν μέχρι τώρα στις επιχειρήσεις.

Ο SOX επηρεάζει όμως και την αλλαγή και τη καινοτομία αφού πλέον κάθε αναβάθμιση στα υπάρχοντα συστήματα, νέες βελτιώσεις, νέα λογισμικά θα πρέπει να αξιολογηθούν σαν σημαντικές αλλαγές στους εσωτερικούς ελέγχους ή παράγοντες που θα μπορούσαν να επιφέρουν σημαντικές επιπτώσεις στους εσωτερικούς ελέγχους κάνοντας έτσι τους υπεύθυνους να αποφεύγουν οποιαδήποτε αλλαγή που θα επιφέρει προβλήματα, νέους ελέγχους και πρόσθετο κόστος μεγαλύτερο ίσως από το κέρδος που θα αποκομίσει η επιχείρηση από τις πρόσθετες αλλαγές.

Τέλος και το σημαντικότερο στη παράγραφο 404 αποτελεί το κομμάτι που αναφέρετε στους κινδύνους που υπαγορεύονται από την παροχή εσωτερικών ελέγχων και σύμφωνα με τον SOX επιβαρύνουν πλέον απευθείας τους ελεγκτές ή τους ανώτερους υπαλλήλους που υπογράφουν τις εκθέσεις εσωτερικών ελέγχων και όχι τους υπαλλήλους που τους συντάσσουν. Κάθε ανώτερο στέλεχος και ελεγκτής που θα βάζει την υπογραφή του σε ένα οικονομικό έγγραφο θα πρέπει να είναι απόλυτα σίγουρος ότι αυτά που καταγράφονται σε αυτό είναι απόλυτα ακριβή διαφορετικά θα επιβαρύνεται εξ' ολοκλήρου ο ίδιος το κόστος σε περίπτωση απάτης.

Η επαρκής τεκμηρίωση του εσωτερικού ελέγχου είναι σημαντική για δύο κυρίως λόγους:

✓ **Για να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική παρακολούθηση:** Οι διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να παρακολουθούνται στενά και γι' αυτό απαιτούνται ισχυροί μηχανισμοί παρακολούθησης. Σε κάποιες περιπτώσεις η συνεχής παρακολούθηση των διαδικασιών από τη διοίκηση είναι ίσως ο μόνος απαραίτητος έλεγχος ώστε να αξιολογηθεί και να ελεγχθεί η κίνηση ενός επιχειρησιακού λογαριασμού ή μια κατηγορία συναλλαγών. Στις περιπτώσεις εκείνες όμως που ο έλεγχος της εργασίας πρέπει να γίνεται με υψηλό επίπεδο ακρίβειας ο σχεδιασμός και η απόδοση των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να ελέγχονται ως προς την απόδοσή τους. Ένας επόπτης δεν μπορεί να ελέγξει για παράδειγμα την απόδοση μιας τραπεζικής συμφωνίας εάν δεν υπάρχουν τραπεζικές συμφωνίες για να αξιολογηθούν. Γι' αυτό θα πρέπει να υπάρχει διάκριση μεταξύ της τεκμηρίωσης του ίδιου του ελέγχου και της τεκμηρίωσης των μηχανισμών για τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας του ελέγχου. Η ορθή τεκμηρίωση του εσωτερικού ελέγχου διευκολύνει τη διαδικασία αξιολόγησης που απαιτείται από τη διοίκηση. Η τεκμηρίωση των ελέγχων της διοίκησης παρέχουν τη κατάλληλη υποστήριξη για τα συμπεράσματα για την αποτελεσματικότητα του εσωτερικού ελέγχου.

✓ **Για να βελτιωθεί η αξιοπιστία του εσωτερικού ελέγχου:** Η σωστή τεκμηρίωση των πολιτικών που ακολουθούνται όσον αφορά τον εσωτερικό έλεγχο και τις διαδικασίες του, βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα και την αξιοπιστία του εσωτερικού ελέγχου. Χωρίς επαρκή τεκμηρίωση, η απόδοση των συστημάτων θα εξαρτάται αποκλειστικά από τις δεξιότητες και τις ικανότητες των ατόμων που είναι υπεύθυνα για την εκτέλεση της διαδικασίας ελέγχου. Υπό αυτήν τη μορφή, η απόδοση μπορεί να ποικίλει πολύ μεταξύ διαφορετικών ατόμων ή από μια χρονική περίοδο σε άλλη. Η επαρκής τεκμηρίωση μειώνει αυτήν την μεταβλητότητα διευκολύνοντας τη συνεπή διατήρηση όλων των σημαντικών πληροφοριών, δηλαδή οι πολιτικές ή οι διαδικασίες που εκτελούνται από οποιοδήποτε άτομο, οποιαδήποτε χρονική στιγμή και για οποιοδήποτε σκοπό παραμένουν οι ίδιες και έτσι δεν υπάρχουν αποκλίσεις στην αποτελεσματικότητα. Επιπλέον, με το να καταγράφονται με σαφήνεια οι παράμετροι μέσα στις οποίες η διαδικασία έλεγχου πραγματοποιείται, αναγνωρίζονται και προσδιορίζονται επακριβώς οι αποκλίσεις από τις ορθές

πολιτικές και διαδικασίες και γίνονται πιο εύκολες. Τέλος πιθανές αδυναμίες μπορούν εύκολα να εντοπιστούν και να διορθωθούν. [9]

3.6 Το Υψηλό Κόστος Εφαρμογής του SOX

Οι περισσότεροι μελετητές του SOX αν και αναγνωρίζουν τις σημαντικές βελτιώσεις που παρέχει ο νόμος και τις νέες διαδικασίες πιστοποίησης και αξιολόγησης που εισάγει στέκονται στο πιο μελανό σημείο και αφορά το πολύ υψηλό κόστος εφαρμογής που απαιτεί η εγκατάσταση όλων των απαραίτητων μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου που περιγράφονται στη παράγραφο 404 του νόμου και αναλύσαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο. Δεν είναι λίγοι αυτοί που υποστηρίζουν ότι το υψηλό αυτό κόστος δεν αντισταθμίζει τα αναμενόμενα πλεονεκτήματα από την εφαρμογή του.

Αναλύοντας το κόστος που επιφέρει στις επιχειρήσεις η εφαρμογή του κανονισμού SOX και όπως θα δούμε και σε σχετική έρευνα που έγινε σε επιχειρήσεις μετά την εφαρμογή των νέων κανονισμών, δε μπορεί κάποιος να παραβλέψει τις μεγάλες και άμεσες δαπάνες που απαιτεί η συμμόρφωση μιας εταιρείας σε όσα ορίζει η νομοθεσία. Οι υπερασπιστές του νόμου υποστηρίζουν ότι το κόστος είναι προσωρινό και θα αντισταθμιστεί με δεδομένο ότι η συμμόρφωση των εταιριών απέναντι στο νόμο δε θα επιτρέψει μελλοντικές οικονομικές απάτες και διαφυγόντα κέρδη από αυτές αλλά οι απόψεις αυτές είναι βασισμένες σε μια υπερβολικά αισιόδοξη άποψη ότι η συμμόρφωση στο SOX συνεπάγεται πραγματικά πλήρη αποτυχία στη πραγματοποίηση οποιασδήποτε απάτης χωρίς να υπολογίζετε το μεγάλο οικονομικό βάρος για τις εταιρείες για την εφαρμογή αυτών των διαδικασιών.

Μεταξύ άλλων η προσήλωση στη σωστή λειτουργία όλων των παραμέτρων του SOX έχει εκτρέψει την προσοχή από τη συνεχή προσπάθεια της μεγιστοποίησης της αξίας των μετοχών και έχει μειώσει τα κίνητρα για επενδυτικές αποφάσεις από πλευράς των ανωτέρων στελεχών. Δεδομένου ότι οι ελεγκτές και οι ανώτεροι υπάλληλοι είναι λιγότερο πρόθυμοι να επωμιστούν τον κίνδυνο από ότι οι μέτοχοι των δημόσιων εταιριών, οι ελεγκτές και οι ανώτεροι υπάλληλοι με την εφαρμογή του νόμου απαιτούν πλέον μεγαλύτερα κίνητρα για να επιβαρυνθούν με αυτό το πρόσθετο βάρος και ζητούν μεγαλύτερες αποζημιώσεις και bonus για να μειώσουν τον πιθανό κίνδυνο άρα ένα ακόμα μέρος κόστους που θα επιβαρύνει τελικά την επιχείρηση με την υιοθέτηση του SOX. Είναι πολύ πιθανό να προσπαθήσουν να προσαρμόσουν κάθε ενέργεια τους με σκοπό τη μείωση από ενδεχόμενα ρίσκα μη προβαίνοντας σε αλλαγές και νέες επενδύσεις που θα πρόσθεταν νέες ευθύνες. Έρευνες που πραγματοποιήθηκαν κατέδειξαν ότι μετά την εφαρμογή του SOX οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης των εταιριών και τα κεφάλαια επενδύσεων μειώθηκαν δείχνοντας με καθαρό τρόπο ότι τα μειωμένα κίνητρα των ανωτέρων στελεχών για μακροπρόθεσμες επενδύσεις μη αναλαμβάνοντας πλέον τέτοια ρίσκα.

Οι περισσότερο εκτενείς και εμπειριστατωμένες μελέτες που αφορούν την υιοθέτηση της νομοθεσίας του SOX από τις επιχειρήσεις υπολογίζουν το συνολικό κόστος όλων των κλάδων των επιχειρήσεων που προσαρμόστηκαν στον SOX στα 1.4 τρισεκατομμύρια δολάρια. Σύμφωνα με την AMR Research, οι εταιρείες θα έχουν δαπανήσει \$ 20 δισεκατομμυρίων για Sarbanes-Oxley συμμόρφωσης μεταξύ του 2002-2006[10]. Αυτά τα αστρονομικά ποσά καταδεικνύουν ότι η χρηματιστηριακή αγορά σιωπηρά παραδέχεται ότι το καθαρό κόστος είναι ακόμα μεγαλύτερο από τον υπολογισμό απλά της παρούσας αξίας των μελλοντικών άμεσων δαπανών συμμόρφωσης.

Έτσι φαίνεται ότι ο κίνδυνος εταιρικής απάτης και κακής οικονομικής διαχείρισης δεν δικαιολογεί απαραίτητως τις υπέρογκες δαπάνες της νέας νομοθεσίας αν αυτές υπερβαίνουν το κόστος των πιθανών οικονομικών ατασθαλιών. Έτσι αν και SOX φαινομενικά προστατεύει τους επενδυτές αναβαθμίζοντας το βαθμό αξιοπιστίας των οικονομικών εκθέσεων στη πραγματικότητα τους μειώνει τα κίνητρα για επενδύσεις από τη στιγμή που μειώνει τα κέρδη αφού αναγκάζει τις εταιρίες να ξοδέψουν περισσότερα στην προστασία τους από όσα κερδίζουν από τη μείωση των οικονομικών σκανδάλων που ο νόμος θα επιφέρει.

Ας δούμε λοιπόν τώρα αναλυτικότερα τα κόστη που προέρχονται από τις άμεσες δαπάνες συμμόρφωσης που επιβάλλονται από τον SOX και αφορούν στο μεγαλύτερο μέρος τη προσαρμογή στις απαιτήσεις της παραγράφου 404 που αφορά τις ανακοινώσεις και πιστοποιήσεις για τους εσωτερικούς ελέγχους που εισάγει ο SOX. Πλέον οι απαιτήσεις αυξάνονται με τη δημοσιοποίηση πολλών και διαφορετικών εγγράφων και πιστοποιήσεων από την διεύθυνση της επιχείρησης σε μηνιαία, τριμηνιαία και ετήσια βάση ενώ επιβάλλετε μια καινούργια υποχρέωση στους διευθυντές και αφορά την αξιολόγηση της ποιότητας των εσωτερικών ελέγχων που πραγματοποιούνται από τα ίδια τα στελέχη της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να εκδίδουν ακόμη δύο δηλώσεις που θα συμπληρώνουν την γενικότερη υποχρέωσή τους να εγγυώνται για τη διαφάνεια των πράξεών τους. Η πρώτη περιλαμβάνει την ευθύνη της διεύθυνσης για την εγκατάσταση ενός αποτελεσματικού συστήματος ελέγχου όλων των διαδικασιών που έχουν αντίκτυπο στις οικονομικές εκθέσεις ενώ η δεύτερη αφορά την εκτίμηση της διεύθυνσης για την επάρκεια των εσωτερικών ελέγχων. Και στις δύο περιπτώσεις ένας εξωτερικός ελεγκτής έχει την ευθύνη να επικυρώσει με τη σειρά του για τις εκτιμήσεις που έχουν γίνει από τους διευθυντές, αξιολογώντας και ο ίδιος την καταλληλότητα των εσωτερικών ελέγχων του οργανισμού. Κάθε ετήσιος απολογισμός πρέπει να περιλαμβάνει μια έκθεση εσωτερικού ελέγχου στην οποία θα δηλώνεται η ευθύνη της διεύθυνσης να καθιερώνει και να διατηρεί επαρκείς εσωτερικούς ελέγχους αλλά και διαδικασίες πληροφόρησης των οικονομικών αποτελεσμάτων. Επίσης θα περιέχει μια εκτίμηση της διεύθυνσης, στο τέλος του οικονομικού έτους για την αποτελεσματικότητα των προαναφερθέντων, την οποία θα αξιολογεί και ο εξωτερικός ελεγκτής της εταιρείας. Όπως γίνεται προφανές, οι εσωτερικοί έλεγχοι εξετάζονται πλέον διπλά, αρχικά από την ίδια τη διεύθυνση της επιχείρησης και στη συνέχεια από τους εξωτερικούς ελεγκτές.

Ακόμα ο SOX απαιτεί από τις εταιρίες να χρησιμοποιήσουν σημαντικούς πόρους όχι μόνο στην διαδικασία συλλογής των απαραίτητων πληροφοριών αλλά και στη παρουσίαση μιας σειράς εγγράφων η δημιουργία των οποίων απαιτεί επιπλέον κόστος και σπατάλη πολλών εργατωρών. Έτσι λοιπόν αν και είναι αποδεκτό από όλους ότι οι εταιρείες θα πρέπει να ερευνούν κάθε πιθανή αλλοίωση στοιχείων ή απάτη που πραγματοποιείται και να τιμωρούν τους υπαίτιους από την άλλη οι αντιρρησίες του SOX θα επισήμαναν ότι θα ήταν άσκοπη όλη αυτή η διαδικασία και η κατασπατάληση χρημάτων και ανθρώπινων πόρων σε μια συνεχή προσπάθεια να προλάβουμε και να παρεμποδίσουμε μια πιθανή οικονομική βλάβη όταν η ίδια η βλάβη θα είναι τις περισσότερες φορές λιγότερο κοστοβόρα για την επιχείρηση με αποτέλεσμα τα κέρδη της τελικά μετά και τη δημιουργία των μηχανισμών εσωτερικών ελέγχων να είναι περισσότερο μειωμένα από πριν.

Οι πρώτες ενδείξεις μετά την εφαρμογή του νόμου επιβεβαίωσαν το πολύ υψηλό κόστος υιοθέτησης του για τις επιχειρήσεις και κυρίως για τη προσαρμογή στις απαιτήσεις της παραγράφου 404. Τον Αύγουστο του 2004 δηλαδή δύο χρόνια μετά την εφαρμογή του νόμου σε έρευνα της Financial Executives Institute (FEI) σε 224

επιχειρήσεις έδειξε ότι το κόστος αυξήθηκε ακόμα και 3 εκατομμύρια δολάρια για τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις που συμμετείχαν στην έρευνα. Η Yellow Roadway μεγάλη μεταφορική εταιρεία της Αμερικής υπολόγισε ότι το κόστος προσαρμογής στη παράγραφο 404 ξεπερνούσε περίπου το 3% των ετήσιων κερδών της.

Οι σημαντικότεροι λόγοι για το ιδιαίτερα υψηλό κόστος προσαρμογής στο SOX αν τους κατηγοριοποιήσουμε είναι:

ο **Καμπύλη μάθησης ή εμπειρίας (Learning Curve)**: Μπορεί τόσο ο εσωτερικός όσο και ο εξωτερικός έλεγχος να έχει μια μακρά ιστορία αλλά ποτέ δεν εφαρμοζόταν σε τέτοιο βαθμό και με τόση προσήλωση στη λεπτομέρεια όπως με την έλευση του SOX. Ο εσωτερικός έλεγχος απαιτεί πολλαπλά εργαλεία και μια μεγάλη προσπάθεια από τη πλευρά της επιχείρησης να αναγνωρίσει, να τεκμηριώσει και να ελέγξει όλα εκείνα τα στοιχεία που συνδέονται με τις οικονομικές εκθέσεις-αναφορές που δημοσιεύει. Οι οικονομικές αναφορές δε στηρίζονται πλέον μόνο στους λογαριασμούς, στο κλείσιμο των λογιστικών βιβλίων και στη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών εγγράφων όπως γινόταν παραδοσιακά, οι επιχειρήσεις πλέον μαθαίνουν από την αρχή μια νέα διαδικασία που όλα ελέγχονται από το πρώτο στάδιο, από τη πρώτη συναλλαγή, από την παραγωγή του προϊόντος και φτάνουμε βήμα βήμα στη τελική σύνταξη των νέων οικονομικών εκθέσεων. Όλα αυτή η διαδικασία ειδικά στα πρώτα έτη εφαρμογής του νέου νόμου ήταν ιδιαίτερα δύσκολη γιατί δεν υπήρχε σχετική εμπειρία, όταν όμως μια επιχείρηση συνεχίσει να συντηρεί τους μηχανισμούς και τα εργαλεία ελέγχου που θα δημιουργήσει στην αρχή θα πετύχει μεγαλύτερη εμπειρία και εξοικείωση στο νέο τρόπο λειτουργίας που θα οδηγήσει σε μικρότερο κόστος στο μέλλον.

ο **Μικρός χρόνος προσαρμογής στο νέο καθεστώς**: Η νέα νομοθεσία δημοσιεύτηκε τον Ιούλιο του 2002 και απαιτούσε από τις δημόσιες επιχειρήσεις να προσαρμοστούν στο νέο καθεστώς μέχρι το Δεκέμβριο του 2003, περίοδος ιδιαίτερα σύντομη αν αναλογιστεί κανένας τα εργαλεία και τις διαδικασίες που απαιτούνταν για να επιτευχθεί αυτή η προσαρμογή. Για να γίνει λοιπόν κατά το δυνατόν γρηγορότερα η διαδικασία προσαρμογής και μη έχοντας οι ίδιες οι διοικήσεις των εταιρειών την απαιτούμενη εμπειρία ζήτησαν τη βοήθεια συμβουλευτικών οίκων αξιολόγησης και εξωτερικών ελεγκτικών εταιρειών που θα προσέφεραν όλα τα απαραίτητα εργαλεία ελέγχου. Αυτό όπως ήταν φυσικό απαίτησε μεγάλες δαπάνες και η προσπάθεια υλοποίησης του προγράμματος σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα εκτόξευσε το κόστος παροχής των υπηρεσιών. Δεδομένου ότι η ζήτηση για τους συμβούλους λογιστικού ελέγχου αυξήθηκε κατακόρυφα ήταν αναμενόμενο και το κόστος παροχής των υπηρεσιών τους εξαιτίας της αυξημένης ζήτησης να αυξηθεί υπέρμετρα. Έρευνα που πραγματοποιήθηκε από την Financial Executives International (FEI) εκείνη την περίοδο έδειξε ότι οι αμοιβές των εξωτερικών ελεγκτών που προσλαμβάνονταν με σκοπό να πιστοποιήσουν τα αποτελέσματα των εσωτερικών ελέγχων αυξήθηκαν κατά 40% μεταξύ του Ιανουαρίου 2004 και του Ιουλίου της ίδιας χρονιάς.

ο **Αβεβαιότητα**: Ο SOX πλέον απαιτούσε από τη διοίκηση να αναγνωρίσει τη ευθύνη της στη σύνταξη και καταγραφή όλων των οικονομικών στοιχείων και στη δημιουργία και εγκατάσταση ενός ολόκληρου μηχανισμού εσωτερικού συνεχούς ελέγχου έτσι ώστε οι managers να είναι εξασφαλισμένοι ότι δε θα γίνονται λάθη και δε θα υπάρχουν παραλείψεις και απάτες κατά τη σύνταξη των οικονομικών

εκθέσεων αφού πλέον σε οποιοδήποτε σφάλμα θα είχαν την απόλυτη ευθύνη. Σε δεύτερη κατηγορία οι εξωτερικοί ελεγκτές θα ήταν αυτοί που θα έπρεπε να επιβλέπουν και να ελέγχουν τους εσωτερικούς μηχανισμούς που είχε φτιάξει η διοίκηση κάθε επιχείρησης και να πιστοποιούν ότι αυτοί λειτουργούν απολύτως σωστά και με ακρίβεια. Ο SOX για το σκοπό αυτό δημιούργησε ένα νέο οργανισμό τον Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) ένα ανεξάρτητο όργανο που σκοπό έχει τον έλεγχο και την επίβλεψη των δημόσιων ελεγκτικών εταιρειών. Πρώτη ενέργεια του PCAOB ήταν να αναπτύξει τα πρότυπα εκείνα που θα εξασφάλιζαν ότι οι ελεγκτικές εταιρείες πιστοποιούν επιτυχημένα το αν οι εσωτερικοί έλεγχοι λειτουργούν ορθά και σύμφωνα με τα κριτήρια που η νομοθεσία έχει θέσει. Η απουσία όμως συγκεκριμένων και αυστηρά καθορισμένων κριτηρίων για τις διαδικασίες που θα έπρεπε να ακολουθηθούν οδήγησε σε απροθυμία των ελεγκτικών εταιρειών να δώσουν στους πελάτες τους σαφείς οδηγίες για το ποια τεκμηρίωση και με ποια έγγραφα θα ήταν επαρκής για να θεωρηθεί ο εσωτερικός έλεγχος επιτυχής. Τελικά τον Ιούνιο του 2004 εκδόθηκε ο τελικός οδηγός με τα κριτήρια του λογιστικού ελέγχου δύο χρόνια μετά την δημοσίευση του αρχικού νόμου. Τα τελικά standards που τέθηκαν τελικά ήταν αρκετά αυξημένα από αυτά που είχαν αρχικά υιοθετηθεί. Όλη αυτή η ανασφάλεια και η αβεβαιότητα για το ποια θα είναι τελικά τα ακριβή κριτήρια που θα τεθούν από τον PCAOB οδήγησαν σε σπατάλες χρόνου και χρημάτων από τη πλευρά των επιχειρήσεων.

ο **Απαιτήσεις Επιβεβαίωσης:** Ένας από τους στόχους του SOX ήταν να εξασφαλίσει ότι τόσο ο CEO όσο και ο CFO θα αναλάβουν προσωπική ευθύνη για την αποτελεσματικότητα των εσωτερικών ελέγχων και θα βρεθούν απευθείας υπόλογοι απέναντι στη δικαιοσύνη σε περίπτωση μη σωστού ελέγχου και αναποτελεσματικότητας των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου. Ο νόμος ακόμα απαιτεί και μια επιπλέον ανεξάρτητη επαλήθευση για την αποτελεσματικότητα των παραπάνω ελέγχων που θα δίνονται από εξωτερικούς ελεγκτές. Ο διπλός όμως έλεγχος επιβαρύνει αρκετά το κόστος γιατί απαιτείται πολλαπλός έλεγχος και αξιολογήσεις δεδομένων και στοιχείων τόσο από την ίδια τη διοίκηση όσο και από τον εξωτερικό ελεγκτή. Τέλος αξίζει να σημειώσουμε ότι ενώ από τον εξωτερικό ελεγκτή είναι ξεκάθαρος ο τρόπος λειτουργίας, ελέγχου και αξιολόγησης των παραμέτρων που θα βασιστεί για την απόφαση του δε μπορούμε να πούμε το ίδιο και για τον έλεγχο που πραγματοποιούν ο CEO και CFO της επιχείρησης που η διαβεβαίωση της αποτελεσματικότητας του εσωτερικού ελέγχου είναι γι' αυτούς κάτι ιδιαίτερα δύσκολο ενώ η συγκέντρωση όλων των απαραίτητων στοιχείων και εγγράφων που θα πρέπει να παραδώσουν στον εξωτερικό έλεγχο εμπεριέχει μεγάλο βαθμό δυσκολία.

ο **Προσαρμογή στα νέα δεδομένα και όχι προσπάθεια για βελτίωση:** Όλη η σπατάλη που έγινε από τις επιχειρήσεις τόσο σε κόστος όσο και σε χρόνο για την υιοθέτηση του SOX ξεκίνησε από λάθος αφετηρία. Στη πραγματικότητα πρόθεση της νομοθεσίας ήταν μέσα από την υιοθέτηση όλων αυτών των διαδικασιών και ελέγχων όχι μόνο να επιτευχθεί ότι οι επιχειρήσεις πληρούν τα κριτήρια που θεσπίστηκαν αλλά να επιτευχθεί και μέγιστη αποδοτικότητα κόστους στις λειτουργίες της επιχείρησης. Τα τμήματα να λειτουργούν περισσότερο αποδοτικά και μελλοντικά να μειώσουν το κόστος λειτουργία τους ώστε μελλοντικά τελικά όλο αυτό το κόστος που απαιτήθηκε να επιφέρει κέρδος από την αύξηση των αποδοτικότητας των επιχειρήσεων. Αντίθετα οι επιχειρήσεις ξόδεψαν υπέρογκα

ποσά και ενδιαφέρθηκαν αποκλειστικά να είναι ορθοί απέναντι στο νόμο και τίποτα παραπάνω, δεν είδαν και δεν ενδιαφέρθηκαν να δουν τα οφέλη που κρύβονταν πίσω από όλες αυτές τις επίπονες διαδικασίες.

4. Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΤΟ SOX

4.1 Υπερασπιστές και Πολέμιοι / Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα

Ο SOX ήταν ένα από τα πιο αμφιλεγόμενα νομοθετικά δημιουργήματα της σύγχρονης Αμερικής, προκάλεσε πολλά θετικά σχόλια και υποστηρικτές αλλά και πολλούς εχθρούς και αυτό γιατί ήρθε σε σύγκρουση με παραδοσιακές πρακτικές και διαδικασίες αλλά παράλληλα τις άλλαξε όχι πάντα και απαραίτητα προς τη σωστή κατεύθυνση. Το σίγουρο είναι ότι άλλαξε πολλά και έγινε πολλές φορές έριδα ανάμεσα σε αναλυτές, οικονομολόγους, λογιστές ακόμα και κυβερνήσεις.

Το σύστημα της ελεύθερης αγοράς στηρίζεται πρώτιστα στην εμπιστοσύνη και στις ολοκληρωμένες και ακριβείς δημοσιεύσεις, όταν η εμπιστοσύνη χάνεται, οι αγορές κλονίζονται. Ο νόμος βοήθησε ουσιαστικά στο να αποκατασταθεί η χαμένη εμπιστοσύνη των επενδυτών. Ο γερουσιαστής Richard Shelby επικεφαλής της Αμερικάνικης Γερουσίας σε τραπεζικά θέματα (United States Senate Committee on Banking, Housing, and Urban Affairs) κατά τα έτη εφαρμογής του SOX 2003-2007 εγκωμίαζε τη νομοθετική πράξη για το θετικό αντίκτυπό της στην εταιρική κουλτούρα των Αμερικάνικων επιχειρήσεων, *"Δεν είναι τέλειο, αλλά είναι ένα καλό κομμάτι της νομοθεσίας. Έχει αποκαταστήσει την ακεραιότητα στον επιχειρησιακό κόσμο και στις ελεγκτικές διαδικασίες. Είχαμε επιστροφή της εμπιστοσύνης στα μάτια των επενδυτών"*.

Οι πολέμιοι του νόμου θα μπορούσαν βέβαια να υποστηρίξουν ότι οι καταδίκες των υπευθύνων των μεγάλων οικονομικών σκανδάλων του παρελθόντος θα ήταν αρκετές να αποκαταστήσουν αυτήν την εμπιστοσύνη, αυτό όμως δεν ανταποκρίνεται στην αλήθεια, οι επενδυτές δε θα μπορούσαν τόσο εύκολα να εμπιστευτούν και πάλι τις επιχειρήσεις, θα έπρεπε να γίνουν ριζικές αλλαγές και να παρθούν αυστηρά μέτρα ώστε να αποκατασταθεί σταδιακά η χαμένη εμπιστοσύνη και πλέον δεν υπήρχε χρόνος για οποιαδήποτε πιασμάτιο. Το επιχείρημα ότι υπάρχουν μόνο λίγες "κακές" επιχειρήσεις και όχι ένα ολόκληρο συστημικό πρόβλημα στο τρόπο λειτουργίας των επιχειρήσεων και των ελεγκτικών μηχανισμών είναι απλά λανθασμένο για όποιον το υποστηρίζει. Το παράδειγμα της Refco Inc. ενός από τους μεγαλύτερους παίκτες παγκοσμίως στις αγορές προθεσμιακών συμβολαίων και εμπορευμάτων δείχνει ότι η εφαρμογή του SOX την ανάγκασε να εκθέσει στο κοινό τις σημαντικές ανεπάρκειες στους εσωτερικούς μηχανισμούς ελέγχου και κατέρρευσε σαν χάρτινος πύργος το 2005 μέσα σε μόλις επτά ημέρες μετά την αποκάλυψη ότι ο διευθύνων σύμβουλος της και μέλη της ηγετικής ομάδας του υφάρπαξαν από την εταιρεία περισσότερα από 2 δισ. δολάρια, «μαγειρεύοντας» συστηματικά τους ισολογισμούς τουλάχιστον από το 2002 και οδήγησε τελικά στην χρεοκοπία της. Το παράδειγμα της Refco για πολλούς δείχνει ότι ο SOX ανίχνευσε και αποκάλυψε την αλήθεια αν και τελικά όμως δεν έσωσε τους επενδυτές της υποστήριξαν οι πολέμιοι του νόμου και δυστυχώς αυτό ήταν αλήθεια.

Ο νόμος με την αύξηση των απαιτήσεων πιστοποίησης και την εφαρμογή της προσωπικής ευθύνης στην ορθότητα των οικονομικών αναφορών είναι ένας σημαντικός λόγος στην αύξηση της εμπιστοσύνης στον επιχειρησιακό κόσμο. Με αυτό τον τρόπο ευνοήθηκε η δημιουργία μιας νέας εταιρικής κουλτούρας μέσω των απαγορεύσεων δανειοδότησης των στελεχών από την ίδια την εταιρεία, της επιτάχυνσης των διαδικασιών για τη δημιουργία συστημάτων ηλεκτρονικών συναλλαγών καθώς και τις δημοσιοποιήσεις για τους κώδικες ηθικής των ανωτέρων στελεχών.

Η ανάγκη να τεθούν υψηλά standards για την εταιρική διακυβέρνηση ικανοποιήθηκε και σε αυτό συνέβαλλε σημαντικά ο SOX με την απαίτηση για ανεξαρτησία των ελεγκτών που σταμάτησε και το φαινόμενο η ελεγκτική βιομηχανία να αυτορυθμίζεται και να νομοθετεί τον εαυτό της. Πλέον οι ελεγκτές θα πρέπει να αφοσιώνονται στο βασικό τους έργο, δηλαδή τον έλεγχο και να ξοδεύουν λιγότερο χρόνο η και καθόλου σε δευτερεύουσες δραστηριότητες όπως η άσκηση συμβουλευτικού ρόλου στις επιχειρήσεις που ήδη ελέγχει. Είναι προφανές ότι υπάρχει ανάγκη να βρεθεί μια καλή ισορροπία στον ορισμό της ανεξαρτησίας. Ένας ελεγκτής χωρίς ανεξαρτησία, θα παράγει ένα κακό έλεγχο αλλά το ίδιο θα παρείχε και αυτός που είναι τόσο ανεξάρτητος ώστε να μην αντιλαμβάνεται την εταιρεία και τη ίδια την αγορά που αυτή δρα. Επιτυχία για το νόμο ήταν ότι κατάφερε να κάνει τις ελεγκτικές εταιρείες και πάλι να επιστρέψουν στο πραγματικό τους ρόλο για τον οποίο και δημιουργήθηκαν ενώ πλέον θα ρυθμίζονταν και από ένα νέο θεσμό την PCAOB που πλέον θα τις ελέγχει και να εντοπίζει τα σφάλματα τους. Ο νόμος τις ανάγκασε να αλλάξουν συμπεριφορά προς το καλύτερο και να το κάνουν με πραγματικά οφέλη. Ο νόμος απαιτεί πλέον μεγαλύτερη επίγνωση για το ρόλο που επιτελούν πλέον και δημιουργεί μια πραγματική ευθύνη που η κοινωνία πλέον απαιτεί.

Έντονη κριτική στο νόμο ασκήθηκε για το γεγονός ότι οι απαιτήσεις του σπατάλησαν πολύτιμο χρόνο από τα ανώτερα στελέχη που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για περισσότερο παραγωγικές λειτουργίες. Πολλοί πιστεύουν ότι οι CEO πρέπει να απασχολούνται μόνο με τη βελτίωση της θέσης της επιχείρησης και όχι με τη τήρηση των λογιστικών βιβλίων που κατά κάποιο τρόπο επιβαρύνθηκαν ως αρμοδιότητα. Αυτή η άποψη όμως επικρίνεται γιατί στη πραγματικότητα ένας επιτυχημένος ηγέτης είναι σημαντικό όχι μόνο να δίνει βάση στο οικονομικό μερίδιο της επιχείρησης και στη θέση της στην αγορά αλλά να δίνει βάση σε όλα εκείνα τα στοιχεία που καθορίζουν την επιτυχία και ανάμεσα σε αυτά είναι και η δημιουργία ενός άρτιου μηχανισμού εσωτερικού ελέγχου. Αξίζει να αναφέρουμε ότι από τις 2500 εταιρείες που υπέβαλαν έκθεση εσωτερικού ελέγχου στην επιτροπή κεφαλαιαγοράς μέχρι το τέλος του Μαρτίου του 2005 περίπου 8% δηλαδή 200 επιχειρήσεις διαπίστωσαν υλικές αδυναμίες που αν ο SOX δεν είχε δημιουργηθεί δε θα εντοπιζόνταν και δε θα μπορούσαν να διορθωθούν.

Πριν από την εφαρμογή της νομοθεσίας ξοδεύονταν εκατομμύρια δολάρια για bonus που δίνονταν για πραγματικά κακές αποδόσεις βασιζόμενες σε πειραγμένα αποτελέσματα ενώ ακόμα και αν αποκαλυπτόταν η απάτη τα bonus δε μπορούσαν να επιστραφούν. Αυτό πλέον έχει αλλάξει και είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τους μετόχους που πλέον μπορούσαν να ελπίζουν ότι και σε περίπτωση που ξοδεύονται χρήματα χωρίς κάποιοι να τα άξιζαν πραγματικά θα μπορούσαν να αξιώσουν την επιστροφή τους.

Ο νόμος αν και δεν εφαρμόστηκε εκτός Αμερικής στη πραγματικότητα επηρέασε και την Ευρώπη, έκανε τις επιχειρήσεις περισσότερο υπεύθυνες. Η νομοθεσία άλλαξε τη φυσιογνωμία των διεθνών αγορών τίτλων και βελτίωσε τους κανόνες λειτουργίας των ελεγκτικών εταιρειών σε όλες τις χώρες. Ώθησε πολλές χώρες να υιοθετήσουν παρόμοια νομοθεσία για τη προστασία των επενδυτών και συνεχίζει να ωθεί όπως θα δούμε και στη συνέχεια της εργασίας. Η Ευρώπη αναγκάστηκε να κινητοποιηθεί και να υιοθετήσει νέες ρυθμίσεις και οδηγίες για τις Ευρωπαϊκές επιχειρήσεις μιας και η πραγματικότητα είναι ότι όλες οι χρηματιστηριακές αγορές ανά τον κόσμο ανταγωνίζονται τη Νέα Υόρκη που παραμένει στη κορυφή.

Οι εχθροί του SOX θα αναφέρονταν κυρίως στο κόστος και στο γεγονός ότι η νομοθεσία ψηφίστηκε χωρίς καμία συγκεκριμένη καθοδήγηση στις επιχειρήσεις ως προς το πώς θα πρέπει να εφαρμοστεί. Κατά συνέπεια, κάθε εταιρεία έπρεπε να

δημιουργήσει τη δική της μεθοδολογία για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης της απέναντι στους νέους κανόνες και έτσι η προσαρμογή έγινε ιδιαίτερα δαπανηρή και πολλές φορές ακόμα και αναποτελεσματική. Μεγάλη ανησυχία υπήρχε για το ότι το υψηλό κόστος και τα επιπρόσθετα κόστη που θα επέφερε η εφαρμογή του νόμου πιθανόν να κατέστρεφε την ανταγωνιστικότητα των αμερικάνικων επιχειρήσεων με αποτέλεσμα τη καταδίκη αυτών σε μειωμένες αποδόσεις σε σχέση με ανταγωνιστικές άλλων χωρών. Κάτι τέτοιο όμως η ίδια η ιστορία έδειξε ότι δεν ισχύει, η ανταγωνιστικότητα των αμερικάνικων εταιρειών παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα ενώ και τα κέρδη τους παρέμειναν πολύ υψηλά κρατώντας την αμερικάνικη οικονομία μία από τις ισχυρότερες παγκοσμίως. [11]

Συνεχίζοντας με το κόστος όντως οι πρώτες μελέτες που έγιναν τα πρώτα χρόνια εφαρμογής του SOX κατέδειξαν το ιδιαίτερα αυξημένο κόστος εφαρμογής κυρίως της παραγράφου 404 και αυτό ήταν αλήθεια μιας και όλες αυτές οι διαδικασίες ήταν κάτι καινούργιο και ταυτόχρονα άγνωστο για τις επιχειρήσεις με αποτέλεσμα να χρειαστούν μεγάλες δαπάνες προσαρμογής αυτό όμως άλλαξε μετά το 2005 που οι μελέτες άρχισαν να δείχνουν ότι οι εταιρείες είχαν αρχίσει πλέον να προσαρμόζονται στη νέα πραγματικότητα, να εξοικειώνονται με τον SOX και τις απαιτήσεις του και τα τεράστια ποσά που δαπανούνταν κατά το παρελθόν να περιορίζονται ακόμα και πάνω από 40% σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη.

Το κόστος για κάποιον, είναι έσοδο για κάποιον άλλο και αυτό ήταν κάτι που έδωσε την ευκαιρία στους υποστηρικτές της νέας νομοθεσία να δικαιολογήσουν “κοινωνικά” το επιπρόσθετο κόστος. Με την εφαρμογή του SOX δημιουργήθηκαν ουσιαστικά πολλές νέες εταιρείες και οργανισμοί που αναλάμβαναν όλες τις διαδικασίες για προσαρμογή στο SOX, ενισχύθηκε η συγκεκριμένη βιομηχανία που κατάφερε να δημιουργήσει τα απαραίτητα πληροφοριακά συστήματα, τα συστήματα ασφαλείας και όλα εκείνα που ήταν απαραίτητα για τη σωστή λειτουργία των ελέγχων μέσα στις επιχειρήσεις. Ενθάρρυνε τις επιχειρήσεις είτε να βελτιώσουν την εσωτερική επικοινωνία που υπήρχε μεταξύ των τμημάτων και βοήθησε άλλες να δημιουργήσουν χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας με αυτό τον τρόπο τα χρήματα που σπαταλήθηκαν παρέμειναν στην αγορά και βοήθησαν στη δημιουργία μιας νέας αγοράς.

Ένας τελευταίος λόγος που ο SOX υποστηρίχτηκε σθεναρά από μεγάλη μερίδα της αγοράς ήταν ότι πολλοί υποστήριζαν ότι οι μεγάλες απάτες του παρελθόντος χωρίς μια νέα, αυστηρή νομοθεσία θα επαναλαμβάνονταν γιατί πολύ απλά κάθε φορά που ξεσπούσε ένα σκάνδαλο και βρισκόταν στα πρώτα θέματα συζήτησης οι πολιτικές ανακοινώσεις ήταν έντονες και μιλούσαν για καταπολέμηση και μη επανάληψη τέτοιων φαινομένων, όμως όταν ο καιρός πέραγε αυτό το κλίμα καταπολέμησης της απάτης από πλευράς των κυβερνήσεων εξασθενούσε. Οι διάφορες ρυθμίσεις, αποφάσεις, οδηγίες με το καιρό είχαν ξεχαστεί μέχρι και το επόμενο μεγάλο σκάνδαλο. Ήταν λοιπόν φανερό ότι χωρίς μια νέα αυστηρή και ολοκληρωμένη νομοθεσία τίποτα δε θα μπορούσε να γίνει. Άλλωστε πολλοί αναφέρουν παλιότερες προσπάθειες για αλλαγές στο πτωχευτικό κώδικα, οι νομοθέτες είχαν πολλές φορές κατά το παρελθόν απορρίψει προτάσεις για την απαγόρευση σε εταιρείες να αποδίδουν μεγάλα bonus σε ανώτερα στελέχη λίγο πριν πτωχεύσουν. Είχαν μπλοκάρει επίσης την εξέταση μέτρων που θα περιόριζαν την ικανότητα των εταιρειών όπως η Enron και η WorldCom να έχουν ευνοϊκότερες ρυθμίσεις στα πτωχευτικά δικαστήρια, είχαν απορρίψει πρόταση για την προστασία των εργαζομένων όταν οι εταιρείες τους πτωχεύσουν ενώ τέλος αρνήθηκαν να κλείσουν τα παραθυράκια του νόμου που επέτρεπαν σε πλούσιους ιδιώτες να προφυλάξουν τα περιουσιακά τους στοιχεία από τους δανειστές, με τη δημιουργία ειδικών περιουσιακών στοιχείων για τη προστασία τους. Επίσης υπήρχε μέχρι τότε διάταξη η οποία επέτρεπε σε ανώτερα στελέχη εταιριών να αγοράσουν ακριβά σπίτια σε

πολιτείες όπως η Φλόριντα και το Τέξας ως καταφύγιο για τα περιουσιακά τους στοιχεία από τους πιστωτές. Αυτά με τη νέα νομοθεσία αναγκαστικά άλλαξαν και αυτό ο SOX το πέτυχε μπορεί όχι σε τέλειο βαθμό αλλά σπάνια υπάρχει κάτι το τέλειο ήταν απλά ένα ικανοποιητικό βήμα προς μια καλύτερη εταιρική διακυβέρνηση. Το σημαντικό είναι η προσπάθεια να μη μένει στάσιμη, να υπάρχουν βελτιώσεις και νέες προβλέψεις που να εφαρμόζονται άμεσα όταν αυτό κριθεί απαραίτητο για τη προστασία όλων.

Όσα αναφέρθηκαν κάνουν πλέον φανερό ότι τελικά παρά τις αντιρρήσεις και το πόλεμο που δημιούργησε η νομοθεσία και τα μεγάλα μειονεκτήματα της είχε και πολλούς υποστηρικτές που έβλεπαν εξ' αρχής και τα σημαντικά πλεονεκτήματα και τις ευκαιρίες που η εφαρμογή του SOX επέφερε στις επιχειρήσεις και στις αγορές. Ακόμα και πολλοί πολέμιοι που έβλεπαν εξ' αρχής μόνο τη μία οπτική γωνία του νέου νόμου αγνοώντας τα όποια πλεονεκτήματα της στη συνέχεια και βλέποντας τις αλλαγές που επέφερε στον επενδυτικό και επιχειρησιακό κόσμο πείστηκαν για την αναγκαιότητα του SOX. Και η αλήθεια είναι ότι ίσως πολλά σημεία του νόμου θα μπορούσαν να είχαν ρυθμιστεί με διαφορετικό και ίσως ορθότερο τρόπο ώστε να περιόριζαν και τις όποιες αντιρρήσεις για την εφαρμογή του αλλά τότε ίσως με μια διαδικασία περαιτέρω μελέτης και ανάλυσης για τη δημιουργία του να επέφερε μεγάλες καθυστερήσεις στην υιοθέτηση του κάτι που θα επέφερε μεγαλύτερες αρνητικές συνέπειες και η κατάσταση που επικρατούσε στην αγορά και τα μεγάλα σκάνδαλα εκείνης της εποχής έδειξαν μετέπειτα ότι ο SOX δεν είχε περιθώρια καθυστέρησης στην εφαρμογή του και ίσως θα έπρεπε να είχε δημιουργηθεί πολύ νωρίτερα ώστε να είχαν αποτραπεί και μεγάλα σκάνδαλα που "λάβωσαν" ανεπανόρθωτα το κύρος και την αξιοπιστία των χρηματιστηριακών και όχι μόνο αγορών και δημιούργησαν πλέον δύσπιστους επενδυτές.

5. Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ SOX

5.1 Η Ευρωπαϊκή Απάντηση στο SOX

Τα πολυάριθμα λογιστικά σκάνδαλα που αποκαλύφθηκαν τόσο στις Ηνωμένες Πολιτείες όσο και σε χώρες της ευρωπαϊκής ένωσης ουσιαστικά είχαν κλονίσει τις παγκόσμιες αγορές κεφαλαίου. Ο νόμος Sarbanes-Oxley και οι υπόλοιπες μεταρρυθμίσεις που τον ακολούθησαν ήταν η απάντηση των Η.Π.Α. στο ολοένα και αυξανόμενο κύμα οικονομικών εγκλημάτων, αποτέλεσμα ήταν και η Ευρωπαϊκή Ένωση να μπει σε μια διαδικασία υιοθέτησης νέων προτάσεων και ρυθμίσεων με σκοπό τη προστασία των επενδυτών μιας και οι οικονομικές ατασθαλίες και τα μεγάλα σκάνδαλα είχαν χτυπήσει και τις ευρωπαϊκές χώρες.

Εντωμεταξύ τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη των μεγαλύτερων ευρωπαϊκών επιχειρήσεων αντιμετωπίζουν την πιθανότητα επιβολής αυστηρότατων ποινών (φυλάκιση έως και 20 χρόνια για ανακριβείς/παραπτοημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις) και τεράστιων προστίμων, εάν οι εταιρείες τους δεν συμμορφωθούν με τις επιταγές των αμερικανικών κανονισμών. Αυτό γιατί η νομοθεσία των Sarbanes – Oxley, καλύπτει και τις περιπτώσεις ξένων εταιρειών που δραστηριοποιούνται στα χρηματιστήρια των ΗΠΑ. Όπως και εκεί, έτσι και στην Ευρώπη οι διευθυντές οφείλουν να πιστοποιούν την εγκυρότητα των δημοσιοποιούμενων πληροφοριών, είναι υπεύθυνοι για τις πράξεις των υπαλλήλων τους και φυσικά πρέπει να εγγυώνται την αποτελεσματικότητα των συστημάτων ελέγχου. Όλα αυτά βέβαια είχαν φέρει πολύ μεγάλη συζήτηση στον ευρωπαϊκό επιχειρησιακό χώρο, πολλοί ήταν αντίθετοι στην εφαρμογή μιας τέτοιας νομοθεσίας ενώ πολλές κυβερνήσεις διαφωνούσαν ανοιχτά σε μια τέτοια πολιτική. Το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι και εδώ το κόστος εφαρμογής και γι' αυτό το λόγο πολλές ήταν οι επιχειρήσεις που ενώ δραστηριοποιούνταν στο αμερικάνικο χρηματιστήριο αποχώρησαν από αυτό για να αποφύγουν την εφαρμογή του νόμου ενώ όλες οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις σκέφτονταν πολλαπλές φορές τη πιθανή τους είσοδο στο αμερικάνικο χρηματιστήριο τόσο λόγω του υψηλότερου κόστους για την εγγραφή στα χρηματιστήρια των ΗΠΑ όσο και στο υψηλό κόστος συμμόρφωσης με τον SOX, ο συνδυασμός των οποίων δε μπορούσε να εγδυθεί και την ευημερία τους, οπότε θα ήταν μια αμφιλεγόμενη ως προς τα αποτελέσματα της επένδυση.

Στην Ευρώπη επίσης επικρατούσε και η άποψη ότι πάντοτε και παρόλα τα αυστηρά μέτρα που θα μπορούσαν να θεσπιστούν θα υπήρχαν παραθυράκια που θα μπορούσαν επιτήδεις να εκμεταλλευτούν και σε αυτό συνηγορούσαν και τα μετά την εφαρμογή του SOX σκάνδαλα που δημιουργήθηκαν και γι' αυτό άρχισε να δημιουργείται η άποψη υπέρ της καλλιέργειας ενός νέου κώδικα δεοντολογίας μέσα στις επιχειρήσεις αντί μιας ακόμα αυστηρής νομοθεσίας.

Οι συγκρούσεις του ρυθμιστικού αυτού πλαισίου με τα νομικά και κανονιστικά συστήματα της ΕΕ, πιθανώς να επέφερε περιορισμούς στις υπερατλαντικές σχέσεις και συναλλαγές, αλλά και αναστάτωση γύρω από την απόφαση για τη συμμόρφωση ή μη με τέτοιους είδους αυστηρούς κανόνες. Υπάρχει όμως και η λιγότερο πεσιμιστική άποψη που έχοντας υπόψη τη γενικότερη πίεση των διεθνών αγορών και την αυξανόμενη κριτική από το κοινό, οι περισσότερες ευρωπαϊκές κυβερνήσεις αναγκάζονται να επιταχύνουν τις ήδη καθυστερημένες διαδικασίες βελτίωσης των συστημάτων εταιρικής διακυβέρνησης. Είναι γεγονός τα προηγούμενα χρόνια, τα ιδιωτικά συμφέροντα εμπόδιζαν τη λήψη πρωτοβουλιών σε θέματα επίβλεψης των αγορών, των λογιστών και των προτύπων εταιρικής διακυβέρνησης.

Ενώ οι αμερικανικές αρχές αντέδρασαν άμεσα και δυναμικά στα οικονομικά σκάνδαλα, οι Ευρωπαίοι χρειάστηκαν λίγο χρόνο μέχρι να συνειδητοποιήσουν ότι το φαινόμενο ήταν παγκόσμιο και μόνο μετά από συνεχή σκάνδαλα αποφάσισαν να εστιάζουν το βλέμμα τους στις αδυναμίες των συστημάτων εταιρικής διακυβέρνησης. Μέχρι τότε όμως ο SOX ήταν ήδη γεγονός και όλες οι εισηγμένες εταιρείες και οι λογιστές είχαν συμμορφωθεί στις προβλέψεις του, οι οποίες όμως ήταν εκ διαμέτρου αντίθετες με τα δεδομένα της ΕΕ. Οι Ευρωπαίοι υπουργοί Οικονομικών αναγκάστηκαν να ζητήσουν ειδική μεταχείριση και εξαιρέσεις για τους οργανισμούς και τις εταιρείες ορκωτών λογιστών των μελών της ΕΕ. Είναι προφανές ότι το να ελέγχονται οι μεγάλες ελεγκτικές εταιρείες της ΕΕ και από τις ΗΠΑ δεν ήταν ιδιαίτερα αποδεκτό για τους ευρωπαίους. Θα ήταν πολύ πιθανό να δημιουργηθούν συγκρούσεις μεταξύ των 2 μηχανισμών, και οι οργανισμοί θα έπρεπε να αντιμετωπίσουν το μεγάλο δίλημμα με ποιο από τα δύο πλαίσια να συμμορφωθούν και σε ποια πρότυπα να δώσουν προτεραιότητα. Φυσικά ανακύπτει και το θέμα της ελεύθερης πρόσβασης των αμερικανικών αρχών στα έγγραφα/αρχεία των ευρωπαϊκών εταιρειών.

Στις 21 Μαΐου 2003, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε το πρόγραμμα δράσης για τον εκσυγχρονισμό του εταιρικού δικαίου και της εταιρικής διακυβέρνησης σε κοινοτικό επίπεδο, με το οποίο ανήγγειλε την επιβεβαίωση της συλλογικής ευθύνης των μελών του συμβουλίου της εταιρείας, τη βελτίωση των πληροφοριών που θα πρέπει να παρέχονται από τις εταιρείες και την καθιέρωση της έκδοσης μιας εμπειριστατωμένης δήλωσης, αναφορικά με την εφαρμογή ενός κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης. Το πρόγραμμα δράσης προσφέρει ένα σαφές και καλά σχεδιασμένο πλαίσιο το οποίο συνδυάζει τις νέες νομοθετικές πρωτοβουλίες που αναπτύχθηκαν εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Το εν λόγω πρόγραμμα δράσης δίνει ιδιαίτερη προσοχή σε πρωτοβουλίες εταιρικής διακυβέρνησης που στοχεύουν στη ενδυνάμωση της εμπιστοσύνης στις αγορές κεφαλαίων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε δέκα προτεραιότητες για τη βελτίωση και την εναρμόνιση της ποιότητας των υποχρεωτικών λογιστικών ελέγχων σε ολόκληρη την ΕΕ. Στόχος είναι να εξασφαλιστεί ότι οι επενδυτές και άλλοι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να βασίζονται πλήρως στην ακρίβεια των ελεγμένων λογαριασμών, να αποφευχθούν οι συγκρούσεις συμφερόντων για τους ελεγκτές και να βελτιωθεί η προστασία της ΕΕ από σκάνδαλα τύπου Enron. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει προτάσεις για νέες διατάξεις της ΕΕ όσον αφορά τη ριζική αναμόρφωση της υφιστάμενης νομοθεσίας και την επέκτασή της. Με την έγκριση των προτάσεων αυτών θα υπάρξει, για πρώτη φορά, μια πλήρης σειρά κοινοτικών κανόνων όσον αφορά τον τρόπο διεξαγωγής των λογιστικών ελέγχων και την ελεγκτική υποδομή που απαιτείται για τη διασφάλιση της ποιότητας των ελέγχων. Το πρόγραμμα διαιρείται σε βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες. Στις βραχυπρόθεσμες περιλαμβάνονται η ενίσχυση της δημόσιας εποπτείας των ορκωτών ελεγκτών σε επίπεδο κρατών μελών και επίπεδο ΕΕ, η υποχρεωτική εφαρμογή των διεθνών ελεγκτικών προτύπων σε όλους τους υποχρεωτικούς λογιστικούς ελέγχους στην ΕΕ από το 2005 και μετά, καθώς και η σύσταση της Κανονιστικής επιτροπής ελεγκτικών θεμάτων, αποστολή της οποίας θα είναι η συμπλήρωση της αναθεωρημένης νομοθεσίας και η ταχεία έγκριση λεπτομερών δεσμευτικών μέτρων. Οι προτεραιότητες όσον αφορά τον έλεγχο των επιχειρήσεων συμπληρώνουν το ευρύτερο πρόγραμμα δράσης της Επιτροπής για το εταιρικό δίκαιο και την εταιρική διακυβέρνηση.

Αναλυτικότερα οι δέκα δράσεις που έθεσε η ΕΕ ήταν:

- Εκσυγχρονισμός της 8^{ης} Οδηγίας για το εταιρικό δίκαιο με σκοπό τη θέσπιση μιας περιεκτικής και βασιζόμενης σε αρχές οδηγίας που θα καλύπτει πλέον

- όλους τους υποχρεωτικούς λογιστικούς ελέγχους που πραγματοποιούνται στην ΕΕ
- Ενίσχυση της κανονιστικής υποδομής της ΕΕ με τη σύσταση μια κανονιστικής επιτροπής ελεγκτικών θεμάτων.
 - Ενίσχυση της δημόσιας εποπτείας του κλάδου των ορκωτών λογιστών
 - Η επιβολή της χρήσης των διεθνών ελεγκτικών προτύπων σε όλους τους υποχρεωτικούς λογιστικούς ελέγχους από το 2005 και μετά
 - Βελτίωση των πειθαρχικών κυρώσεων και συνεργασία μεταξύ κρατών μελών σε διασυνοριακές υποθέσεις
 - Περισσότερη διαφάνεια όσον αφορά τις ελεγκτικές εταιρείες και τα δίκτυα τους
 - Εταιρική διακυβέρνηση με ενίσχυση των ελεγκτικών επιτροπών και του εσωτερικού ελέγχου
 - Ενίσχυση της ανεξαρτησίας του ορκωτού ελεγκτή και δημιουργία κώδικα δεοντολογίας
 - Εμβάθυνση της εσωτερικής αγοράς ελεγκτικών υπηρεσιών με σκοπό την αμοιβαία αναγνώριση υπό τον όρο της υποβολής των ενδιαφερόμενων εταιρειών σε δοκιμασίες ικανοτήτων.
 - Έλεγχος της αξιοπιστίας των ορκωτών λογιστών

Σε μια προσπάθεια για σύμπτωση με τις αμερικανικές επιταγές, η ΕΕ στη προσπάθεια της να σταματήσει τα σκάνδαλα και να προωθήσει με τη σειρά της ρυθμίσεις και κανόνες λειτουργίας των ελεγκτικών εταιρειών κατά τα πρότυπα των αμερικάνικων ρυθμίσεων, προχώρησε στη λήψη παρόμοιων μέτρων εκδίδοντας μια πρόταση που διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της 8ης οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με το εταιρικό δίκαιο, η οποία κυρίως αφορά στην έγκριση των ορκωτών ελεγκτών στα κράτη μέλη της ΕΕ. Η διευρυμένη οδηγία, οι οποίες θα επηρεάζει όλες τις χώρες μέλη της ΕΕ παρουσιάστηκε το 2005.

5.2 Η 8^η Ευρωπαϊκή Οδηγία

Η ισχύουσα 8^η οδηγία του Συμβουλίου που εκδόθηκε στις 10 Απριλίου 1984 δεν έδινε τις απαιτούμενες κατευθύνσεις σε σχέση με τη διεξαγωγή των λογιστικών ελέγχων, τους κανόνες δημόσιας εποπτείας καθώς και τους εξωτερικούς μηχανισμούς διασφάλισης της ποιότητας αυτών των ελέγχων. Οι προτεινόμενες προσθήκες στην οδηγία, διορθώνουν την υπάρχουσα κατάσταση, αποσαφηνίζουν τα απαιτούμενα καθήκοντα, την ανεξαρτησία και τη δεοντολογία των νόμιμων ελεγκτών καθώς και δημιουργώντας έναν οργανισμό με σκοπό τη δημόσια εποπτεία του λογιστικού επαγγέλματος και των εξωτερικών μηχανισμών διασφάλισης της ποιότητας τόσο των ελέγχων όσο και ολόκληρης της διαδικασίας σύνταξης των χρηματοοικονομικών αναφορών. Επιπλέον, οι νέες προσθήκες επιδιώκουν να βελτιώσουν τη συνεργασία μεταξύ των εσωτερικών εποπτικών οργάνων της ΕΕ και παράλληλα παρέχουν άμεση συνεργασία με τα εποπτικά όργανα εκτός της ΕΕ (π.χ. PCAOB), με σκοπό την αποτελεσματική και ισορροπημένη διεθνή νομοθετική ρύθμιση.

Οι αλλαγές στην οδηγία σχεδιάστηκαν με σκοπό την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των επενδυτών στις ευρωπαϊκές κεφαλαιαγορές και αφορά πάνω από 7.000 εισηγμένες

εταιρίες που υπόκεινται σε ετήσιους υποχρεωτικούς ελέγχους μέσω ενός αποδοτικού και διαφανούς συστήματος αγοροπωλησίας τίτλων. Κύριος στόχος των μεταρρυθμίσεων είναι η δημιουργία ενός νέου ρυθμιστικού και νομικού περιβάλλοντος και ενός πλαισίου εταιρικής υπευθυνότητας που θα αναγνωριστεί σε παγκόσμια κλίμακα. Οι εσωτερικοί ελεγκτές πρέπει να κατανοήσουν τις αναθεωρήσεις της οδηγίας και το πώς αυτές συνδέονται με τα λογιστικά και ελεγκτικά πρότυπα που έχουν τεθεί από τον οργανισμό που έχει αναλάβει τη σύγκλιση των εθνικών και διεθνών λογιστικών ελεγκτικών προτύπων τον IAASB (International Accounting and Assurance Standards Board) με σκοπό την πληρέστερη πληροφόρηση των διοικητικών συμβουλίων και των ελεγκτικών επιτροπών σχετικά με την ποιότητα του ελέγχου των οργανισμών τους και των διαδικασιών σύνταξης των χρηματοοικονομικών αναφορών.

Διευρύνοντας το πεδίο εφαρμογής του υποχρεωτικού ελέγχου, οι προϋποθέσεις για την αδειοδότηση των νόμιμων ελεγκτών και ελεγκτικών εταιρειών παραμένουν οι ίδιες και στη διευρυμένη 8η οδηγία. Οι νέες απαιτήσεις αφορούν στη δομή του ελέγχου και της διαδικασίας και επιβάλλουν στους νόμιμους ελεγκτές ή ελεγκτικές εταιρείες να:

- ✓ Λάβουν άδεια σε κάθε κράτος μέλος. Η αλλαγή αυτή έχει σχεδιαστεί με σκοπό να ενισχύσει τη συμβατότητα με τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς και να δημιουργήσει ένας πλήρως οργανωμένο και ολοκληρωμένο ελεγκτικό σύστημα.
- ✓ Τηρούν ένα σύστημα συνεχούς εκπαίδευσης. Οι νόμιμοι ελεγκτές θα πρέπει να έχουν γνώση της ειδικής νομοθεσίας κάθε κράτους μέλους δηλαδή το εταιρικό, φορολογικό και ασφαλιστικό δίκαιο καθώς και τα διεθνή λογιστικά πρότυπα.
- ✓ Έχουν πάρει έγκριση μέσω της εγγραφή σε ένα δημόσιο ηλεκτρονικό μητρώο. Οι εγγραφές θα επιτρέπουν στα ενδιαφερόμενα μέρη να εξακριβώνουν εάν μία νόμιμη ελεγκτική επιχείρηση (ή ελεγκτής) έχει την έγκριση, την έδρα της και το πώς αυτή είναι οργανωμένη.
- ✓ Υπόκεινται σε μια ισχυρή επαγγελματική δεοντολογία. Οι ελεγκτές και οι επιχειρήσεις θα υπόκεινται σε έναν κώδικα δεοντολογίας που θα υιοθετηθεί από την επιτροπή δεοντολογίας της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (International Federation of Accountants – IFAC).
- ✓ Είναι ανεξάρτητες από ελεγκτικούς φορείς. Οι ελεγκτές ή τα ελεγκτικά γραφεία δεν πρέπει να εμπλέκονται σε αποφάσεις της διοίκησης των ελεγκτικών φορέων και δεν πρέπει να αποδέχονται οποιαδήποτε μη ελεγκτική σύμπραξη που θα έθετε σε κίνδυνο την ανεξαρτησία τους. Οι ελεγκτές θα πρέπει να δηλώνουν οτιδήποτε σημαντικό απειλεί την ανεξαρτησία τους.
- ✓ Τηρούν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα που έχουν τεθεί από τον IAASB. Τα μέλη μπορούν να υπαγορεύουν συμπληρωματικές διαδικασίες ελέγχου μόνο εάν αυτές απορρέουν από ειδικές απαιτήσεις που σχετίζονται με το πεδίο εφαρμογής του ελέγχου.
- ✓ Υπόκεινται σε ένα σύστημα διασφάλισης ποιότητας. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν ήδη θεσπίσει τα συστήματα διασφάλισης της ποιότητας.
- ✓ Υπόκεινται στα συστήματα έρευνας των κρατών μελών και στις κυρώσεις τους. Τα κράτη οφείλουν να οργανώνουν συστήματα έρευνας και να θέτουν αποτρεπτικές κυρώσεις, οι οποίες μπορεί να είναι αστικές, διοικητικές ή ποινικές.
- ✓ Υπόκεινται σε ένα αποτελεσματικό σύστημα δημόσιας εποπτείας. Για τις οντότητες δημοσίου συμφέροντος, η εποπτεία των ελεγκτών θα πρέπει να διενεργείται αποκλειστικά από μη επαγγελματίες που είναι καλοί γνώστες των λογιστικών και ελεγκτικών διαδικασιών.

- ✓ Υπόκεινται σε διαδικασίες διορισμού, παύσης επικοινωνίας μεταξύ των ελεγκτικών εταιρειών και της ελεγχόμενης οντότητας. Οι διαδικασίες για το διορισμό του ελεγκτή πρέπει να εξασφαλίζουν ότι ο ελεγκτής είναι ανεξάρτητος κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων. Η οδηγία ορίζει ότι οι ελεγκτές ή τα ελεγκτικά γραφεία μπορούν να παύσουν τη συνεργασία μόνο εάν υπάρχει σημαντικός λόγος για τον οποίο δεν μπορούν να ολοκληρώσουν τον έλεγχο. Κατ' ελάχιστον, η επικοινωνία πρέπει να καταγράφεται από την ελεγχόμενη οντότητα ώστε να επιτρέπει στους ανεξάρτητους συμβούλους να έχουν μια ολοκληρωμένη εικόνα της σχέσης με τον ορκωτό ελεγκτή.
- ✓ Παρουσιάζει ένα σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης, μια περιγραφή του εσωτερικού συστήματος ποιοτικού ελέγχου, και μια δήλωση σχετικά με την αποτελεσματικότητα της διοικητικής λειτουργίας του ελεγκτικού γραφείου. Η έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει την ημερομηνία της τελευταίας επιθεώρησης του ελέγχου ποιότητας και τις πολιτικές συνεχούς εκπαίδευσης..
- ✓ Συνεργάζεται με τις επιτροπές διατακτικών ελέγχων για τον έλεγχο και τις διαδικασίες σύνταξης των χρηματοοικονομικών αναφορών. Σημαντικά θέματα που μπορεί να προκύψουν, αφορούν σημαντικές αλλαγές στις ακολουθούμενες πολιτικές, κινδύνους και χρηματοοικονομικά ανοίγματα που αντιμετωπίζει η εταιρεία, ουσιώδεις ελεγκτικές διορθώσεις και ελλείψεις, διαφωνίες με τη διοίκηση, αναμενόμενες τροποποιήσεις στις εκθέσεις των ελεγκτών, διοικητικές απάτες και ουσιώδεις αδυναμίες των εσωτερικών ελέγχων που σχετίζονται με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών αναφορών.
- ✓ Είναι ενήμεροι ότι οι ελεγκτές τρίτων χωρών που εκδίδουν εκθέσεις ελέγχου σε σχέση με διαπραγματεύσεις τίτλων εντός ΕΕ απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ποιότητα των ελέγχων στο εσωτερικό της ΕΕ δεν πρέπει να υπονομεύεται από πιθανή κακή ποιότητα του ελέγχου από ελεγκτές τρίτων χωρών που εκδίδουν εκθέσεις ελέγχου σε σχέση με αγοροπωλησίες τίτλων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- ✓ Είναι ενήμεροι για κάθε νέα κανονιστική επιτροπή λογιστικού ελέγχου που αποτελείται από κράτη μέλη υπό τη προεδρία από εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η επιτροπή θα βοηθήσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη θέσπιση των εφαρμοζόμενων μέτρων της οδηγίας. [12]

Είναι αποδεδειγμένο ότι η διεθνής επενδυτική κοινότητα απαιτεί συνεπή εταιρική εποπτική προστασία σε παγκόσμια κλίμακα. Ο νόμος Sarbanes-Oxley και οι προτεινόμενες ρυθμίσεις της 8^{ης} οδηγίας είναι βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση. Οι ανησυχίες των επενδυτών και των ρυθμιστικών αρχών εμπλέκουν όλους τόσο στον έλεγχο όσο και στις διαδικασίες σύνταξης των χρηματοοικονομικών αναφορών. Οι εσωτερικοί ελεγκτές διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο σε αυτές τις διαδικασίες και μπορούν να βοηθήσουν στην ενίσχυση των κεφαλαιαγορών μέσω της αποκατάστασης της εμπιστοσύνης των επενδυτών.

Μελετώντας το νόμο Sarbanes-Oxley παράλληλα με την διευρυμένη 8^η Οδηγία της ΕΕ μπορούμε εύκολα να συμπεράνουμε ότι υπάρχουν πολλές ομοιότητες, στις οποίες περιλαμβάνονται η απαίτηση για τη συγκρότηση μιας επιτροπής ελέγχου μέσα σε κάθε εταιρεία με τουλάχιστον ένα μέλος με ειδικότητα στα χρηματοοικονομικά, η εξωτερική επικύρωση των πραγματοποιούμενων εσωτερικών ελέγχων, η δημιουργία ενός δημόσιου μητρώου καταγραφής των εξωτερικών ελεγκτών, η απαίτηση για ανεξαρτησία των ελεγκτών, η εναλλαγή των ελεγκτών κάθε συγκεκριμένη χρονική περίοδο για την αποφυγή δημιουργίας πιο "ιδιαίτερων σχέσεων", η άρνηση για παροχή οποιασδήποτε

μη ελεγκτικής υπηρεσίας από τις εταιρείες στους πελάτες που προσφέρουν υπηρεσίες ελέγχου ώστε να μη δημιουργούνται άλλου είδους σχέσεις συμφερόντων μεταξύ ελεγκτή και ελεγχόμενης επιχείρησης.

Παρόλα αυτά, η Ευρώπη δεν βλέπει την οδηγία σαν ακριβές αντίγραφο του SOX και δεν επιθυμεί να φέρει στους οργανισμούς το βάρος της γραφειοκρατίας που τον χαρακτηρίζει. Επιπλέον, επιχειρεί να διατηρήσει και τη διαφορετικότητα στην κουλτούρα του κάθε οργανισμού, αποφεύγοντας την εξομοίωση σε ένα και μόνο πλαίσιο. Από τις χρηματιστηριακές φούσκες του 1999-2000, μέχρι τη σημερινή εποχή των συγκριτικά ορθολογικότερων αποτιμήσεων, η ανάγκη για αξιολογήσεις εταιρικής διακυβέρνησης έγινε “μεταδοτική ασθένεια” και σε άλλες Ευρωπαϊκές ή διεθνείς αγορές, όπως τη Μ. Βρετανία, τη Γερμανία, την Ιταλία και τις Η.Π.Α. αλλά και στην Ελλάδα παρατηρήθηκαν οι πρώτες ανάλογες κινήσεις στο χώρο της Ελληνικής Κεφαλαιαγοράς, σε μία προσπάθεια να αξιολογηθεί το πλαίσιο εφαρμογής αυτών των αρχών στο Ελληνικό περιβάλλον με διεθνή όμως κριτήρια. Η 8η οδηγία, όπως και ο Sarbanes – Oxley, ήταν μια λύση στη χαμένη εμπιστοσύνη του επενδυτικού κοινού και του επιχειρηματικού κόσμου στις αμφιλεγόμενες πρακτικές των εταιρειών.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ψάχνοντας τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα του SOX δύσκολα κάποιος θα πει με βεβαιότητα για το πόσο καλή ή μη χρηστική είναι η συγκεκριμένη νομοθεσία και σίγουρα αυτή η συζήτηση γύρω από τα υπέρ και τα κατά του SOX θα συνεχίσει πιθανώς να συζητείτε για πολλά χρόνια ακόμα. Η αλήθεια είναι ότι λίγοι άνθρωποι πιστεύουν ότι η ενίσχυση των κανόνων δεν ήταν κάτι απαραίτητο και σημαντικό μιας και τα γεγονότα που προηγήθηκαν έκαναν αρκετά προφανές ότι κάτι έπρεπε να γίνει για να εμφανιστούν οι λογιστικές πρακτικές και οι ελεγκτικές διαδικασίες των δημόσιων επιχειρήσεων και πάλι στο προσκήνιο έστω και μόνο με σκοπό να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη των επενδυτών και να επιτευχθεί προστασία των μετόχων από το φαινόμενο των ψεύτικων οικονομικών εκθέσεων που προέρχονταν από “δημιουργικές” λογιστικές πρακτικές.

Το αν τα συγκεκριμένα μέτρα είναι δικαιολογημένα ή όχι κανείς δε μπορεί να το πει, η αλήθεια είναι ότι οι αμερικανικές κεφαλαιαγορές μετά τον SOX άρχισαν να γίνονται σε κάποιο βαθμό λιγότερο ανταγωνιστικές γιατί πολλές ξένες εταιρείες έπαψαν να είναι εισηγμένες στο αμερικανικό χρηματιστήριο, πολλές ζήτησαν να διαγραφούν εάν μπορούσαν, ενώ υπήρξαν ακόμη και Αμερικανικές εταιρείες που καταχωρούνται στο εξωτερικό για την αποφυγή του κόστους συμμόρφωσης στον SOX. Ενώ πιο πρόσφατη προσθήκη στο SOX επιτρέπει στις ξένες εταιρείες να επιλέξουν αν θα ακολουθήσουν τη συμμόρφωση των ΗΠΑ αν οι συναλλαγές τους στη χώρα αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 5% του συνόλου των συναλλαγών τους σε παγκόσμια κλίμακα.

Πολλές ήταν οι φωνές που ζητάνε να αναθεωρηθεί η νομοθεσία και αυτό εξ' αιτίας της ανησυχίας για τις αρνητικές επιπτώσεις του SOX στην αγορά αφού πλέον οι περισσότερες επιχειρήσεις που μπορούν δεν εγγράφονται στο αμερικάνικο χρηματιστήριο, ίσως όμως να είναι λίγο αργά, δεδομένου ότι πλέον οι περισσότερες από τις μεγάλες ζημιές έχουν ήδη γίνει στα σχεδόν εννιά χρόνια εφαρμογής του νόμου. Το σίγουρο είναι ότι ο SOX άσχετα με το αν επέτυχε η όχι πλήρως τους στόχους του, έκανε σίγουρα μια καινούργια αρχή στο τομέα των λογιστικών ελέγχων με δεδομένο ότι πλέον οι περισσότερες χώρες φέρνουν δικές τους εκδόσεις SOX με τα δικά τους πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα με κοινό όμως πάντα στόχο και σκοπό την πάταξη των φαινομένων που ταλάνιζαν τις αγορές κατά το παρελθόν.

Η έννοια της σύγκλισης κάνει τους κανόνες περισσότερο διεθνοποιημένους και η εξέλιξη σε αυτό το τομέα αποκτά μια δυναμική που δείχνει ότι θα θεσπιστούν λίγο πολύ παρόμοιες νομοθεσίες και κανόνες σε όλο το κόσμο. Κατά συνέπεια και το βάρος της συμμόρφωσης θα γίνει αισθητό παντού, σε όλες τις επιχειρήσεις όπου και αν δραστηριοποιούνται αυτές και έτσι το κανονιστικό μειονεκτήματα των ΗΠΑ θα είναι λιγότερο σημαντικό. Ο SOX από τη μεριά του άσχετα αν πέτυχε ή όχι τους στόχους του σίγουρα κινητοποίησε όλο το πλανήτη και αυτό κανείς δε το αμφισβητεί και όπως δείχνει, με την επιφύλαξη κάποιων μικρών εξελικτικών προσαρμογών, μάλλον θα διατηρήσει τη σημερινή του μορφή και τα επόμενα χρόνια αποτελώντας ουσιαστικά πιλότο για όλες τις χώρες που θέλουν να αντιμετωπίσουν φαινόμενα επιχειρησιακής απάτης. Εκτός αυτού, κάθε σοβαρή αλλαγή προς τη μεριά της χαλάρωσης του νόμου, θα έμοιαζε σα να υπονομεύει την πρόσφατα ανανεωμένη εμπιστοσύνη των επενδυτών στην ικανότητα των οργάνων που έχουν θεσπιστεί για την προστασία τους από τις οικονομικές απάτες και αυτό δε θα ήθελε κανένας να συμβεί.

CASE STUDY: Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ SOX ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Αφού αναλύσαμε τη νομοθεσία των Sarbanes-Oxley θα δούμε αναλυτικά πως εφαρμόζεται σε μια επιχείρηση. Επιλέξαμε μια ελληνική εταιρεία για να δούμε πως τηρεί τις διαδικασίες SOX, αξίζει να σημειωθεί ότι στην Ελλάδα είναι ελάχιστες οι εταιρείες που τηρούν τη συγκεκριμένη νομοθεσία αφού όπως είδαμε θα πρέπει να είναι εισηγμένες στο Αμερικάνικο χρηματιστήριο για να τηρούν τη νομοθεσία. Γι' αυτό το λόγο επιλέξαμε μια θυγατρική του ομίλου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος και συγκεκριμένα τη μεγαλύτερη εταιρεία που δραστηριοποιείται στο χώρο των ασφαλειών, την Εθνική Ασφαλιστική.

Η συνάντηση με τον υπεύθυνο του προγράμματος πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 29 Σεπτεμβρίου 2011 στα γραφεία της Εθνικής Ασφαλιστικής στη λεωφόρο Συγγρού. Η Εθνική Ασφαλιστική θυγατρική της ΕΤΕ ανήκει στην ΕΤΕ κατά 98% οπότε και είναι στον απόλυτο έλεγχο της. Μέλη του ομίλου της ΕΤΕ αποτελούν τραπεζικές, χρηματιστηριακές και ασφαλιστικές εταιρείες σε πολλές χώρες όπως η finansbank στη Τουρκία, η Εθνική Ασφαλιστική Κύπρου και παραπάνω από 15 θυγατρικές στο χώρο της ανατολικής μεσογείου και των Βαλκανίων.

Ο όμιλος της ΕΤΕ είναι εισηγμένος στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης και γι' αυτό θα πρέπει σε ετήσια βάση να λαμβάνει το πιστοποιητικό που θα αποδεικνύει ότι πληροί τους όρους του SOX compliance. Για να λάβει το παραπάνω πιστοποιητικό θα πρέπει να έχουν λάβει το αντίστοιχο όλες οι επιμέρους θυγατρικές του ομίλου, άρα και η Εθνική Ασφαλιστική, και αυτή η διαδικασία πραγματοποιείται κάθε χρόνο. Κάθε επιμέρους πιστοποιητικό θα ενοποιηθεί με όλα τα άλλα πιστοποιητικά των υπολοίπων θυγατρικών και ενοποιημένο βγει ένα συνολικό πιστοποιητικό που θα δοθεί στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης. Η εταιρεία ξεκίνησε την εφαρμογή του SOX το 2006 και οι πρώτες οικονομικές καταστάσεις συμμορφωμένες με τον SOX δημοσιεύτηκαν το 2007. Μέχρι πρότινος αυτό το έργο έκλεινε για κάθε έτος τον Ιούνιο του επόμενου έτους ενώ φέτος θα ολοκληρωθεί ο έλεγχος περίπου τρεις μήνες νωρίτερα όπως μας ενημέρωσε ο υπεύθυνος του προγράμματος.

Ας δούμε λοιπόν αναλυτικότερα πως ξεκινάει η διαδικασία. Στην αρχή κάθε χρόνου ελέγχου δηλαδή μέσα στο καλοκαίρι, η ομάδα SOX σε κάθε εταιρεία του ομίλου και στην Εθνική Ασφαλιστική λαμβάνει τις οικονομικές καταστάσεις τις συμφωνημένες από την οικονομική διεύθυνση και βάση αυτών ελέγχει συγκεκριμένους λογαριασμούς (παραγωγής, ζημιών, μεταχρονολογημένων επιταγών κλπ) με σκοπό να δει τον όγκο κίνησης αυτών των λογαριασμών από έτος σε έτος με τελικό στόχο να δει ποιοι λογαριασμοί είναι σημαντικοί (πχ ένας λογαριασμός που αφορά λογαριασμό που αναφέρεται στην αγορά μπουκαλιών νερού και έχει μέσα 20.000€ θεωρείτε αναξιόπιστος-unreliable) και με αυτό το τρόπο βλέπουν ποιες περιοχές της εταιρείας θα πρέπει να ελεγχθούν. Από τη στιγμή που έχουν βρεθεί οι σημαντικοί λογαριασμοί θα πρέπει να υποδομηθούν σε δευτεροβάθμιους, τριτοβάθμιους κ.ο.κ. για να φανούν τελικά τα επιμέρους σημεία της επιχείρησης που επηρεάζουν το τελικό αποτέλεσμα και επιλέγονται με αυτό το τρόπο τα κομμάτια εκείνα της εταιρείας που θα πρέπει να ελεγχθούν. Το πρόγραμμα τρέχει 5 χρόνια και τα σημεία που έχουν εντοπιστεί συνήθως δεν αλλάζουν μιας και είναι τα πλέον κατάλληλα σημεία πέραν από πιθανές βελτιωτικές κινήσεις.

Στη συνέχεια γίνεται ο έλεγχος των ρίσκων των επιμέρους σημείων που έχουν εντοπιστεί, δηλαδή οι κίνδυνοι που απειλούν την επιχείρηση και εντοπίζονται σε κάθε κλάδο της εταιρείας (πχ κλάδος ανάληψη κινδύνων, κλάδος πυρός, κλάδος

αυτοκινήτων) ποιοι είναι οι πιθανοί κίνδυνοι που έχει αναλάβει η επιχείρηση και ποιοι πελάτες αποτελούν σημαντικό κίνδυνο για την εταιρεία με σκοπό να εντοπιστεί μήπως τυχόν κάποιο τμήμα ή υπάλληλος ανέλαβε υψηλότερο κίνδυνο από αυτό που ορίζει η εταιρεία. Εντοπίζονται με αυτό το τρόπο τα πιθανά ρίσκα και ελέγχονται αν όλες οι αναλήψεις κινδύνου έγιναν νόμιμα και με όλες τις ορθές διαδικασίες και τοποθετείται εκεί ένα σημείο ελέγχου (control) που ελέγχεται σε μηνιαία, τριμηνιαία ή ετήσια βάση για το πως γίνεται η ανάληψη κινδύνου σε ένα κλάδο και αν είναι σύμφωνη με τους κανόνες που η ίδια η εταιρεία έχει θέσει, χωρίς να κρίνετε αν η διαδικασία που ακολουθείτε είναι σωστή αλλά μόνο αν είναι σύμφωνη με τις διαδικασίες που η ίδια η εταιρεία έχει θέσει.

Αφού λοιπόν εντοπιστούν οι σημαντικοί λογαριασμοί, τα ποσά τους, από πού προκύπτουν αυτά τα ποσά, ποια σημεία της επιχείρησης διαμορφώνουν τους λογαριασμούς, τι ρίσκο υπάρχει στο να μη δουλέψουν σωστά οι επιμέρους επιχειρησιακές μονάδες της επιχείρησης και τι πιθανότητα υπάρχει να πραγματοποιηθεί μια απάτη, μια αβλεψία, μια μη συμμόρφωση με τις διαδικασίες, τοποθετούνται τα κατάλληλα σημεία ελέγχου (controls) που ουσιαστικά διαμορφωθήκαν μέσα από τα χρόνια που πραγματοποιείται ο έλεγχος με βάση την εμπειρία από χρόνια σε χρόνια. Στη συνέχεια ενημερώνονται οι υπεύθυνοι των επιμέρους διευθύνσεων κλάδων για τις αρμοδιότητες και τα σημεία ελέγχου που ανήκουν στη δικαιοδοσία τους, με σκοπό μέσα από διάλογο να συμφωνηθούν από το τμήμα SOX και τους αρμοδίους για τα τελικά σημεία ελέγχου που θα τοποθετηθούν. Μετά και τον εντοπισμό των τελικών σημείων ελέγχου καλούνται οι εξωτερικοί ελεγκτές που θα υπογράψουν και το τελικό πιστοποιητικό και ενημερώνονται για τις διαδικασίες με τις οποίες καταλήξαμε στα επιμέρους σημεία ελέγχου που τελικά συμφωνηθήκαν με τους διευθυντές των τμημάτων. Έτσι σε συνεργασία με τον εξωτερικό έλεγχο αξιολογούνται κατά ποσά τα σημεία αυτά είναι σωστά τοποθετημένα και επαρκούν για το συνολικό έλεγχο και κατά πόσο πιθανά νέα προτεινόμενα σημεία έλεγχου που επιθυμεί ο εξωτερικός ελεγκτής είναι εφικτό να λειτουργήσουν επιπρόσθετα και μέσω διαπραγμάτευσης με τον εξωτερικό έλεγχο ολοκληρώνεται η τοποθέτηση των τελικών σημείων ελέγχου.

Αφού ολοκληρωθούν όλες οι παραπάνω διαδικασίες που περιγράφονται θα πρέπει στη συνέχεια να ξεκινήσουν οι διαδικασίες ελέγχου όλων αυτών των σημείων (testing) για να εξαχθούν τα συμπεράσματα που επιθυμούνται. Η διαδικασία γίνεται με συναντήσεις με τις επιμέρους διευθύνσεις και ενημέρωση για τη τελική διαπραγμάτευση με τους εξωτερικούς ελεγκτές. Στη συνέχεια γίνεται αποστολή e-mails με το οποίο το τμήμα ελέγχου SOX ζητάει πληθυσμούς από τους οποίους θα παρθεί το δείγμα για να γίνει το κατάλληλο testing. Η μεθοδολογία που ακολουθείτε προκειμένου να επιλεγεί το δείγμα ανανεώνεται σε ετήσια βάση και η ενημέρωση γίνεται από τη Νέα Υόρκη μιας και υπάρχουν συγκεκριμένες διαδικασίες και συγκεκριμένα εργαλεία που χρησιμοποιούνται. Για παράδειγμα για controls σε μηνιαία βάση (πχ συμφωνίες) η οδηγία μπορεί να ζητεί να γίνεται έλεγχος τους δυο μήνες από τους 12, για τριμηνία controls ο έλεγχος μπορεί να απαιτεί 2 τρίμηνα κοκ. αλλά υπάρχουν και controls που τρέχουν ακόμα και σε ημερησία βάση.

Βάση αυτής της μεθοδολογίας καλείτε το αρμόδιο τμήμα να επιλέξει από το πληθυσμό το δείγμα που θα χρησιμοποιηθεί μέσω συγκεκριμένων εργαλείων, όπως ηλεκτρονικές πλατφόρμες που επιτρέπουν να την τυχαία επιλογή κάποιων δειγμάτων, ώστε να διασφαλίζεται η τυχαιότητα του δείγματος και κρατείτε και ένα log με τον τρόπο που επιλέχθηκε το δείγμα ώστε να αποδεικνύεται ότι όντως τα δεδομένα επιλεγήκαν τυχαία. Όταν συγκεντρωθεί το σύνολο των δειγμάτων για κάθε μία επιχειρησιακή μονάδα (κλάδος, διεύθυνση κλπ) το αρμόδιο τμήμα στέλνει με e-mails και ενημερώνει για τις διαδικασίες όπου έχουν τοποθετηθεί σημεία έλεγχου και για κάθε σημείο ζητείτε το ακόλουθο documentation δηλαδή τις αναγκαίες αποδείξεις που να καταδεικνύουν ότι

έχουν γίνει οι έλεγχοι ενώ η αρμόδια για το SOX ομάδα θα κρίνει και κατά πόσο πραγματοποιήθηκε αυτός αποτελεσματικά. Παράλληλα δουλεύονται κάποιες βάσεις δεδομένων που είναι κοινές (ηλεκτρονική πλατφόρμα) και βλέπει η τράπεζα και το χρηματιστήριο της νέας Υόρκης στην οποία αποτυπώνονται όλα τα σημεία έλεγχου με μια συγκεκριμένη μεθοδολογία ώστε ανά πάσα στιγμή online να υπάρχει πρόσβαση σε αυτή τη βάση δεδομένων να μπορεί να μπει κάποιος να ελέγξει τα πάντα (κινδύνους, λογαριασμοί που έχει εντοπιστεί πρόβλημα, διαδικασίες, σημεία έλεγχου, δυνητικοί κίνδυνοι και πολλά άλλα) σε μια διακόσια ιδιαίτερα δύσκολη και χρονοβόρα. Στη συνέχεια παίρνουμε από κάθε τμήμα και συλλέγουμε τα στοιχεία (items) που έχουμε επιλέξει μέσα από το δείγμα να ελέγχουμε και εκεί ξεκινάει η καθαρά ελεγκτική διαδικασία με σκοπό να δούμε αν έχουν τρέξει σωστά οι έλεγχοι η όχι και τι έχει εντοπιστεί σε κάθε έλεγχο.

Αφού φανεί τι έχει συμβεί το τμήμα κινείται σε δυο επίπεδα, το πρώτα αφορά αβλεπίες τυπικού χαρακτήρα και λύνονται συνήθως με επικοινωνία και ειδοποίηση του τμήματος με σκοπό να διασφαλιστεί ότι όντως δε πρόκειται για απάτη και να διορθωθεί το τυπικό ζήτημα που έχει προκύψει διασφαλίζοντας όμως και πιστοποιώντας ότι δε πρόκειται για κάποια άπατη. Αν όμως δε μπορεί να μας δοθεί από το τμήμα η πιστοποίηση αυτή η μας δοθεί αλλά για οποιοδήποτε λόγο κριθεί ότι η πιστοποίηση δεν επαρκεί και δε δίνει τη σιγουριά ότι η διαδικασία έτρεξε όπως θα έπρεπε να τρέξει τότε θα πρέπει να καταγραφεί το γεγονός και να αποφασιστεί αν θα βγει το συγκεκριμένο σημείο ελέγχου effective or ineffective. Εδώ πρέπει να προσεχθεί κι ένα βασικό σημείο, το κάθε σημείο ελέγχου αξιολογείται αν είναι αποτελεσματικό (effective) ή αναποτελεσματικό (ineffective) σε δυο επίπεδα σε επίπεδο σχεδιασμού (design) και σε λειτουργικό επίπεδο (operating) γιατί μπορεί κάποιες φορές στη πράξη να αποδειχτεί ότι ένα control δομικά δεν λειτουργεί γιατί δομικά ο κλάδος δε κάνει ότι απαιτείται για να δουλέψει αυτό είναι το design που είναι και το σημαντικότερο στη δεύτερη περίπτωση το control λειτουργεί αλλά κάποια στιγμή κάτι δεν έγινε σωστά. Στο τέλος θα συγκεντρωθούν όλα τα ineffective controls και σε επικοινωνία με τους εξωτερικούς ελεγκτές θα κριθούν ποια σημεία είναι effective και ποια ineffective μέσω μιας νέας διαπραγμάτευσης μεταξύ του τμήματος και του εξωτερικού ελεγκτή.

Βασικός στόχος της διαδικασίας είναι να διαφανεί ότι η εταιρεία κάθε χρόνο είναι περισσότερο αποτελεσματική από το παρελθόν και ότι τα διάφορα προβλήματα που είχαν εντοπιστεί κατά τα προηγούμενα έτη διορθώνονται. Συντάσσεται ένα κοινό πόρισμα με τους εξωτερικούς ελεγκτές που καταγράφονται οι αδυναμίες που υπάρχουν και τα αναποτελεσματικά σημεία και κατά πόσο είναι αυτά σημαντικά (significant deficiencies) η όχι. Τα σημαντικά σημεία είναι αυτά που έχουν αρνητική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις και το ποια είναι αυτά έχουν προσδιοριστεί με συνεργασία μεταξύ εταιρείας και εξωτερικού ελεγκτή. Βούληση της εταιρείας είναι να αποδείξει κάθε χρόνο ότι δεν έχει significant deficiencies αλλά μονό επιμέρους deficiencies που είναι και αναμενόμενο να υπάρχουν. Η τελική αναφορά-συμφωνία με τον εξωτερικό ελεγκτή, υπογράφεται από το διευθύνοντα σύμβολο και καταλήγει στα κεντρικά του ομίλου και ενσωματώνεται με τα υπόλοιπα αντίστοιχα πιστοποιητικά των υπολοίπων θυγατρικών με σκοπό να βγει το τελικό ενοποιημένο πιστοποιητικό ολόκληρου του ομίλου. Κάθε θυγατρική λειτουργεί αυτόνομα ενώ υπάρχει κι ένα τμήμα που είναι υπεύθυνο για το τελικό πιστοποιητικό το Project Management Office (PMO) του ομίλου.

Αφού λοιπόν εντοπιστούν οι αδυναμίες και καταγραφούν θα πρέπει να φτιαχτεί ένα σχέδιο δράσης με σκοπό την αποκατάσταση αυτών των αδυναμιών το λεγόμενο Remediation Action Plan δηλαδή αφού προηγηθεί συζήτηση με αυτούς που είναι υπεύθυνοι για κάθε σημείο έλεγχου και προταθούν διορθωτικές κινήσεις ή αλλαγές με σκοπό την καλύτερη απόδοση των σημείων αυτών, να καταγράφουν οι διορθώσεις και

να τεθεί ένα χρονοδιάγραμμα μέσα στο οποίο θα πρέπει να έχουν υλοποιηθεί οι διορθωτικές κινήσεις με σκοπό τη διόρθωση των όποιων αδυναμιών. Με αυτό το τρόπο δημιουργείτε ουσιαστικά μια αλυσίδα αφού μπορεί το τμήμα να δει κάθε χρόνο τι ίσχυε στο παρελθόν, τι ισχύει φέτος, τι διορθώσεις έγιναν και ποια βελτίωση υπήρξε. Έτσι για παράδειγμα εάν ένα σημείο ελέγχου παραμένει ineffective για δεύτερη φορά είναι μεγαλύτερης σημασίας από κάποιο που βγαίνει πρώτη φορά γιατί θα θεωρηθεί ότι δεν έγιναν οι βελτιωτικές κινήσεις προς τη μεριά της διόρθωσης του προβλήματος.

Ο εξωτερικός έλεγχος πρώτα ελέγχει τις οικονομικές καταστάσεις και στη συνέχεια αν εντοπίσει κάποιο λάθος σε αυτές, ελέγχει τις διαδικασίες και εντοπίζει τα σφάλματα που οδήγησαν σε αυτά τα λάθη για αυτό το λόγο και το τμήμα SOX υποχρεωτικά πέρα από τον έλεγχο SOX κάνει και έλεγχο στις οικονομικές καταστάσεις ώστε να μην αντιμετωπιστεί πρόβλημα από τον εξωτερικό ελεγκτή.

Η Εθνική Ασφαλιστική σύμφωνα και με τα λεγόμενα του υπεύθυνου που συνομιλήσαμε μέχρι τώρα δεν έχει αντιμετωπίσει κάποιο σημαντικό πρόβλημα στην έκδοση του πιστοποιητικού SOX και κάποια significant deficiencies που εμφανίστηκαν διορθώθηκαν άμεσα και όποτε προέκυψαν δεν ήταν ζήτημα λειτουργίας της επιχείρησης αλλά δημιουργήθηκαν εξαιτίας αλλαγών στο εξωτερικό περιβάλλον, αλλαγών που ναι μεν είχαν απορροφηθεί από την επιχείρηση αλλά τυπικά δε μπόρεσε η εταιρεία να το δείξει και πρόκειται πάντα για μη σημαντικά ζητήματα.

Τα controls είναι δυο κατηγοριών τα αυτόματα (automated) που σχετίζονται με τα πληροφοριακά συστήματα της επιχείρησης, ελέγχουν δηλαδή τη λεγόμενη μηχανή το αν οι ηλεκτρονικές πλατφόρμες που υπάρχουν δουλεύουν σωστά και βάσει των προδιαγραφών και γι' αυτό το λόγο υπάρχει και μια δεύτερη ομάδα SOX στη μηχανογράφηση που δουλεύει σε συνεργασία με το κεντρικό τμήμα SOX με σκοπό να επιβεβαιώνεται ότι όλα τα πληροφοριακά συστήματα δουλεύουν έτσι όπως πρέπει. Η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει τα χειροκίνητα (manual controls) και είναι το επιχειρησιακό κομμάτι (business), το αμιγώς SOX compliance στα οποία μπαίνει ο ανθρωπινός παράγοντας (συμφωνίες, υπόγραφες, εξουσιοδοτήσεις, αναφορές κλπ).

Μια άλλη σημαντική παράμετρος είναι αυτή της διαφοροποίησης του FSCP (Financial Statements Controls Progress) που είναι ο έλεγχος της οικονομικής διεύθυνσης αυτοτελώς και όλων των άλλων ελέγχων. Ο διαχωρισμός γίνεται γιατί στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων καταλήγουν όλες οι δράσεις και ένα ευρώ αν κινηθεί σε ένα κλάδο της εταιρείας θα φανεί στις οικονομικές καταστάσεις γι' αυτό και τον ελέγχουμε ξεχωριστά μιας και πολλές φορές βοηθά να ανακαλύψουμε προβλήματα σε άλλα τμήματα της εταιρείας.

Το SOX compliance της εταιρείας οφείλει και λογοδοτεί στο διευθύνοντα σύμβουλο της εταιρείας, στο διοικητικό συμβούλιο και ταυτόχρονα λογοδοτεί και με το Project Management Office (PMO) της τράπεζας αλλά και το διευθύνοντα του ομίλου ενώ ταυτόχρονα εκπροσωπεί την Εθνική Ασφαλιστική στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης. Ο έλεγχος SOX πραγματοποιείται από ένα αυτόνομο και απόλυτα ανεξάρτητο ακόμα και από τον εσωτερικό έλεγχο της εταιρείας τμήμα που ελέγχει τη συνολική λειτουργία της επιχείρησης δηλαδή το εάν και κατά πόσο η επιχείρηση λειτουργεί βάση των διαδικασιών που έχουν οριστεί. Αν και ανεξάρτητη υπηρεσία για οργανωτικούς λόγους εντάσσεται στη διεύθυνση οργάνωσης και διαχείρισης έργου σαν αυτοτελής οντότητα. Οι άνθρωποι που εργάζονται σε αυτή την υπηρεσία έχουν κάποια συγκεκριμένα χαρακτηριστικά ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται στα καθήκοντα τους δηλαδή να μπορούν να ελέγχουν οικονομικές καταστάσεις, να εντοπίζουν πιθανά σφάλματα η κενά σημεία και φυσικά να μην αναφέρουν εκτός τμήματος τίποτα από τα ευρήματα τους αφού όλα τα στοιχεία θεωρούνται απόρρητα.

Η στόχευση του SOX compliance είναι το επενδυτικό κοινό να είναι σίγουρο, σε κάποιο βαθμό πάντα, ότι όλες οι εταιρείες που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης ακολουθούν κάποιες συγκεκριμένες διαδικασίες και τηρούν σημεία έλεγχου που πιστοποιούν ότι οι οικονομικές τους καταστάσεις αντιπροσωπεύουν πραγματικά το αποτέλεσμα των εργασιών τους. Αυτό η Εθνική Ασφαλιστική το έχει πετύχει και παρά τη μεγάλη πτώση της μετοχής της Εθνικής αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης και των πιέσεων στις τραπεζικές μετοχές στα εγχώρια χρηματιστήρια δε δέχεται πιέσεις σε σχέση με το χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης και σε αυτό παίζει σημαντικό ρόλο πέραν του μεγέθους του ομίλου και η ύπαρξη του SOX compliance.

Η στελέχωση του τμήματος SOX της Εθνικής Ασφαλιστικής ξεκίνησε από τον Δημήτριο Παρδαλή, στέλεχος της οικονομικής διεύθυνσης στο κομμάτι του στρατηγικού σχεδιασμού και επιλέχθηκε και με δεδομένη τη προηγούμενη εμπειρία του σε ελεγκτικές εταιρείες. Ο κ. Παρδαλής στελέχωσε το τμήμα SOX με τα κατάλληλα πρόσωπα και αυτή τη στιγμή το Business κομμάτι στελεχώνεται από τέσσερα άτομα ενώ στη μηχανογράφηση βρίσκονται άλλα τέσσερα. Σημειώνουμε εδώ ότι τη τελική έγκριση για τη πιστοποίηση SOX τη δίνει το κομμάτι του Business. Τη πρώτη περίοδο χρήσης των συστημάτων SOX υπήρχε και η υποστήριξη της τράπεζας με κάποια εξειδικευμένα στελέχη ενώ τα δυο τελευταία χρόνια το τμήμα λειτουργεί τελείως αυτόνομα.

Ολοκληρώνοντας τη συζήτηση με τον υπεύθυνο έθεσα κάποια ερωτήματα όσον αφορά το κόστος για την εφαρμογή του SOX που αποτελεί και το σημαντικότερο ζήτημα για πολλούς και αντικείμενο σφοδρής κριτικής από τους πολέμιους της νομοθεσίας. Η απάντηση ήταν ότι όσον αφορά την Εθνική Ασφαλιστική πέραν του κόστους για την ύπαρξη στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης που όμως καλύπτεται από την άντληση κεφαλαίων από το χρηματιστήριο, το μεγαλύτερο μέρος του κόστους είναι το κόστος του εξωτερικού ελεγκτή μιας και όσον αφορά το εσωτερικό κόστος καλύπτεται από το γεγονός ότι η εταιρεία κατάφερε να αξιοποιήσει υπάρχοντα στελέχη που μπόρεσαν και κάλυψαν επιτυχώς τις θέσεις του νέου τμήματος χωρίς να χρειαστεί να αντληθούν νέα στελέχη από την αγορά εργασίας, ενώ παράλληλα το υψηλά καταρτισμένο επίπεδο του ανθρωπίνου δυναμικού της εταιρείας βοήθησε στο να μη χρειαστεί για μεγάλο χρονικό διάστημα η ύπαρξη ειδικών εξωτερικών συμβούλων και με αυτό τον τρόπο η εταιρεία βασιζόμενη στις δίκες της δυνάμεις σχεδόν αποκλειστικά για την υλοποίηση του SOX πέτυχε το λιγότερο δυνατό κόστος. Όπως είδαμε στη θεωρία πολλές Αμερικάνικες εταιρείες αδυνατώντας να σχεδιάσουν μόνες τους ένα σύστημα πιστοποίησης SOX άντλησαν άτομα και συμβουλευτικές εταιρείες που ανέλαβαν αυτές με υψηλό πάντα τίμημα τη λειτουργία SOX η Εθνική διαφοροποιήθηκε και έτσι δεν σπατάλησε ένα τεράστιο αρχικό κόστος.

Βεβαία θα πρέπει να δούμε και το κόστος υπό το πρίσμα των εργατωρών που χρειάζονται για να πραγματοποιηθεί όλος αυτός ο έλεγχος εντός της εταιρείας, κόστος όμως που δε μπορεί να μετρηθεί και θα έπρεπε να κριθεί και να αξιολογηθεί μαζί με το τι γλιτώνει η επιχείρηση από την εφαρμογή του SOX κάτι που επίσης δεν είναι μετρήσιμο όμως. Σήμερα η εταιρεία πέρα από το κόστος του εξωτερικού ελεγκτή δε ξοδεύει επιπρόσθετα χρήματα για την υλοποίηση του SOX όπως μας διαβεβαίωσε ο υπεύθυνος.

Η εφαρμογή του SOX παρά τις δυσκολίες εφαρμογής και κυρίως στο πως θα εφαρμοστεί μια ολόκληρη νέα κουλτούρα στον οργανισμό αναμένεται να βοηθήσει πολύ σύμφωνα με τον υπεύθυνο στην εφαρμογή των νέων δεδομένων που πλέον η αγορά απαιτεί και στην εναρμόνιση με αυτά (Βασιλεία II, Solvency). Εταιρείες που δεν έχουν SOX δεν έχουν τη δυνατότητα να μετρούν κάποια μεγέθη διαχρονικά και θα είναι πολύ δύσκολα γι' αυτές να εφαρμόσουν και να υιοθετήσουν τα νέα συστήματα από το μηδέν,

την ίδια ώρα που η Εθνική είναι ήδη έτοιμη για αυτή τη νέα εποχή και θα είναι έτοιμη ακόμα και στη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού SOX που ήδη συζητείτε έντονα το τελευταίο χρόνο.

Από τη συζήτηση που έγινε με τον υπεύθυνο SOX της Εθνικής Ασφαλιστικής εύκολα μπορούμε να εξάγουμε κάποια συμπεράσματα. Είδαμε και εδώ την αυστηρότητα και τη πολυπλοκότητα των διαδικασιών εφαρμογής του SOX αλλά παρόλα αυτά είδαμε και ένα παράδειγμα εταιρείας που δεν αύξησε υπέρμετρα το κόστος της με την εφαρμογή της νομοθεσίας. Σε ερώτηση μας για το κατά πόσο η εταιρεία δε δυσκολεύεται με την εφαρμογή του SOX τη στιγμή που η ελληνική νομοθεσία πολλές φορές προβλέπει διαφορετικούς κανόνες λειτουργίας αλλά και έκδοσης οικονομικών αποτελεσμάτων μάθαμε ότι η Εθνική δημοσιεύει τις λογιστικές της καταστάσεις σε τρεις μορφές, σύμφωνα με το πρότυπο SOX, σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα που ζητά η Ε.Ε. και σύμφωνα με τα τον ελληνικό κώδικα ώστε να είναι σύμφωνη σε κάθε περίπτωση.

Βασικότερο όλων είναι ότι η Εθνική Ασφαλιστική δε προσαρμόστηκε βιαίως στις νέες συνθήκες όπως οι περισσότερες δημόσιες Αμερικάνικες επιχειρήσεις όπως είδαμε στα προηγούμενα αλλά κατάφερε να προσαρμοστεί δημιουργώντας ένα ολόκληρο μηχανισμό και μια νέα κουλτούρα που θα τη βοηθήσει σημαντικά στις καινούργιες προκλήσεις και απαιτήσεις που θα έρθουν σύντομα από τις επικείμενες νέες νομοθεσίες και κανόνες που θα θεσπιστούν από την Ε.Ε. και αυτό είναι το πολυτιμότερο απόκτημα της εταιρείας όλα αυτά τα χρόνια η τεχνογνωσία και τα στελέχη της που είναι έτοιμα να ανταποκριθούν σε κάθε αλλαγή που θα προκύψει.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι : Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ SOX

One Hundred Seventh Congress of the United States of America

AT THE SECOND SESSION

*Begun and held at the City of Washington on Wednesday,
the twenty-third day of January, two thousand and two*

An Act

To protect investors by improving the accuracy and reliability of corporate disclosures made pursuant to the securities laws, and for other purposes.

*Be it enacted by the Senate and House of Representatives of
the United States of America in Congress assembled,*

SECTION 1. SHORT TITLE; TABLE OF CONTENTS.

(a) SHORT TITLE.—This Act may be cited as the “Sarbanes-Oxley Act of 2002”.

(b) TABLE OF CONTENTS.—The table of contents for this Act is as follows:

- Sec. 1. Short title; table of contents.
- Sec. 2. Definitions.
- Sec. 3. Commission rules and enforcement.

TITLE I—PUBLIC COMPANY ACCOUNTING OVERSIGHT BOARD

- Sec. 101. Establishment; administrative provisions.
- Sec. 102. Registration with the Board.
- Sec. 103. Auditing, quality control, and independence standards and rules.
- Sec. 104. Inspections of registered public accounting firms.
- Sec. 105. Investigations and disciplinary proceedings.
- Sec. 106. Foreign public accounting firms.
- Sec. 107. Commission oversight of the Board.
- Sec. 108. Accounting standards.
- Sec. 109. Funding.

TITLE II—AUDITOR INDEPENDENCE

- Sec. 201. Services outside the scope of practice of auditors.
- Sec. 202. Preapproval requirements.
- Sec. 203. Audit partner rotation.
- Sec. 204. Auditor reports to audit committees.
- Sec. 205. Conforming amendments.
- Sec. 206. Conflicts of interest.
- Sec. 207. Study of mandatory rotation of registered public accounting firms.
- Sec. 208. Commission authority.
- Sec. 209. Considerations by appropriate State regulatory authorities.

TITLE III—CORPORATE RESPONSIBILITY

- Sec. 301. Public company audit committees.
- Sec. 302. Corporate responsibility for financial reports.
- Sec. 303. Improper influence on conduct of audits.
- Sec. 304. Forfeiture of certain bonuses and profits.
- Sec. 305. Officer and director bars and penalties.
- Sec. 306. Insider trades during pension fund blackout periods.
- Sec. 307. Rules of professional responsibility for attorneys.
- Sec. 308. Fair funds for investors.

TITLE IV—ENHANCED FINANCIAL DISCLOSURES

- Sec. 401. Disclosures in periodic reports.
- Sec. 402. Enhanced conflict of interest provisions.
- Sec. 403. Disclosures of transactions involving management and principal stockholders.
- Sec. 404. Management assessment of internal controls.
- Sec. 405. Exemption.
- Sec. 406. Code of ethics for senior financial officers.

Sec. 407. Disclosure of audit committee financial expert.
Sec. 408. Enhanced review of periodic disclosures by issuers.
Sec. 409. Real time issuer disclosures.

TITLE V—ANALYST CONFLICTS OF INTEREST

Sec. 501. Treatment of securities analysts by registered securities associations and national securities exchanges.

TITLE VI—COMMISSION RESOURCES AND AUTHORITY

Sec. 601. Authorization of appropriations.
Sec. 602. Appearance and practice before the Commission.
Sec. 603. Federal court authority to impose penny stock bars.
Sec. 604. Qualifications of associated persons of brokers and dealers.

TITLE VII—STUDIES AND REPORTS

Sec. 701. GAO study and report regarding consolidation of public accounting firms.
Sec. 702. Commission study and report regarding credit rating agencies.
Sec. 703. Study and report on violators and violations
Sec. 704. Study of enforcement actions.
Sec. 705. Study of investment banks.

TITLE VIII—CORPORATE AND CRIMINAL FRAUD ACCOUNTABILITY

Sec. 801. Short title.
Sec. 802. Criminal penalties for altering documents.
Sec. 803. Debts nondischargeable if incurred in violation of securities fraud laws.
Sec. 804. Statute of limitations for securities fraud.
Sec. 805. Review of Federal Sentencing Guidelines for obstruction of justice and extensive criminal fraud.
Sec. 806. Protection for employees of publicly traded companies who provide evidence of fraud.
Sec. 807. Criminal penalties for defrauding shareholders of publicly traded companies.

TITLE IX—WHITE-COLLAR CRIME PENALTY ENHANCEMENTS

Sec. 901. Short title.
Sec. 902. Attempts and conspiracies to commit criminal fraud offenses.
Sec. 903. Criminal penalties for mail and wire fraud.
Sec. 904. Criminal penalties for violations of the Employee Retirement Income Security Act of 1974.
Sec. 905. Amendment to sentencing guidelines relating to certain white-collar offenses.
Sec. 906. Corporate responsibility for financial reports.

TITLE X—CORPORATE TAX RETURNS

Sec. 1001. Sense of the Senate regarding the signing of corporate tax returns by chief executive officers.

TITLE XI—CORPORATE FRAUD AND ACCOUNTABILITY

Sec. 1101. Short title.
Sec. 1102. Tampering with a record or otherwise impeding an official proceeding.
Sec. 1103. Temporary freeze authority for the Securities and Exchange Commission.
Sec. 1104. Amendment to the Federal Sentencing Guidelines.
Sec. 1105. Authority of the Commission to prohibit persons from serving as officers or directors.
Sec. 1106. Increased criminal penalties under Securities Exchange Act of 1934.
Sec. 1107. Retaliation against informants.

SEC. 2. DEFINITIONS.

(a) IN GENERAL.—In this Act, the following definitions shall apply:

(1) APPROPRIATE STATE REGULATORY AUTHORITY.—The term “appropriate State regulatory authority” means the State agency or other authority responsible for the licensure or other regulation of the practice of accounting in the State or States having jurisdiction over a registered public accounting firm or associated person thereof, with respect to the matter in question.

(2) AUDIT.—The term “audit” means an examination of the financial statements of any issuer by an independent public accounting firm in accordance with the rules of the Board or the Commission (or, for the period preceding the adoption

of applicable rules of the Board under section 103, in accordance with then-applicable generally accepted auditing and related standards for such purposes), for the purpose of expressing an opinion on such statements.

(3) **AUDIT COMMITTEE.**—The term “audit committee” means—

(A) a committee (or equivalent body) established by and amongst the board of directors of an issuer for the purpose of overseeing the accounting and financial reporting processes of the issuer and audits of the financial statements of the issuer; and

(B) if no such committee exists with respect to an issuer, the entire board of directors of the issuer.

(4) **AUDIT REPORT.**—The term “audit report” means a document or other record—

(A) prepared following an audit performed for purposes of compliance by an issuer with the requirements of the securities laws; and

(B) in which a public accounting firm either—

(i) sets forth the opinion of that firm regarding a financial statement, report, or other document; or

(ii) asserts that no such opinion can be expressed.

(5) **BOARD.**—The term “Board” means the Public Company Accounting Oversight Board established under section 101.

(6) **COMMISSION.**—The term “Commission” means the Securities and Exchange Commission.

(7) **ISSUER.**—The term “issuer” means an issuer (as defined in section 3 of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78c)), the securities of which are registered under section 12 of that Act (15 U.S.C. 78l), or that is required to file reports under section 15(d) (15 U.S.C. 78o(d)), or that files or has filed a registration statement that has not yet become effective under the Securities Act of 1933 (15 U.S.C. 77a et seq.), and that it has not withdrawn.

(8) **NON-AUDIT SERVICES.**—The term “non-audit services” means any professional services provided to an issuer by a registered public accounting firm, other than those provided to an issuer in connection with an audit or a review of the financial statements of an issuer.

(9) **PERSON ASSOCIATED WITH A PUBLIC ACCOUNTING FIRM.**—

(A) **IN GENERAL.**—The terms “person associated with a public accounting firm” (or with a “registered public accounting firm”) and “associated person of a public accounting firm” (or of a “registered public accounting firm”) mean any individual proprietor, partner, shareholder, principal, accountant, or other professional employee of a public accounting firm, or any other independent contractor or entity that, in connection with the preparation or issuance of any audit report—

(i) shares in the profits of, or receives compensation in any other form from, that firm; or

(ii) participates as agent or otherwise on behalf of such accounting firm in any activity of that firm.

(B) **EXEMPTION AUTHORITY.**—The Board may, by rule, exempt persons engaged only in ministerial tasks from the definition in subparagraph (A), to the extent that the Board determines that any such exemption is consistent with the purposes of this Act, the public interest, or the protection of investors.

(10) **PROFESSIONAL STANDARDS.**—The term “professional standards” means—

- (A) accounting principles that are—
- (i) established by the standard setting body described in section 19(b) of the Securities Act of 1933, as amended by this Act, or prescribed by the Commission under section 19(a) of that Act (15 U.S.C. 17a(s)) or section 13(b) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78a(m)); and
 - (ii) relevant to audit reports for particular issuers, or dealt with in the quality control system of a particular registered public accounting firm; and
- (B) auditing standards, standards for attestation engagements, quality control policies and procedures, ethical and competency standards, and independence standards (including rules implementing title II) that the Board or the Commission determines—
- (i) relate to the preparation or issuance of audit reports for issuers; and
 - (ii) are established or adopted by the Board under section 103(a), or are promulgated as rules of the Commission.
- (11) PUBLIC ACCOUNTING FIRM.—The term “public accounting firm” means—
- (A) a proprietorship, partnership, incorporated association, corporation, limited liability company, limited liability partnership, or other legal entity that is engaged in the practice of public accounting or preparing or issuing audit reports; and
 - (B) to the extent so designated by the rules of the Board, any associated person of any entity described in subparagraph (A).
- (12) REGISTERED PUBLIC ACCOUNTING FIRM.—The term “registered public accounting firm” means a public accounting firm registered with the Board in accordance with this Act.
- (13) RULES OF THE BOARD.—The term “rules of the Board” means the bylaws and rules of the Board (as submitted to, and approved, modified, or amended by the Commission, in accordance with section 107), and those stated policies, practices, and interpretations of the Board that the Commission, by rule, may deem to be rules of the Board, as necessary or appropriate in the public interest or for the protection of investors.
- (14) SECURITY.—The term “security” has the same meaning as in section 3(a) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78c(a)).
- H. R. 3763—5
- (15) SECURITIES LAWS.—The term “securities laws” means the provisions of law referred to in section 3(a)(47) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78c(a)(47)), as amended by this Act, and includes the rules, regulations, and orders issued by the Commission thereunder.
- (16) STATE.—The term “State” means any State of the United States, the District of Columbia, Puerto Rico, the Virgin Islands, or any other territory or possession of the United States.
- (b) CONFORMING AMENDMENT.—Section 3(a)(47) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78c(a)(47)) is amended by inserting “the Sarbanes-Oxley Act of 2002,” before “the Public”.

SEC. 3. COMMISSION RULES AND ENFORCEMENT.

- (a) REGULATORY ACTION.—The Commission shall promulgate such rules and regulations, as may be necessary or appropriate in the public interest or for the protection of investors, and in

furtherance of this Act.

(b) ENFORCEMENT.—

(1) IN GENERAL.—A violation by any person of this Act, any rule or regulation of the Commission issued under this Act, or any rule of the Board shall be treated for all purposes in the same manner as a violation of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78a et seq.) or the rules and regulations issued thereunder, consistent with the provisions of this Act, and any such person shall be subject to the same penalties, and to the same extent, as for a violation of that Act or such rules or regulations.

(2) INVESTIGATIONS, INJUNCTIONS, AND PROSECUTION OF OFFENSES.—Section 21 of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78u) is amended—

(A) in subsection (a)(1), by inserting “the rules of the Public Company Accounting Oversight Board, of which such person is a registered public accounting firm or a person associated with such a firm,” after “is a participant,”;

(B) in subsection (d)(1), by inserting “the rules of the Public Company Accounting Oversight Board, of which such person is a registered public accounting firm or a person associated with such a firm,” after “is a participant,”;

(C) in subsection (e), by inserting “the rules of the Public Company Accounting Oversight Board, of which such person is a registered public accounting firm or a person associated with such a firm,” after “is a participant,”; and

(D) in subsection (f), by inserting “or the Public Company Accounting Oversight Board” after “self-regulatory organization” each place that term appears.

(3) CEASE-AND-DESIST PROCEEDINGS.—Section 21C(c)(2) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78u-3(c)(2)) is amended by inserting “registered public accounting firm (as defined in section 2 of the Sarbanes-Oxley Act of 2002),” after “government securities dealer,”.

(4) ENFORCEMENT BY FEDERAL BANKING AGENCIES.—Section 12(i) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78l(i)) is amended by—

(A) striking “sections 12,” each place it appears and inserting “sections 10A(m), 12,”; and

H. R. 3763—6

(B) striking “and 16,” each place it appears and inserting “and 16 of this Act, and sections 302, 303, 304, 306, 401(b), 404, 406, and 407 of the Sarbanes-Oxley Act of 2002,”.

(c) EFFECT ON COMMISSION AUTHORITY.—Nothing in this Act or the rules of the Board shall be construed to impair or limit—

(1) the authority of the Commission to regulate the accounting profession, accounting firms, or persons associated with such firms for purposes of enforcement of the securities laws;

(2) the authority of the Commission to set standards for accounting or auditing practices or auditor independence, derived from other provisions of the securities laws or the rules or regulations thereunder, for purposes of the preparation and issuance of any audit report, or otherwise under applicable law; or

(3) the ability of the Commission to take, on the initiative of the Commission, legal, administrative, or disciplinary action against any registered public accounting firm or any associated person thereof.

TITLE I—PUBLIC COMPANY ACCOUNTING OVERSIGHT BOARD

SEC. 101. ESTABLISHMENT; ADMINISTRATIVE PROVISIONS.

(a) **ESTABLISHMENT OF BOARD.**—There is established the Public Company Accounting Oversight Board, to oversee the audit of public companies that are subject to the securities laws, and related matters, in order to protect the interests of investors and further the public interest in the preparation of informative, accurate, and independent audit reports for companies the securities of which are sold to, and held by and for, public investors. The Board shall be a body corporate, operate as a nonprofit corporation, and have succession until dissolved by an Act of Congress.

(b) **STATUS.**—The Board shall not be an agency or establishment of the United States Government, and, except as otherwise provided in this Act, shall be subject to, and have all the powers conferred upon a nonprofit corporation by, the District of Columbia Nonprofit Corporation Act. No member or person employed by, or agent for, the Board shall be deemed to be an officer or employee of or agent for the Federal Government by reason of such service.

(c) **DUTIES OF THE BOARD.**—The Board shall, subject to action by the Commission under section 107, and once a determination is made by the Commission under subsection (d) of this section—

(1) register public accounting firms that prepare audit reports for issuers, in accordance with section 102;

(2) establish or adopt, or both, by rule, auditing, quality control, ethics, independence, and other standards relating to the preparation of audit reports for issuers, in accordance with section 103;

(3) conduct inspections of registered public accounting firms, in accordance with section 104 and the rules of the Board;

(4) conduct investigations and disciplinary proceedings concerning, and impose appropriate sanctions where justified upon, H. R. 3763—7

registered public accounting firms and associated persons of such firms, in accordance with section 105;

(5) perform such other duties or functions as the Board (or the Commission, by rule or order) determines are necessary or appropriate to promote high professional standards among, and improve the quality of audit services offered by, registered public accounting firms and associated persons thereof, or otherwise to carry out this Act, in order to protect investors, or to further the public interest;

(6) enforce compliance with this Act, the rules of the Board, professional standards, and the securities laws relating to the preparation and issuance of audit reports and the obligations and liabilities of accountants with respect thereto, by registered public accounting firms and associated persons thereof; and

(7) set the budget and manage the operations of the Board and the staff of the Board.

(d) **COMMISSION DETERMINATION.**—The members of the Board shall take such action (including hiring of staff, proposal of rules, and adoption of initial and transitional auditing and other professional standards) as may be necessary or appropriate to enable the Commission to determine, not later than 270 days after the date of enactment of this Act, that the Board is so organized and has the capacity to carry out the requirements of this title, and to enforce compliance with this title by registered public accounting firms and associated persons thereof. The Commission shall be responsible, prior to the appointment of the Board, for

the planning for the establishment and administrative transition to the Board's operation.

(e) BOARD MEMBERSHIP.—

(1) COMPOSITION.—The Board shall have 5 members, appointed from among prominent individuals of integrity and reputation who have a demonstrated commitment to the interests of investors and the public, and an understanding of the responsibilities for and nature of the financial disclosures required of issuers under the securities laws and the obligations of accountants with respect to the preparation and issuance of audit reports with respect to such disclosures.

(2) LIMITATION.—Two members, and only 2 members, of the Board shall be or have been certified public accountants pursuant to the laws of 1 or more States, provided that, if 1 of those 2 members is the chairperson, he or she may not have been a practicing certified public accountant for at least 5 years prior to his or her appointment to the Board.

(3) FULL-TIME INDEPENDENT SERVICE.—Each member of the Board shall serve on a full-time basis, and may not, concurrent with service on the Board, be employed by any other person or engage in any other professional or business activity. No member of the Board may share in any of the profits of, or receive payments from, a public accounting firm (or any other person, as determined by rule of the Commission), other than fixed continuing payments, subject to such conditions as the Commission may impose, under standard arrangements for the retirement of members of public accounting firms.

(4) APPOINTMENT OF BOARD MEMBERS.—

(A) INITIAL BOARD.—Not later than 90 days after the date of enactment of this Act, the Commission, after consultation with the Chairman of the Board of Governors

H. R. 3763—8

of the Federal Reserve System and the Secretary of the Treasury, shall appoint the chairperson and other initial members of the Board, and shall designate a term of service for each.

(B) VACANCIES.—A vacancy on the Board shall not affect the powers of the Board, but shall be filled in the same manner as provided for appointments under this section.

(5) TERM OF SERVICE.—

(A) IN GENERAL.—The term of service of each Board member shall be 5 years, and until a successor is appointed, except that—

(i) the terms of office of the initial Board members (other than the chairperson) shall expire in annual increments, 1 on each of the first 4 anniversaries of the initial date of appointment; and

(ii) any Board member appointed to fill a vacancy occurring before the expiration of the term for which the predecessor was appointed shall be appointed only for the remainder of that term.

(B) TERM LIMITATION.—No person may serve as a member of the Board, or as chairperson of the Board, for more than 2 terms, whether or not such terms of service are consecutive.

(6) REMOVAL FROM OFFICE.—A member of the Board may be removed by the Commission from office, in accordance with section 107(d)(3), for good cause shown before the expiration of the term of that member.

(f) POWERS OF THE BOARD.—In addition to any authority

granted to the Board otherwise in this Act, the Board shall have the power, subject to section 107—

- (1) to sue and be sued, complain and defend, in its corporate name and through its own counsel, with the approval of the Commission, in any Federal, State, or other court;
- (2) to conduct its operations and maintain offices, and to exercise all other rights and powers authorized by this Act, in any State, without regard to any qualification, licensing, or other provision of law in effect in such State (or a political subdivision thereof);
- (3) to lease, purchase, accept gifts or donations of or otherwise acquire, improve, use, sell, exchange, or convey, all of or an interest in any property, wherever situated;
- (4) to appoint such employees, accountants, attorneys, and other agents as may be necessary or appropriate, and to determine their qualifications, define their duties, and fix their salaries or other compensation (at a level that is comparable to private sector self-regulatory, accounting, technical, supervisory, or other staff or management positions);
- (5) to allocate, assess, and collect accounting support fees established pursuant to section 109, for the Board, and other fees and charges imposed under this title; and
- (6) to enter into contracts, execute instruments, incur liabilities, and do any and all other acts and things necessary, appropriate, or incidental to the conduct of its operations and the exercise of its obligations, rights, and powers imposed or granted by this title.

H. R. 3763—9

(g) RULES OF THE BOARD.—The rules of the Board shall, subject to the approval of the Commission—

- (1) provide for the operation and administration of the Board, the exercise of its authority, and the performance of its responsibilities under this Act;
- (2) permit, as the Board determines necessary or appropriate, delegation by the Board of any of its functions to an individual member or employee of the Board, or to a division of the Board, including functions with respect to hearing, determining, ordering, certifying, reporting, or otherwise acting as to any matter, except that—
 - (A) the Board shall retain a discretionary right to review any action pursuant to any such delegated function, upon its own motion;
 - (B) a person shall be entitled to a review by the Board with respect to any matter so delegated, and the decision of the Board upon such review shall be deemed to be the action of the Board for all purposes (including appeal or review thereof); and
 - (C) if the right to exercise a review described in subparagraph (A) is declined, or if no such review is sought within the time stated in the rules of the Board, then the action taken by the holder of such delegation shall for all purposes, including appeal or review thereof, be deemed to be the action of the Board;
- (3) establish ethics rules and standards of conduct for Board members and staff, including a bar on practice before the Board (and the Commission, with respect to Board-related matters) of 1 year for former members of the Board, and appropriate periods (not to exceed 1 year) for former staff of the Board; and
- (4) provide as otherwise required by this Act.

(h) ANNUAL REPORT TO THE COMMISSION.—The Board shall submit an annual report (including its audited financial statements) to the Commission, and the Commission shall transmit a copy of that report to the Committee on Banking, Housing, and Urban Affairs of the Senate, and the Committee on Financial Services of the House of Representatives, not later than 30 days after the date of receipt of that report by the Commission.

SEC. 102. REGISTRATION WITH THE BOARD.

(a) MANDATORY REGISTRATION.—Beginning 180 days after the date of the determination of the Commission under section 101(d), it shall be unlawful for any person that is not a registered public accounting firm to prepare or issue, or to participate in the preparation

or issuance of, any audit report with respect to any issuer.

(b) APPLICATIONS FOR REGISTRATION.—

(1) FORM OF APPLICATION.—A public accounting firm shall use such form as the Board may prescribe, by rule, to apply for registration under this section.

(2) CONTENTS OF APPLICATIONS.—Each public accounting firm shall submit, as part of its application for registration, in such detail as the Board shall specify—

(A) the names of all issuers for which the firm prepared or issued audit reports during the immediately preceding calendar year, and for which the firm expects to prepare or issue audit reports during the current calendar year;

H. R. 3763—10

(B) the annual fees received by the firm from each such issuer for audit services, other accounting services, and non-audit services, respectively;

(C) such other current financial information for the most recently completed fiscal year of the firm as the Board may reasonably request;

(D) a statement of the quality control policies of the firm for its accounting and auditing practices;

(E) a list of all accountants associated with the firm who participate in or contribute to the preparation of audit reports, stating the license or certification number of each such person, as well as the State license numbers of the firm itself;

(F) information relating to criminal, civil, or administrative actions or disciplinary proceedings pending against the firm or any associated person of the firm in connection with any audit report;

(G) copies of any periodic or annual disclosure filed by an issuer with the Commission during the immediately preceding calendar year which discloses accounting disagreements between such issuer and the firm in connection with an audit report furnished or prepared by the firm for such issuer; and

(H) such other information as the rules of the Board or the Commission shall specify as necessary or appropriate in the public interest or for the protection of investors.

(3) CONSENTS.—Each application for registration under this subsection shall include—

(A) a consent executed by the public accounting firm to cooperation in and compliance with any request for testimony or the production of documents made by the Board in the furtherance of its authority and responsibilities under this title (and an agreement to secure and enforce similar consents from each of the associated persons of the public accounting firm as a condition of their continued

employment by or other association with such firm);
and

(B) a statement that such firm understands and agrees that cooperation and compliance, as described in the consent required by subparagraph (A), and the securing and enforcement of such consents from its associated persons, in accordance with the rules of the Board, shall be a condition to the continuing effectiveness of the registration of the firm with the Board.

(c) ACTION ON APPLICATIONS.—

(1) TIMING.—The Board shall approve a completed application for registration not later than 45 days after the date of receipt of the application, in accordance with the rules of the Board, unless the Board, prior to such date, issues a written notice of disapproval to, or requests more information from, the prospective registrant.

(2) TREATMENT.—A written notice of disapproval of a completed application under paragraph (1) for registration shall be treated as a disciplinary sanction for purposes of sections 105(d) and 107(c).

(d) PERIODIC REPORTS.—Each registered public accounting firm shall submit an annual report to the Board, and may be required H. R. 3763—11

to report more frequently, as necessary to update the information contained in its application for registration under this section, and to provide to the Board such additional information as the Board or the Commission may specify, in accordance with subsection (b)(2).

(e) PUBLIC AVAILABILITY.—Registration applications and annual reports required by this subsection, or such portions of such applications

or reports as may be designated under rules of the Board, shall be made available for public inspection, subject to rules of the Board or the Commission, and to applicable laws relating to the confidentiality of proprietary, personal, or other information contained in such applications or reports, provided that, in all events, the Board shall protect from public disclosure information reasonably identified by the subject accounting firm as proprietary information.

(f) REGISTRATION AND ANNUAL FEES.—The Board shall assess and collect a registration fee and an annual fee from each registered public accounting firm, in amounts that are sufficient to recover the costs of processing and reviewing applications and annual reports.

SEC. 103. AUDITING, QUALITY CONTROL, AND INDEPENDENCE STANDARDS AND RULES.

(a) AUDITING, QUALITY CONTROL, AND ETHICS STANDARDS.—

(1) IN GENERAL.—The Board shall, by rule, establish, including, to the extent it determines appropriate, through adoption of standards proposed by 1 or more professional groups of accountants designated pursuant to paragraph (3)(A) or advisory groups convened pursuant to paragraph (4), and amend or otherwise modify or alter, such auditing and related attestation standards, such quality control standards, and such ethics standards to be used by registered public accounting firms in the preparation and issuance of audit reports, as required by this Act or the rules of the Commission, or as may be necessary or appropriate in the public interest or for the protection of investors.

(2) RULE REQUIREMENTS.—In carrying out paragraph (1), the Board—

(A) shall include in the auditing standards that it

adopts, requirements that each registered public accounting firm shall—

(i) prepare, and maintain for a period of not less than 7 years, audit work papers, and other information related to any audit report, in sufficient detail to support the conclusions reached in such report;

(ii) provide a concurring or second partner review and approval of such audit report (and other related information), and concurring approval in its issuance, by a qualified person (as prescribed by the Board) associated with the public accounting firm, other than the person in charge of the audit, or by an independent reviewer (as prescribed by the Board); and

(iii) describe in each audit report the scope of the auditor's testing of the internal control structure and procedures of the issuer, required by section 404(b), and present (in such report or in a separate report)—

(I) the findings of the auditor from such testing;

(II) an evaluation of whether such internal control structure and procedures—

(aa) include maintenance of records that in reasonable detail accurately and fairly reflect the transactions and dispositions of the assets of the issuer;

(bb) provide reasonable assurance that transactions are recorded as necessary to permit preparation of financial statements in accordance with generally accepted accounting principles, and that receipts and expenditures of the issuer are being made only in accordance with authorizations of management and directors of the issuer; and

(III) a description, at a minimum, of material weaknesses in such internal controls, and of any material noncompliance found on the basis of such testing.

(B) shall include, in the quality control standards that it adopts with respect to the issuance of audit reports, requirements for every registered public accounting firm relating to—

(i) monitoring of professional ethics and independence from issuers on behalf of which the firm issues audit reports;

(ii) consultation within such firm on accounting and auditing questions;

(iii) supervision of audit work;

(iv) hiring, professional development, and advancement of personnel;

(v) the acceptance and continuation of engagements;

(vi) internal inspection; and

(vii) such other requirements as the Board may prescribe, subject to subsection (a)(1).

(3) AUTHORITY TO ADOPT OTHER STANDARDS.—

(A) IN GENERAL.—In carrying out this subsection, the Board—

(i) may adopt as its rules, subject to the terms of section 107, any portion of any statement of auditing standards or other professional standards that the Board determines satisfy the requirements of paragraph

(1), and that were proposed by 1 or more professional groups of accountants that shall be designated or recognized by the Board, by rule, for such purpose, pursuant to this paragraph or 1 or more advisory groups convened pursuant to paragraph (4); and (ii) notwithstanding clause (i), shall retain full authority to modify, supplement, revise, or subsequently amend, modify, or repeal, in whole or in part, any portion of any statement described in clause (i).

(B) INITIAL AND TRANSITIONAL STANDARDS.—The Board shall adopt standards described in subparagraph (A)(i) as initial or transitional standards, to the extent the Board determines necessary, prior to a determination of the Commission under section 101(d), and such standards shall be separately approved by the Commission at the time of that determination, without regard to the procedures required by section 107 that otherwise would apply to the approval of rules of the Board.

(4) ADVISORY GROUPS.—The Board shall convene, or authorize its staff to convene, such expert advisory groups as may be appropriate, which may include practicing accountants and other experts, as well as representatives of other interested groups, subject to such rules as the Board may prescribe to prevent conflicts of interest, to make recommendations concerning the content (including proposed drafts) of auditing, quality control, ethics, independence, or other standards required to be established under this section.

(b) INDEPENDENCE STANDARDS AND RULES.—The Board shall establish such rules as may be necessary or appropriate in the public interest or for the protection of investors, to implement, or as authorized under, title II of this Act.

(c) COOPERATION WITH DESIGNATED PROFESSIONAL GROUPS OF ACCOUNTANTS AND ADVISORY GROUPS.—

(1) IN GENERAL.—The Board shall cooperate on an ongoing basis with professional groups of accountants designated under subsection (a)(3)(A) and advisory groups convened under subsection (a)(4) in the examination of the need for changes in any standards subject to its authority under subsection (a), recommend issues for inclusion on the agendas of such designated professional groups of accountants or advisory groups, and take such other steps as it deems appropriate to increase the effectiveness of the standard setting process.

(2) BOARD RESPONSES.—The Board shall respond in a timely fashion to requests from designated professional groups of accountants and advisory groups referred to in paragraph (1) for any changes in standards over which the Board has authority.

(d) EVALUATION OF STANDARD SETTING PROCESS.—The Board shall include in the annual report required by section 101(h) the results of its standard setting responsibilities during the period to which the report relates, including a discussion of the work of the Board with any designated professional groups of accountants and advisory groups described in paragraphs (3)(A) and (4) of subsection

(a), and its pending issues agenda for future standard setting projects.

SEC. 104. INSPECTIONS OF REGISTERED PUBLIC ACCOUNTING FIRMS.

(a) IN GENERAL.—The Board shall conduct a continuing program of inspections to assess the degree of compliance of each registered public accounting firm and associated persons of that

firm with this Act, the rules of the Board, the rules of the Commission, or professional standards, in connection with its performance of audits, issuance of audit reports, and related matters involving issuers.

(b) INSPECTION FREQUENCY.—

(1) IN GENERAL.—Subject to paragraph (2), inspections required by this section shall be conducted—

(A) annually with respect to each registered public accounting firm that regularly provides audit reports for more than 100 issuers; and

(B) not less frequently than once every 3 years with respect to each registered public accounting firm that regularly provides audit reports for 100 or fewer issuers.

(2) ADJUSTMENTS TO SCHEDULES.—The Board may, by rule, adjust the inspection schedules set under paragraph (1) if the Board finds that different inspection schedules are consistent with the purposes of this Act, the public interest, and the protection of investors. The Board may conduct special inspections at the request of the Commission or upon its own motion.

(c) PROCEDURES.—The Board shall, in each inspection under this section, and in accordance with its rules for such inspections—

(1) identify any act or practice or omission to act by the registered public accounting firm, or by any associated person thereof, revealed by such inspection that may be in violation of this Act, the rules of the Board, the rules of the Commission, the firm's own quality control policies, or professional standards;

(2) report any such act, practice, or omission, if appropriate, to the Commission and each appropriate State regulatory authority; and

(3) begin a formal investigation or take disciplinary action, if appropriate, with respect to any such violation, in accordance with this Act and the rules of the Board.

(d) CONDUCT OF INSPECTIONS.—In conducting an inspection of a registered public accounting firm under this section, the Board shall—

(1) inspect and review selected audit and review engagements of the firm (which may include audit engagements that are the subject of ongoing litigation or other controversy between the firm and 1 or more third parties), performed at various offices and by various associated persons of the firm, as selected by the Board;

(2) evaluate the sufficiency of the quality control system of the firm, and the manner of the documentation and communication of that system by the firm; and

(3) perform such other testing of the audit, supervisory, and quality control procedures of the firm as are necessary or appropriate in light of the purpose of the inspection and the responsibilities of the Board.

(e) RECORD RETENTION.—The rules of the Board may require the retention by registered public accounting firms for inspection purposes of records whose retention is not otherwise required by section 103 or the rules issued thereunder.

(f) PROCEDURES FOR REVIEW.—The rules of the Board shall provide a procedure for the review of and response to a draft inspection report by the registered public accounting firm under inspection. The Board shall take such action with respect to such response as it considers appropriate (including revising the draft report or continuing or supplementing its inspection activities before issuing a final report), but the text of any such response, appropriately

redacted to protect information reasonably identified by the accounting firm as confidential, shall be attached to and made part of the inspection report.

(g) REPORT.—A written report of the findings of the Board for each inspection under this section, subject to subsection (h), shall be—

(1) transmitted, in appropriate detail, to the Commission and each appropriate State regulatory authority, accompanied by any letter or comments by the Board or the inspector, and any letter of response from the registered public accounting firm; and

(2) made available in appropriate detail to the public (subject to section 105(b)(5)(A), and to the protection of such confidential and proprietary information as the Board may determine to be appropriate, or as may be required by law), except that no portions of the inspection report that deal with criticisms of or potential defects in the quality control systems of the firm under inspection shall be made public if those criticisms or defects are addressed by the firm, to the satisfaction of the Board, not later than 12 months after the date of the inspection report.

(h) INTERIM COMMISSION REVIEW.—

(1) REVIEWABLE MATTERS.—A registered public accounting firm may seek review by the Commission, pursuant to such rules as the Commission shall promulgate, if the firm—

(A) has provided the Board with a response, pursuant to rules issued by the Board under subsection (f), to the substance of particular items in a draft inspection report, and disagrees with the assessments contained in any final report prepared by the Board following such response; or
(B) disagrees with the determination of the Board that criticisms or defects identified in an inspection report have not been addressed to the satisfaction of the Board within 12 months of the date of the inspection report, for purposes of subsection (g)(2).

(2) TREATMENT OF REVIEW.—Any decision of the Commission with respect to a review under paragraph (1) shall not be reviewable under section 25 of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78y), or deemed to be ‘‘final agency action’’ for purposes of section 704 of title 5, United States Code.

(3) TIMING.—Review under paragraph (1) may be sought during the 30-day period following the date of the event giving rise to the review under subparagraph (A) or (B) of paragraph (1).

SEC. 105. INVESTIGATIONS AND DISCIPLINARY PROCEEDINGS.

(a) IN GENERAL.—The Board shall establish, by rule, subject to the requirements of this section, fair procedures for the investigation and disciplining of registered public accounting firms and associated persons of such firms.

(b) INVESTIGATIONS.—

(1) AUTHORITY.—In accordance with the rules of the Board, the Board may conduct an investigation of any act or practice, or omission to act, by a registered public accounting firm, any associated person of such firm, or both, that may violate any provision of this Act, the rules of the Board, the provisions of the securities laws relating to the preparation and issuance of audit reports and the obligations and liabilities of accountants with respect thereto, including the rules of the Commission issued under this Act, or professional standards, regardless

of how the act, practice, or omission is brought to the attention of the Board

(2) TESTIMONY AND DOCUMENT PRODUCTION.—In addition to such other actions as the Board determines to be necessary or appropriate, the rules of the Board may—

(A) require the testimony of the firm or of any person associated with a registered public accounting firm, with respect to any matter that the Board considers relevant or material to an investigation;

(B) require the production of audit work papers and any other document or information in the possession of a registered public accounting firm or any associated person thereof, wherever domiciled, that the Board considers relevant or material to the investigation, and may inspect the books and records of such firm or associated person to verify the accuracy of any documents or information supplied;

(C) request the testimony of, and production of any document in the possession of, any other person, including any client of a registered public accounting firm that the Board considers relevant or material to an investigation under this section, with appropriate notice, subject to the needs of the investigation, as permitted under the rules of the Board; and

(D) provide for procedures to seek issuance by the Commission, in a manner established by the Commission, of a subpoena to require the testimony of, and production of any document in the possession of, any person, including any client of a registered public accounting firm, that the Board considers relevant or material to an investigation under this section.

(3) NONCOOPERATION WITH INVESTIGATIONS.—

(A) IN GENERAL.—If a registered public accounting firm or any associated person thereof refuses to testify, produce documents, or otherwise cooperate with the Board in connection with an investigation under this section, the Board may—

(i) suspend or bar such person from being associated with a registered public accounting firm, or require the registered public accounting firm to end such association;

(ii) suspend or revoke the registration of the public accounting firm; and

(iii) invoke such other lesser sanctions as the Board considers appropriate, and as specified by rule of the Board.

(B) PROCEDURE.—Any action taken by the Board under this paragraph shall be subject to the terms of section 107(c).

(4) COORDINATION AND REFERRAL OF INVESTIGATIONS.—

(A) COORDINATION.—The Board shall notify the Commission of any pending Board investigation involving a potential violation of the securities laws, and thereafter coordinate its work with the work of the Commission's Division of Enforcement, as necessary to protect an ongoing Commission investigation.

(B) REFERRAL.—The Board may refer an investigation under this section—

(i) to the Commission;

(ii) to any other Federal functional regulator (as defined in section 509 of the Gramm-Leach-Bliley Act

(15 U.S.C. 6809)), in the case of an investigation that concerns an audit report for an institution that is subject to the jurisdiction of such regulator; and

(iii) at the direction of the Commission, to—

(I) the Attorney General of the United States;

(II) the attorney general of 1 or more States;

and

(III) the appropriate State regulatory authority.

(5) USE OF DOCUMENTS.—

(A) CONFIDENTIALITY.—Except as provided in subparagraph

(B), all documents and information prepared or received by or specifically for the Board, and deliberations of the Board and its employees and agents, in connection with an inspection under section 104 or with an investigation under this section, shall be confidential and privileged as an evidentiary matter (and shall not be subject to civil discovery or other legal process) in any proceeding in any Federal or State court or administrative agency, and shall be exempt from disclosure, in the hands of an agency or establishment of the Federal Government, under the Freedom of Information Act (5 U.S.C. 552a), or otherwise, unless and until presented in connection with a public proceeding or released in accordance with subsection (c).

(B) AVAILABILITY TO GOVERNMENT AGENCIES.—Without the loss of its status as confidential and privileged in the hands of the Board, all information referred to in subparagraph (A) may—

(i) be made available to the Commission; and

(ii) in the discretion of the Board, when determined by the Board to be necessary to accomplish the purposes of this Act or to protect investors, be made available to—

(I) the Attorney General of the United States;

(II) the appropriate Federal functional regulator

(as defined in section 509 of the Gramm-Leach-Bliley Act (15 U.S.C. 6809)), other than the Commission, with respect to an audit report for an institution subject to the jurisdiction of such regulator;

(III) State attorneys general in connection with any criminal investigation; and

(IV) any appropriate State regulatory authority,

each of which shall maintain such information as confidential and privileged.

(6) IMMUNITY.—Any employee of the Board engaged in carrying out an investigation under this Act shall be immune from any civil liability arising out of such investigation in the same manner and to the same extent as an employee of the Federal Government in similar circumstances.

(c) DISCIPLINARY PROCEDURES.—

(1) NOTIFICATION; RECORDKEEPING.—The rules of the Board shall provide that in any proceeding by the Board to determine whether a registered public accounting firm, or an associated person thereof, should be disciplined, the Board shall—

(A) bring specific charges with respect to the firm or associated person;

(B) notify such firm or associated person of, and provide to the firm or associated person an opportunity to defend against, such charges; and

- (C) keep a record of the proceedings.
- (2) PUBLIC HEARINGS.—Hearings under this section shall not be public, unless otherwise ordered by the Board for good cause shown, with the consent of the parties to such hearing.
- (3) SUPPORTING STATEMENT.—A determination by the Board to impose a sanction under this subsection shall be supported by a statement setting forth—
 - (A) each act or practice in which the registered public accounting firm, or associated person, has engaged (or omitted to engage), or that forms a basis for all or a part of such sanction;
 - (B) the specific provision of this Act, the securities laws, the rules of the Board, or professional standards which the Board determines has been violated; and
 - (C) the sanction imposed, including a justification for that sanction.
- (4) SANCTIONS.—If the Board finds, based on all of the facts and circumstances, that a registered public accounting firm or associated person thereof has engaged in any act or practice, or omitted to act, in violation of this Act, the rules of the Board, the provisions of the securities laws relating to the preparation and issuance of audit reports and the obligations and liabilities of accountants with respect thereto, including the rules of the Commission issued under this Act, or professional standards, the Board may impose such disciplinary or remedial sanctions as it determines appropriate, subject to applicable limitations under paragraph (5), including—
 - (A) temporary suspension or permanent revocation of registration under this title;
 - (B) temporary or permanent suspension or bar of a person from further association with any registered public accounting firm;
 - (C) temporary or permanent limitation on the activities, functions, or operations of such firm or person (other than in connection with required additional professional education or training);
 - (D) a civil money penalty for each such violation, in an amount equal to—
 - (i) not more than \$100,000 for a natural person or \$2,000,000 for any other person; and
 - (ii) in any case to which paragraph (5) applies, not more than \$750,000 for a natural person or \$15,000,000 for any other person;
 - (E) censure;
 - (F) required additional professional education or training; or
 - (G) any other appropriate sanction provided for in the rules of the Board.
- (5) INTENTIONAL OR OTHER KNOWING CONDUCT.—The sanctions and penalties described in subparagraphs (A) through (C) and (D)(ii) of paragraph (4) shall only apply to—
 - (A) intentional or knowing conduct, including reckless conduct, that results in violation of the applicable statutory, regulatory, or professional standard; or
 - (B) repeated instances of negligent conduct, each resulting in a violation of the applicable statutory, regulatory, or professional standard.
- (6) FAILURE TO SUPERVISE.—
 - (A) IN GENERAL.—The Board may impose sanctions under this section on a registered accounting firm or upon the supervisory personnel of such firm, if the Board finds

that—

(i) the firm has failed reasonably to supervise an associated person, either as required by the rules of the Board relating to auditing or quality control standards, or otherwise, with a view to preventing violations of this Act, the rules of the Board, the provisions of the securities laws relating to the preparation and issuance of audit reports and the obligations and liabilities of accountants with respect thereto, including the rules of the Commission under this Act, or professional standards; and

(ii) such associated person commits a violation of this Act, or any of such rules, laws, or standards.

(B) RULE OF CONSTRUCTION.—No associated person of a registered public accounting firm shall be deemed to have failed reasonably to supervise any other person for purposes of subparagraph (A), if—

(i) there have been established in and for that firm procedures, and a system for applying such procedures, that comply with applicable rules of the Board and that would reasonably be expected to prevent and detect any such violation by such associated person; and

(ii) such person has reasonably discharged the duties and obligations incumbent upon that person by reason of such procedures and system, and had no reasonable cause to believe that such procedures and system were not being complied with.

(7) EFFECT OF SUSPENSION.—

(A) ASSOCIATION WITH A PUBLIC ACCOUNTING FIRM.—

It shall be unlawful for any person that is suspended or barred from being associated with a registered public accounting firm under this subsection willfully to become or remain associated with any registered public accounting firm, or for any registered public accounting firm that knew, or, in the exercise of reasonable care should have known, of the suspension or bar, to permit such an association, without the consent of the Board or the Commission.

(B) ASSOCIATION WITH AN ISSUER.—It shall be unlawful for any person that is suspended or barred from being associated with an issuer under this subsection willfully to become or remain associated with any issuer in an accountancy or a financial management capacity, and for any issuer that knew, or in the exercise of reasonable care should have known, of such suspension or bar, to permit such an association, without the consent of the Board or the Commission.

(d) REPORTING OF SANCTIONS.—

(1) RECIPIENTS.—If the Board imposes a disciplinary sanction, in accordance with this section, the Board shall report the sanction to—

(A) the Commission;

(B) any appropriate State regulatory authority or any foreign accountancy licensing board with which such firm or person is licensed or certified; and

(C) the public (once any stay on the imposition of such sanction has been lifted).

(2) CONTENTS.—The information reported under paragraph

(1) shall include—

(A) the name of the sanctioned person;

(B) a description of the sanction and the basis for

its imposition; and

(C) such other information as the Board deems appropriate.

(e) STAY OF SANCTIONS.—

(1) IN GENERAL.—Application to the Commission for review, or the institution by the Commission of review, of any disciplinary action of the Board shall operate as a stay of any such disciplinary action, unless and until the Commission orders (summarily or after notice and opportunity for hearing on the question of a stay, which hearing may consist solely of the submission of affidavits or presentation of oral arguments) that no such stay shall continue to operate.

(2) EXPEDITED PROCEDURES.—The Commission shall establish for appropriate cases an expedited procedure for consideration and determination of the question of the duration of a stay pending review of any disciplinary action of the Board under this subsection.

SEC. 106. FOREIGN PUBLIC ACCOUNTING FIRMS.

(a) APPLICABILITY TO CERTAIN FOREIGN FIRMS.—

(1) IN GENERAL.—Any foreign public accounting firm that prepares or furnishes an audit report with respect to any issuer, shall be subject to this Act and the rules of the Board and the Commission issued under this Act, in the same manner and to the same extent as a public accounting firm that is organized and operates under the laws of the United States or any State, except that registration pursuant to section 102 shall not by itself provide a basis for subjecting such a foreign public accounting firm to the jurisdiction of the Federal or State courts, other than with respect to controversies between such firms and the Board.

(2) BOARD AUTHORITY.—The Board may, by rule, determine that a foreign public accounting firm (or a class of such firms) that does not issue audit reports nonetheless plays such a substantial role in the preparation and furnishing of such reports for particular issuers, that it is necessary or appropriate, in light of the purposes of this Act and in the public interest or for the protection of investors, that such firm (or class of firms) should be treated as a public accounting firm

H. R. 3763—21

(or firms) for purposes of registration under, and oversight by the Board in accordance with, this title.

(b) PRODUCTION OF AUDIT WORKPAPERS.—

(1) CONSENT BY FOREIGN FIRMS.—If a foreign public accounting firm issues an opinion or otherwise performs material services upon which a registered public accounting firm relies in issuing all or part of any audit report or any opinion contained in an audit report, that foreign public accounting firm shall be deemed to have consented—

(A) to produce its audit workpapers for the Board or the Commission in connection with any investigation by either body with respect to that audit report; and

(B) to be subject to the jurisdiction of the courts of the United States for purposes of enforcement of any request for production of such workpapers.

(2) CONSENT BY DOMESTIC FIRMS.—A registered public accounting firm that relies upon the opinion of a foreign public accounting firm, as described in paragraph (1), shall be deemed—

(A) to have consented to supplying the audit workpapers of that foreign public accounting firm in response to a request for production by the Board or the Commission; and

(B) to have secured the agreement of that foreign public accounting firm to such production, as a condition of its reliance on the opinion of that foreign public accounting firm.

(c) EXEMPTION AUTHORITY.—The Commission, and the Board, subject to the approval of the Commission, may, by rule, regulation, or order, and as the Commission (or Board) determines necessary or appropriate in the public interest or for the protection of investors, either unconditionally or upon specified terms and conditions exempt any foreign public accounting firm, or any class of such firms, from any provision of this Act or the rules of the Board or the Commission issued under this Act.

(d) DEFINITION.—In this section, the term “foreign public accounting firm” means a public accounting firm that is organized and operates under the laws of a foreign government or political subdivision thereof.

SEC. 107. COMMISSION OVERSIGHT OF THE BOARD.

(a) GENERAL OVERSIGHT RESPONSIBILITY.—The Commission shall have oversight and enforcement authority over the Board, as provided in this Act. The provisions of section 17(a)(1) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78q(a)(1)), and of section

17(b)(1) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78q(b)(1))

shall apply to the Board as fully as if the Board were a “registered securities association” for purposes of those sections 17(a)(1) and 17(b)(1).

(b) RULES OF THE BOARD.—

(1) DEFINITION.—In this section, the term “proposed rule” means any proposed rule of the Board, and any modification of any such rule.

(2) PRIOR APPROVAL REQUIRED.—No rule of the Board shall become effective without prior approval of the Commission in accordance with this section, other than as provided in section 103(a)(3)(B) with respect to initial or transitional standards. H. R. 3763—22

(3) APPROVAL CRITERIA.—The Commission shall approve a proposed rule, if it finds that the rule is consistent with the requirements of this Act and the securities laws, or is necessary or appropriate in the public interest or for the protection of investors.

(4) PROPOSED RULE PROCEDURES.—The provisions of paragraphs (1) through (3) of section 19(b) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78s(b)) shall govern the proposed rules of the Board, as fully as if the Board were a “registered securities association” for purposes of that section 19(b), except that, for purposes of this paragraph—

(A) the phrase “consistent with the requirements of this title and the rules and regulations thereunder applicable to such organization” in section 19(b)(2) of that Act shall be deemed to read “consistent with the requirements of title I of the Sarbanes-Oxley Act of 2002, and the rules and regulations issued thereunder applicable to such organization, or as necessary or appropriate in the public interest or for the protection of investors”; and

(B) the phrase “otherwise in furtherance of the purposes of this title” in section 19(b)(3)(C) of that Act shall be deemed to read “otherwise in furtherance of the purposes of title I of the Sarbanes-Oxley Act of 2002”.

(5) COMMISSION AUTHORITY TO AMEND RULES OF THE BOARD.—The provisions of section 19(c) of the Securities

Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78s(c)) shall govern the abrogation, deletion, or addition to portions of the rules of the Board by the Commission as fully as if the Board were a “registered securities association” for purposes of that section 19(c), except that the phrase “to conform its rules to the requirements of this title and the rules and regulations thereunder applicable to such organization, or otherwise in furtherance of the purposes of this title” in section 19(c) of that Act shall, for purposes of this paragraph, be deemed to read “to assure the fair administration of the Public Company Accounting Oversight Board, conform the rules promulgated by that Board to the requirements of title I of the Sarbanes-Oxley Act of 2002, or otherwise further the purposes of that Act, the securities laws, and the rules and regulations thereunder applicable to that Board”.

(c) COMMISSION REVIEW OF DISCIPLINARY ACTION TAKEN BY THE BOARD.—

(1) NOTICE OF SANCTION.—The Board shall promptly file notice with the Commission of any final sanction on any registered public accounting firm or on any associated person thereof, in such form and containing such information as the Commission, by rule, may prescribe.

(2) REVIEW OF SANCTIONS.—The provisions of sections 19(d)(2) and 19(e)(1) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78s (d)(2) and (e)(1)) shall govern the review by the Commission of final disciplinary sanctions imposed by the Board (including sanctions imposed under section 105(b)(3) of this Act for noncooperation in an investigation of the Board), as fully as if the Board were a self-regulatory organization and the Commission were the appropriate regulatory agency for such organization for purposes of those sections 19(d)(2) and 19(e)(1), except that, for purposes of this paragraph—

(A) section 105(e) of this Act (rather than that section 19(d)(2)) shall govern the extent to which application for, or institution by the Commission on its own motion of, review of any disciplinary action of the Board operates as a stay of such action;

(B) references in that section 19(e)(1) to “members” of such an organization shall be deemed to be references to registered public accounting firms;

(C) the phrase “consistent with the purposes of this title” in that section 19(e)(1) shall be deemed to read “consistent with the purposes of this title and title I of the Sarbanes-Oxley Act of 2002”;

(D) references to rules of the Municipal Securities Rulemaking Board in that section 19(e)(1) shall not apply; and

(E) the reference to section 19(e)(2) of the Securities Exchange Act of 1934 shall refer instead to section 107(c)(3) of this Act.

(3) COMMISSION MODIFICATION AUTHORITY.—The Commission may enhance, modify, cancel, reduce, or require the remission of a sanction imposed by the Board upon a registered public accounting firm or associated person thereof, if the Commission, having due regard for the public interest and the protection of investors, finds, after a proceeding in accordance with this subsection, that the sanction—

(A) is not necessary or appropriate in furtherance of this Act or the securities laws; or

(B) is excessive, oppressive, inadequate, or otherwise not appropriate to the finding or the basis on which the

sanction was imposed.

(d) CENSURE OF THE BOARD; OTHER SANCTIONS.—

(1) RESCISSION OF BOARD AUTHORITY.—The Commission, by rule, consistent with the public interest, the protection of investors, and the other purposes of this Act and the securities laws, may relieve the Board of any responsibility to enforce compliance with any provision of this Act, the securities laws, the rules of the Board, or professional standards.

(2) CENSURE OF THE BOARD; LIMITATIONS.—The Commission may, by order, as it determines necessary or appropriate in the public interest, for the protection of investors, or otherwise in furtherance of the purposes of this Act or the securities laws, censure or impose limitations upon the activities, functions, and operations of the Board, if the Commission finds, on the record, after notice and opportunity for a hearing, that the Board—

(A) has violated or is unable to comply with any provision of this Act, the rules of the Board, or the securities laws; or

(B) without reasonable justification or excuse, has failed to enforce compliance with any such provision or rule, or any professional standard by a registered public accounting firm or an associated person thereof.

(3) CENSURE OF BOARD MEMBERS; REMOVAL FROM OFFICE.—

The Commission may, as necessary or appropriate in the public interest, for the protection of investors, or otherwise in furtherance of the purposes of this Act or the securities laws, remove from office or censure any member of the Board, if the Commission finds, on the record, after notice and opportunity for a hearing, that such member—

(A) has willfully violated any provision of this Act, the rules of the Board, or the securities laws;

(B) has willfully abused the authority of that member; or

(C) without reasonable justification or excuse, has failed to enforce compliance with any such provision or rule, or any professional standard by any registered public accounting firm or any associated person thereof.

SEC. 108. ACCOUNTING STANDARDS.

(a) AMENDMENT TO SECURITIES ACT OF 1933.—Section 19 of the Securities Act of 1933 (15 U.S.C. 77s) is amended—

(1) by redesignating subsections (b) and (c) as subsections (c) and (d), respectively; and

(2) by inserting after subsection (a) the following:

“(b) RECOGNITION OF ACCOUNTING STANDARDS.—

“(1) IN GENERAL.—In carrying out its authority under subsection (a) and under section 13(b) of the Securities Exchange Act of 1934, the Commission may recognize, as ‘generally accepted’ for purposes of the securities laws, any accounting principles established by a standard setting body—

“(A) that—

“(i) is organized as a private entity;

“(ii) has, for administrative and operational purposes, a board of trustees (or equivalent body) serving in the public interest, the majority of whom are not, concurrent with their service on such board, and have not been during the 2-year period preceding such service, associated persons of any registered public accounting firm;

“(iii) is funded as provided in section 109 of the Sarbanes-Oxley Act of 2002;

“(iv) has adopted procedures to ensure prompt consideration, by majority vote of its members, of changes to accounting principles necessary to reflect emerging accounting issues and changing business practices; and

“(v) considers, in adopting accounting principles, the need to keep standards current in order to reflect changes in the business environment, the extent to which international convergence on high quality accounting standards is necessary or appropriate in the public interest and for the protection of investors; and

“(B) that the Commission determines has the capacity to assist the Commission in fulfilling the requirements of subsection (a) and section 13(b) of the Securities Exchange Act of 1934, because, at a minimum, the standard setting body is capable of improving the accuracy and effectiveness of financial reporting and the protection of investors under the securities laws.

“(2) ANNUAL REPORT.—A standard setting body described in paragraph (1) shall submit an annual report to the Commission and the public, containing audited financial statements of that standard setting body.”.

(b) COMMISSION AUTHORITY.—The Commission shall promulgate such rules and regulations to carry out section 19(b) of the Securities Act of 1933, as added by this section, as it deems necessary or appropriate in the public interest or for the protection of investors.

(c) NO EFFECT ON COMMISSION POWERS.—Nothing in this Act, including this section and the amendment made by this section, shall be construed to impair or limit the authority of the Commission to establish accounting principles or standards for purposes of enforcement of the securities laws.

(d) STUDY AND REPORT ON ADOPTING PRINCIPLES-BASED ACCOUNTING.—

(1) STUDY.—

(A) IN GENERAL.—The Commission shall conduct a study on the adoption by the United States financial reporting system of a principles-based accounting system.

(B) STUDY TOPICS.—The study required by subparagraph (A) shall include an examination of—

(i) the extent to which principles-based accounting and financial reporting exists in the United States;

(ii) the length of time required for change from a rules-based to a principles-based financial reporting system;

(iii) the feasibility of and proposed methods by which a principles-based system may be implemented; and

(iv) a thorough economic analysis of the implementation of a principles-based system.

(2) REPORT.—Not later than 1 year after the date of enactment of this Act, the Commission shall submit a report on the results of the study required by paragraph (1) to the Committee on Banking, Housing, and Urban Affairs of the Senate and the Committee on Financial Services of the House of Representatives.

SEC. 109. FUNDING.

(a) IN GENERAL.—The Board, and the standard setting body designated pursuant to section 19(b) of the Securities Act of 1933,

as amended by section 108, shall be funded as provided in this section.

(b) ANNUAL BUDGETS.—The Board and the standard setting body referred to in subsection (a) shall each establish a budget for each fiscal year, which shall be reviewed and approved according to their respective internal procedures not less than 1 month prior to the commencement of the fiscal year to which the budget pertains (or at the beginning of the Board's first fiscal year, which may be a short fiscal year). The budget of the Board shall be subject to approval by the Commission. The budget for the first fiscal year of the Board shall be prepared and approved promptly following the appointment of the initial five Board members, to permit action by the Board of the organizational tasks contemplated by section 101(d).

(c) SOURCES AND USES OF FUNDS.—

(1) RECOVERABLE BUDGET EXPENSES.—The budget of the Board (reduced by any registration or annual fees received under section 102(e) for the year preceding the year for which the budget is being computed), and all of the budget of the standard setting body referred to in subsection (a), for each fiscal year of each of those 2 entities, shall be payable from annual accounting support fees, in accordance with subsections (d) and (e). Accounting support fees and other receipts of the Board and of such standard-setting body shall not be considered public monies of the United States.

(2) FUNDS GENERATED FROM THE COLLECTION OF MONETARY PENALTIES.—Subject to the availability in advance in an appropriations

Act, and notwithstanding subsection (i), all funds collected by the Board as a result of the assessment of monetary penalties shall be used to fund a merit scholarship program for undergraduate and graduate students enrolled in accredited accounting degree programs, which program is to be administered by the Board or by an entity or agent identified by the Board.

(d) ANNUAL ACCOUNTING SUPPORT FEE FOR THE BOARD.—

(1) ESTABLISHMENT OF FEE.—The Board shall establish, with the approval of the Commission, a reasonable annual accounting support fee (or a formula for the computation thereof), as may be necessary or appropriate to establish and maintain the Board. Such fee may also cover costs incurred in the Board's first fiscal year (which may be a short fiscal year), or may be levied separately with respect to such short fiscal year.

(2) ASSESSMENTS.—The rules of the Board under paragraph (1) shall provide for the equitable allocation, assessment, and collection by the Board (or an agent appointed by the Board) of the fee established under paragraph (1), among issuers, in accordance with subsection (g), allowing for differentiation among classes of issuers, as appropriate.

(e) ANNUAL ACCOUNTING SUPPORT FEE FOR STANDARD SETTING BODY.—The annual accounting support fee for the standard setting body referred to in subsection (a)—

(1) shall be allocated in accordance with subsection (g), and assessed and collected against each issuer, on behalf of the standard setting body, by 1 or more appropriate designated collection agents, as may be necessary or appropriate to pay for the budget and provide for the expenses of that standard setting body, and to provide for an independent, stable source of funding for such body, subject to review by the Commission; and

(2) may differentiate among different classes of issuers.

(f) LIMITATION ON FEE.—The amount of fees collected under this section for a fiscal year on behalf of the Board or the standards setting body, as the case may be, shall not exceed the recoverable budget expenses of the Board or body, respectively (which may include operating, capital, and accrued items), referred to in subsection

(c)(1).

(g) ALLOCATION OF ACCOUNTING SUPPORT FEES AMONG ISSUERS.—Any amount due from issuers (or a particular class of issuers) under this section to fund the budget of the Board or the standard setting body referred to in subsection (a) shall be allocated among and payable by each issuer (or each issuer in a particular class, as applicable) in an amount equal to the total of such amount, multiplied by a fraction—

(1) the numerator of which is the average monthly equity market capitalization of the issuer for the 12-month period immediately preceding the beginning of the fiscal year to which such budget relates; and

(2) the denominator of which is the average monthly equity market capitalization of all such issuers for such 12-month period.

(h) CONFORMING AMENDMENTS.—Section 13(b)(2) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78m(b)(2)) is amended—

(1) in subparagraph (A), by striking “and” at the end; and

(2) in subparagraph (B), by striking the period at the end and inserting the following: “; and

“(C) notwithstanding any other provision of law, pay the allocable share of such issuer of a reasonable annual accounting support fee or fees, determined in accordance with section 109 of the Sarbanes-Oxley Act of 2002.”.

(i) RULE OF CONSTRUCTION.—Nothing in this section shall be construed to render either the Board, the standard setting body referred to in subsection (a), or both, subject to procedures in Congress to authorize or appropriate public funds, or to prevent such organization from utilizing additional sources of revenue for its activities, such as earnings from publication sales, provided that each additional source of revenue shall not jeopardize, in the judgment of the Commission, the actual and perceived independence of such organization.

(j) START-UP EXPENSES OF THE BOARD.—From the unexpended balances of the appropriations to the Commission for fiscal year 2003, the Secretary of the Treasury is authorized to advance to the Board not to exceed the amount necessary to cover the expenses of the Board during its first fiscal year (which may be a short fiscal year).

TITLE II—AUDITOR INDEPENDENCE

SEC. 201. SERVICES OUTSIDE THE SCOPE OF PRACTICE OF AUDITORS.

(a) PROHIBITED ACTIVITIES.—Section 10A of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78j-1) is amended by adding at the end the following:

“(g) PROHIBITED ACTIVITIES.—Except as provided in subsection (h), it shall be unlawful for a registered public accounting firm (and any associated person of that firm, to the extent determined appropriate by the Commission) that performs for any issuer any audit required by this title or the rules of the Commission under this title or, beginning 180 days after the date of commencement of the operations of the Public Company Accounting Oversight Board established under section 101 of the Sarbanes-Oxley Act

of 2002 (in this section referred to as the ‘Board’), the rules of the Board, to provide to that issuer, contemporaneously with the audit, any non-audit service, including—

“(1) bookkeeping or other services related to the accounting records or financial statements of the audit client;

“(2) financial information systems design and implementation; H. R. 3763—28

“(3) appraisal or valuation services, fairness opinions, or contribution-in-kind reports;

“(4) actuarial services;

“(5) internal audit outsourcing services;

“(6) management functions or human resources;

“(7) broker or dealer, investment adviser, or investment banking services;

“(8) legal services and expert services unrelated to the audit; and

“(9) any other service that the Board determines, by regulation, is impermissible.

“(h) **PREAPPROVAL REQUIRED FOR NON-AUDIT SERVICES.**—A registered public accounting firm may engage in any non-audit service, including tax services, that is not described in any of paragraphs (1) through (9) of subsection (g) for an audit client, only if the activity is approved in advance by the audit committee of the issuer, in accordance with subsection (i).”.

(b) **EXEMPTION AUTHORITY.**—The Board may, on a case by case basis, exempt any person, issuer, public accounting firm, or transaction from the prohibition on the provision of services under section 10A(g) of the Securities Exchange Act of 1934 (as added by this section), to the extent that such exemption is necessary or appropriate in the public interest and is consistent with the protection of investors, and subject to review by the Commission in the same manner as for rules of the Board under section 107.

SEC. 202. PREAPPROVAL REQUIREMENTS.

Section 10A of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78j–1), as amended by this Act, is amended by adding at the end the following:

“(i) **PREAPPROVAL REQUIREMENTS.**—

“(1) **IN GENERAL.**—

“(A) **AUDIT COMMITTEE ACTION.**—All auditing services (which may entail providing comfort letters in connection with securities underwritings or statutory audits required for insurance companies for purposes of State law) and non-audit services, other than as provided in subparagraph (B), provided to an issuer by the auditor of the issuer shall be preapproved by the audit committee of the issuer.

“(B) **DE MINIMUS EXCEPTION.**—The preapproval requirement under subparagraph (A) is waived with respect to the provision of non-audit services for an issuer, if—

“(i) the aggregate amount of all such non-audit services provided to the issuer constitutes not more than 5 percent of the total amount of revenues paid by the issuer to its auditor during the fiscal year in which the nonaudit services are provided;

“(ii) such services were not recognized by the issuer at the time of the engagement to be non-audit services; and

“(iii) such services are promptly brought to the attention of the audit committee of the issuer and approved prior to the completion of the audit by the audit committee or by 1 or more members of the audit

committee who are members of the board of directors to whom authority to grant such approvals has been delegated by the audit committee.

“(2) DISCLOSURE TO INVESTORS.—Approval by an audit committee of an issuer under this subsection of a non-audit service to be performed by the auditor of the issuer shall be disclosed to investors in periodic reports required by section 13(a).

“(3) DELEGATION AUTHORITY.—The audit committee of an issuer may delegate to 1 or more designated members of the audit committee who are independent directors of the board of directors, the authority to grant preapprovals required by this subsection. The decisions of any member to whom authority is delegated under this paragraph to preapprove an activity under this subsection shall be presented to the full audit committee at each of its scheduled meetings.

“(4) APPROVAL OF AUDIT SERVICES FOR OTHER PURPOSES.—In carrying out its duties under subsection (m)(2), if the audit committee of an issuer approves an audit service within the scope of the engagement of the auditor, such audit service shall be deemed to have been preapproved for purposes of this subsection.”.

SEC. 203. AUDIT PARTNER ROTATION.

Section 10A of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78j–1), as amended by this Act, is amended by adding at the end the following:

“(j) AUDIT PARTNER ROTATION.—It shall be unlawful for a registered public accounting firm to provide audit services to an issuer if the lead (or coordinating) audit partner (having primary responsibility for the audit), or the audit partner responsible for reviewing the audit, has performed audit services for that issuer in each of the 5 previous fiscal years of that issuer.”.

SEC. 204. AUDITOR REPORTS TO AUDIT COMMITTEES.

Section 10A of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78j–1), as amended by this Act, is amended by adding at the end the following:

“(k) REPORTS TO AUDIT COMMITTEES.—Each registered public accounting firm that performs for any issuer any audit required by this title shall timely report to the audit committee of the issuer—

“(1) all critical accounting policies and practices to be used;

“(2) all alternative treatments of financial information within generally accepted accounting principles that have been discussed with management officials of the issuer, ramifications of the use of such alternative disclosures and treatments, and the treatment preferred by the registered public accounting firm; and

“(3) other material written communications between the registered public accounting firm and the management of the issuer, such as any management letter or schedule of unadjusted differences.”.

SEC. 205. CONFORMING AMENDMENTS.

(a) DEFINITIONS.—Section 3(a) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78c(a)) is amended by adding at the end the following:

“(58) AUDIT COMMITTEE.—The term ‘audit committee’ means—

“(A) a committee (or equivalent body) established by and amongst the board of directors of an issuer for the purpose of overseeing the accounting and financial reporting processes of the issuer and audits of the financial statements of the issuer; and

- “(B) if no such committee exists with respect to an issuer, the entire board of directors of the issuer.
- “(59) REGISTERED PUBLIC ACCOUNTING FIRM.—The term ‘registered public accounting firm’ has the same meaning as in section 2 of the Sarbanes-Oxley Act of 2002.”.
- (b) AUDITOR REQUIREMENTS.—Section 10A of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78j–1) is amended—
- (1) by striking “an independent public accountant” each place that term appears and inserting “a registered public accounting firm”;
- (2) by striking “the independent public accountant” each place that term appears and inserting “the registered public accounting firm”;
- (3) in subsection (c), by striking “No independent public accountant” and inserting “No registered public accounting firm”; and
- (4) in subsection (b)—
- (A) by striking “the accountant” each place that term appears and inserting “the firm”;
- (B) by striking “such accountant” each place that term appears and inserting “such firm”; and
- (C) in paragraph (4), by striking “the accountant’s report” and inserting “the report of the firm”.
- (c) OTHER REFERENCES.—The Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78a et seq.) is amended—
- (1) in section 12(b)(1) (15 U.S.C. 78l(b)(1)), by striking “independent public accountants” each place that term appears and inserting “a registered public accounting firm”; and
- (2) in subsections (e) and (i) of section 17 (15 U.S.C. 78q), by striking “an independent public accountant” each place that term appears and inserting “a registered public accounting firm”.
- (d) CONFORMING AMENDMENT.—Section 10A(f) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78k(f)) is amended—
- (1) by striking “DEFINITION” and inserting “DEFINITIONS”;
- and
- (2) by adding at the end the following: “As used in this section, the term ‘issuer’ means an issuer (as defined in section 3), the securities of which are registered under section 12, or that is required to file reports pursuant to section 15(d), or that files or has filed a registration statement that has not yet become effective under the Securities Act of 1933 (15 U.S.C. 77a et seq.), and that it has not withdrawn.”.
- SEC. 206. CONFLICTS OF INTEREST.**
- Section 10A of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78j–1), as amended by this Act, is amended by adding at the end the following:
- “(1) CONFLICTS OF INTEREST.—It shall be unlawful for a registered public accounting firm to perform for an issuer any audit service required by this title, if a chief executive officer, controller, chief financial officer, chief accounting officer, or any person serving in an equivalent position for the issuer, was employed by that registered independent public accounting firm and participated in any capacity in the audit of that issuer during the 1-year period preceding the date of the initiation of the audit.”.
- SEC. 207. STUDY OF MANDATORY ROTATION OF REGISTERED PUBLIC ACCOUNTING FIRMS.**
- (a) STUDY AND REVIEW REQUIRED.—The Comptroller General of the United States shall conduct a study and review of the potential effects of requiring the mandatory rotation of registered public accounting firms.
- (b) REPORT REQUIRED.—Not later than 1 year after the date

of enactment of this Act, the Comptroller General shall submit a report to the Committee on Banking, Housing, and Urban Affairs of the Senate and the Committee on Financial Services of the House of Representatives on the results of the study and review required by this section.

(c) **DEFINITION.**—For purposes of this section, the term “mandatory rotation” refers to the imposition of a limit on the period of years in which a particular registered public accounting firm may be the auditor of record for a particular issuer.

SEC. 208. COMMISSION AUTHORITY.

(a) **COMMISSION REGULATIONS.**—Not later than 180 days after the date of enactment of this Act, the Commission shall issue final regulations to carry out each of subsections (g) through (l) of section 10A of the Securities Exchange Act of 1934, as added by this title.

(b) **AUDITOR INDEPENDENCE.**—It shall be unlawful for any registered public accounting firm (or an associated person thereof, as applicable) to prepare or issue any audit report with respect to any issuer, if the firm or associated person engages in any activity with respect to that issuer prohibited by any of subsections (g) through (l) of section 10A of the Securities Exchange Act of 1934, as added by this title, or any rule or regulation of the Commission or of the Board issued thereunder.

SEC. 209. CONSIDERATIONS BY APPROPRIATE STATE REGULATORY AUTHORITIES.

In supervising nonregistered public accounting firms and their associated persons, appropriate State regulatory authorities should make an independent determination of the proper standards applicable, particularly taking into consideration the size and nature of the business of the accounting firms they supervise and the size and nature of the business of the clients of those firms. The standards applied by the Board under this Act should not be presumed to be applicable for purposes of this section for small and medium sized nonregistered public accounting firms.

TITLE III—CORPORATE RESPONSIBILITY

SEC. 301. PUBLIC COMPANY AUDIT COMMITTEES.

Section 10A of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78f) is amended by adding at the end the following:

“(m) **STANDARDS RELATING TO AUDIT COMMITTEES.**—

“(1) **COMMISSION RULES.**—

“(A) **IN GENERAL.**—Effective not later than 270 days after the date of enactment of this subsection, the Commission shall, by rule, direct the national securities exchanges and national securities associations to prohibit the listing of any security of an issuer that is not in compliance with the requirements of any portion of paragraphs (2) through (6).

“(B) **OPPORTUNITY TO CURE DEFECTS.**—The rules of the Commission under subparagraph (A) shall provide for appropriate procedures for an issuer to have an opportunity to cure any defects that would be the basis for a prohibition under subparagraph (A), before the imposition of such prohibition.

“(2) **RESPONSIBILITIES RELATING TO REGISTERED PUBLIC ACCOUNTING FIRMS.**—The audit committee of each issuer, in its capacity as a committee of the board of directors, shall be directly responsible for the appointment, compensation, and oversight of the work of any registered public accounting firm employed by that issuer (including resolution of disagreements between management and the auditor regarding financial

reporting) for the purpose of preparing or issuing an audit report or related work, and each such registered public accounting firm shall report directly to the audit committee.

“(3) INDEPENDENCE.—

“(A) IN GENERAL.—Each member of the audit committee of the issuer shall be a member of the board of directors of the issuer, and shall otherwise be independent.

“(B) CRITERIA.—In order to be considered to be independent for purposes of this paragraph, a member of an audit committee of an issuer may not, other than in his or her capacity as a member of the audit committee, the board of directors, or any other board committee—

“(i) accept any consulting, advisory, or other compensatory fee from the issuer; or

“(ii) be an affiliated person of the issuer or any subsidiary thereof.

“(C) EXEMPTION AUTHORITY.—The Commission may exempt from the requirements of subparagraph (B) a particular relationship with respect to audit committee members, as the Commission determines appropriate in light of the circumstances.

“(4) COMPLAINTS.—Each audit committee shall establish procedures for—

“(A) the receipt, retention, and treatment of complaints received by the issuer regarding accounting, internal accounting controls, or auditing matters; and

“(B) the confidential, anonymous submission by employees of the issuer of concerns regarding questionable accounting or auditing matters.

“(5) AUTHORITY TO ENGAGE ADVISERS.—Each audit committee shall have the authority to engage independent counsel and other advisers, as it determines necessary to carry out its duties.

“(6) FUNDING.—Each issuer shall provide for appropriate funding, as determined by the audit committee, in its capacity as a committee of the board of directors, for payment of compensation—

“(A) to the registered public accounting firm employed by the issuer for the purpose of rendering or issuing an audit report; and

“(B) to any advisers employed by the audit committee under paragraph (5).”

SEC. 302. CORPORATE RESPONSIBILITY FOR FINANCIAL REPORTS.

(a) REGULATIONS REQUIRED.—The Commission shall, by rule, require, for each company filing periodic reports under section 13(a) or 15(d) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78m, 78o(d)), that the principal executive officer or officers and the principal

financial officer or officers, or persons performing similar functions, certify in each annual or quarterly report filed or submitted under either such section of such Act that—

(1) the signing officer has reviewed the report;

(2) based on the officer’s knowledge, the report does not contain any untrue statement of a material fact or omit to state a material fact necessary in order to make the statements made, in light of the circumstances under which such statements were made, not misleading;

(3) based on such officer’s knowledge, the financial statements, and other financial information included in the report, fairly present in all material respects the financial condition and results of operations of the issuer as of, and for, the

periods presented in the report;

(4) the signing officers—

(A) are responsible for establishing and maintaining internal controls;

(B) have designed such internal controls to ensure that material information relating to the issuer and its consolidated subsidiaries is made known to such officers by others within those entities, particularly during the period in which the periodic reports are being prepared;

(C) have evaluated the effectiveness of the issuer's internal controls as of a date within 90 days prior to the report; and

(D) have presented in the report their conclusions about the effectiveness of their internal controls based on their evaluation as of that date;

(5) the signing officers have disclosed to the issuer's auditors and the audit committee of the board of directors (or persons fulfilling the equivalent function)—

(A) all significant deficiencies in the design or operation of internal controls which could adversely affect the issuer's ability to record, process, summarize, and report financial data and have identified for the issuer's auditors any material weaknesses in internal controls; and

(B) any fraud, whether or not material, that involves management or other employees who have a significant role in the issuer's internal controls; and

(6) the signing officers have indicated in the report whether or not there were significant changes in internal controls or in other factors that could significantly affect internal controls subsequent to the date of their evaluation, including any corrective actions with regard to significant deficiencies and material weaknesses.

(b) **FOREIGN REINCORPORATIONS HAVE NO EFFECT.**—Nothing in this section 302 shall be interpreted or applied in any way to allow any issuer to lessen the legal force of the statement required under this section 302, by an issuer having reincorporated or having engaged in any other transaction that resulted in the transfer of the corporate domicile or offices of the issuer from inside the United States to outside of the United States.

(c) **DEADLINE.**—The rules required by subsection (a) shall be effective not later than 30 days after the date of enactment of this Act.

SEC. 303. IMPROPER INFLUENCE ON CONDUCT OF AUDITS.

(a) **RULES TO PROHIBIT.**—It shall be unlawful, in contravention of such rules or regulations as the Commission shall prescribe as necessary and appropriate in the public interest or for the protection of investors, for any officer or director of an issuer, or any other person acting under the direction thereof, to take any action to fraudulently influence, coerce, manipulate, or mislead any independent public or certified accountant engaged in the performance of an audit of the financial statements of that issuer for the purpose of rendering such financial statements materially misleading.

(b) **ENFORCEMENT.**—In any civil proceeding, the Commission shall have exclusive authority to enforce this section and any rule or regulation issued under this section.

(c) **NO PREEMPTION OF OTHER LAW.**—The provisions of subsection (a) shall be in addition to, and shall not supersede or preempt, any other provision of law or any rule or regulation issued thereunder.

(d) **DEADLINE FOR RULEMAKING.**—The Commission shall—

(1) propose the rules or regulations required by this section, not later than 90 days after the date of enactment of this Act; and

(2) issue final rules or regulations required by this section, not later than 270 days after that date of enactment.

SEC. 304. FORFEITURE OF CERTAIN BONUSES AND PROFITS.

(a) **ADDITIONAL COMPENSATION PRIOR TO NONCOMPLIANCE WITH COMMISSION FINANCIAL REPORTING REQUIREMENTS.**—If an issuer is required to prepare an accounting restatement due to the material noncompliance of the issuer, as a result of misconduct, with any financial reporting requirement under the securities laws, the chief executive officer and chief financial officer of the issuer shall reimburse the issuer for—

(1) any bonus or other incentive-based or equity-based compensation received by that person from the issuer during the 12-month period following the first public issuance or filing with the Commission (whichever first occurs) of the financial document embodying such financial reporting requirement; and
(2) any profits realized from the sale of securities of the issuer during that 12-month period.

(b) **COMMISSION EXEMPTION AUTHORITY.**—The Commission may exempt any person from the application of subsection (a), as it deems necessary and appropriate.

SEC. 305. OFFICER AND DIRECTOR BARS AND PENALTIES.

(a) **UNFITNESS STANDARD.**—

(1) **SECURITIES EXCHANGE ACT OF 1934.**—Section 21(d)(2) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78u(d)(2)) is amended by striking “substantial unfitness” and inserting “unfitness”.

(2) **SECURITIES ACT OF 1933.**—Section 20(e) of the Securities Act of 1933 (15 U.S.C. 77t(e)) is amended by striking “substantial unfitness” and inserting “unfitness”.

(b) **EQUITABLE RELIEF.**—Section 21(d) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78u(d)) is amended by adding at the end the following:

“(5) **EQUITABLE RELIEF.**—In any action or proceeding brought or instituted by the Commission under any provision of the securities laws, the Commission may seek, and any Federal court may grant, any equitable relief that may be appropriate or necessary for the benefit of investors.”.

SEC. 306. INSIDER TRADES DURING PENSION FUND BLACKOUT PERIODS.

(a) **PROHIBITION OF INSIDER TRADING DURING PENSION FUND BLACKOUT PERIODS.**—

(1) **IN GENERAL.**—Except to the extent otherwise provided by rule of the Commission pursuant to paragraph (3), it shall be unlawful for any director or executive officer of an issuer of any equity security (other than an exempted security), directly or indirectly, to purchase, sell, or otherwise acquire or transfer any equity security of the issuer (other than an exempted security) during any blackout period with respect to such equity security if such director or officer acquires such equity security in connection with his or her service or employment as a director or executive officer.

(2) **REMEDY.**—

(A) **IN GENERAL.**—Any profit realized by a director or executive officer referred to in paragraph (1) from any purchase, sale, or other acquisition or transfer in violation of this subsection shall inure to and be recoverable by the issuer, irrespective of any intention on the part of such director or executive officer in entering into the transaction.

(B) **ACTIONS TO RECOVER PROFITS.**—An action to

recover profits in accordance with this subsection may be instituted at law or in equity in any court of competent jurisdiction by the issuer, or by the owner of any security of the issuer in the name and in behalf of the issuer if the issuer fails or refuses to bring such action within 60 days after the date of request, or fails diligently to prosecute the action thereafter, except that no such suit shall be brought more than 2 years after the date on which such profit was realized.

(3) RULEMAKING AUTHORIZED.—The Commission shall, in consultation with the Secretary of Labor, issue rules to clarify the application of this subsection and to prevent evasion thereof. Such rules shall provide for the application of the requirements of paragraph (1) with respect to entities treated as a single employer with respect to an issuer under section 414(b), (c), (m), or (o) of the Internal Revenue Code of 1986 to the extent necessary to clarify the application of such requirements and to prevent evasion thereof. Such rules may also provide for appropriate exceptions from the requirements of this subsection, including exceptions for purchases pursuant to an automatic dividend reinvestment program or purchases or sales made pursuant to an advance election.

(4) BLACKOUT PERIOD.—For purposes of this subsection, the term “blackout period”, with respect to the equity securities of any issuer—

(A) means any period of more than 3 consecutive business days during which the ability of not fewer than 50 percent of the participants or beneficiaries under all individual account plans maintained by the issuer to purchase, sell, or otherwise acquire or transfer an interest in any equity of such issuer held in such an individual account plan is temporarily suspended by the issuer or by a fiduciary of the plan; and

(B) does not include, under regulations which shall be prescribed by the Commission—

(i) a regularly scheduled period in which the participants and beneficiaries may not purchase, sell, or otherwise acquire or transfer an interest in any equity of such issuer, if such period is—

(I) incorporated into the individual account plan; and

(II) timely disclosed to employees before becoming participants under the individual account plan or as a subsequent amendment to the plan; or

(ii) any suspension described in subparagraph (A) that is imposed solely in connection with persons becoming participants or beneficiaries, or ceasing to be participants or beneficiaries, in an individual account plan by reason of a corporate merger, acquisition, divestiture, or similar transaction involving the plan or plan sponsor.

(5) INDIVIDUAL ACCOUNT PLAN.—For purposes of this subsection, the term “individual account plan” has the meaning provided in section 3(34) of the Employee Retirement Income Security Act of 1974 (29 U.S.C. 1002(34)), except that such term shall not include a one-participant retirement plan (within the meaning of section 101(i)(8)(B) of such Act (29 U.S.C. 1021(i)(8)(B))).

(6) NOTICE TO DIRECTORS, EXECUTIVE OFFICERS, AND THE COMMISSION.—In any case in which a director or executive

officer is subject to the requirements of this subsection in connection with a blackout period (as defined in paragraph (4)) with respect to any equity securities, the issuer of such equity securities shall timely notify such director or officer and the Securities and Exchange Commission of such blackout period.

(b) NOTICE REQUIREMENTS TO PARTICIPANTS AND BENEFICIARIES UNDER ERISA.—

(1) IN GENERAL.—Section 101 of the Employee Retirement Income Security Act of 1974 (29 U.S.C. 1021) is amended by redesignating the second subsection (h) as subsection (j), and by inserting after the first subsection (h) the following new subsection:

“(i) NOTICE OF BLACKOUT PERIODS TO PARTICIPANT OR BENEFICIARY UNDER INDIVIDUAL ACCOUNT PLAN.—

“(1) DUTIES OF PLAN ADMINISTRATOR.—In advance of the commencement of any blackout period with respect to an individual account plan, the plan administrator shall notify the plan participants and beneficiaries who are affected by such action in accordance with this subsection.

“(2) NOTICE REQUIREMENTS.—

“(A) IN GENERAL.—The notices described in paragraph (1) shall be written in a manner calculated to be understood by the average plan participant and shall include—

“(i) the reasons for the blackout period,

“(ii) an identification of the investments and other rights affected,

“(iii) the expected beginning date and length of the blackout period,

“(iv) in the case of investments affected, a statement that the participant or beneficiary should evaluate the appropriateness of their current investment decisions in light of their inability to direct or diversify assets credited to their accounts during the blackout period, and

“(v) such other matters as the Secretary may require by regulation.

“(B) NOTICE TO PARTICIPANTS AND BENEFICIARIES.—

Except as otherwise provided in this subsection, notices described in paragraph (1) shall be furnished to all participants and beneficiaries under the plan to whom the blackout period applies at least 30 days in advance of the blackout period.

“(C) EXCEPTION TO 30-DAY NOTICE REQUIREMENT.—In any case in which—

“(i) a deferral of the blackout period would violate the requirements of subparagraph (A) or (B) of section 404(a)(1), and a fiduciary of the plan reasonably so determines in writing, or

“(ii) the inability to provide the 30-day advance notice is due to events that were unforeseeable or circumstances beyond the reasonable control of the plan administrator, and a fiduciary of the plan reasonably so determines in writing,

subparagraph (B) shall not apply, and the notice shall be furnished to all participants and beneficiaries under the plan to whom the blackout period applies as soon as reasonably possible under the circumstances unless such a notice in advance of the termination of the blackout period is impracticable.

“(D) WRITTEN NOTICE.—The notice required to be provided

under this subsection shall be in writing, except that such notice may be in electronic or other form to the extent that such form is reasonably accessible to the recipient.

“(E) NOTICE TO ISSUERS OF EMPLOYER SECURITIES SUBJECT TO BLACKOUT PERIOD.—In the case of any blackout period in connection with an individual account plan, the plan administrator shall provide timely notice of such blackout period to the issuer of any employer securities subject to such blackout period.

“(3) EXCEPTION FOR BLACKOUT PERIODS WITH LIMITED APPLICABILITY.—In any case in which the blackout period applies only to 1 or more participants or beneficiaries in connection with a merger, acquisition, divestiture, or similar transaction involving the plan or plan sponsor and occurs solely in connection with becoming or ceasing to be a participant or beneficiary under the plan by reason of such merger, acquisition, divestiture, or transaction, the requirement of this subsection that the notice be provided to all participants and beneficiaries shall be treated as met if the notice required under paragraph (1) is provided to such participants or beneficiaries to whom the blackout period applies as soon as reasonably practicable.

“(4) CHANGES IN LENGTH OF BLACKOUT PERIOD.—If, following the furnishing of the notice pursuant to this subsection, there is a change in the beginning date or length of the blackout period (specified in such notice pursuant to paragraph (2)(A)(iii)), the administrator shall provide affected participants and beneficiaries notice of the change as soon as reasonably practicable. In relation to the extended blackout period, such notice shall meet the requirements of paragraph (2)(D) and shall specify any material change in the matters referred to in clauses (i) through (v) of paragraph (2)(A).

“(5) REGULATORY EXCEPTIONS.—The Secretary may provide by regulation for additional exceptions to the requirements of this subsection which the Secretary determines are in the interests of participants and beneficiaries.

“(6) GUIDANCE AND MODEL NOTICES.—The Secretary shall issue guidance and model notices which meet the requirements of this subsection.

“(7) BLACKOUT PERIOD.—For purposes of this subsection—

“(A) IN GENERAL.—The term ‘blackout period’ means, in connection with an individual account plan, any period for which any ability of participants or beneficiaries under the plan, which is otherwise available under the terms of such plan, to direct or diversify assets credited to their accounts, to obtain loans from the plan, or to obtain distributions from the plan is temporarily suspended, limited, or restricted, if such suspension, limitation, or restriction is for any period of more than 3 consecutive business days.

“(B) EXCLUSIONS.—The term ‘blackout period’ does not include a suspension, limitation, or restriction—

“(i) which occurs by reason of the application of the securities laws (as defined in section 3(a)(47) of the Securities Exchange Act of 1934),

“(ii) which is a change to the plan which provides for a regularly scheduled suspension, limitation, or restriction which is disclosed to participants or beneficiaries through any summary of material modifications, any materials describing specific investment alternatives under the plan, or any changes thereto,

or

“(iii) which applies only to 1 or more individuals, each of whom is the participant, an alternate payee (as defined in section 206(d)(3)(K)), or any other beneficiary pursuant to a qualified domestic relations order (as defined in section 206(d)(3)(B)(i)).

“(8) INDIVIDUAL ACCOUNT PLAN.—

“(A) IN GENERAL.—For purposes of this subsection, the term ‘individual account plan’ shall have the meaning provided such term in section 3(34), except that such term shall not include a one-participant retirement plan.

“(B) ONE-PARTICIPANT RETIREMENT PLAN.—For purposes of subparagraph (A), the term ‘one-participant retirement plan’ means a retirement plan that—

“(i) on the first day of the plan year—

“(I) covered only the employer (and the employer’s spouse) and the employer owned the entire business (whether or not incorporated), or

“(II) covered only one or more partners (and their spouses) in a business partnership (including partners in an S or C corporation (as defined in section 1361(a) of the Internal Revenue Code of 1986)),

“(ii) meets the minimum coverage requirements of section 410(b) of the Internal Revenue Code of 1986 (as in effect on the date of the enactment of this paragraph) without being combined with any other plan of the business that covers the employees of the business,

“(iii) does not provide benefits to anyone except the employer (and the employer’s spouse) or the partners (and their spouses),

“(iv) does not cover a business that is a member of an affiliated service group, a controlled group of corporations, or a group of businesses under common control, and

“(v) does not cover a business that leases employees.”.

(2) ISSUANCE OF INITIAL GUIDANCE AND MODEL NOTICE.—

The Secretary of Labor shall issue initial guidance and a model notice pursuant to section 101(i)(6) of the Employee Retirement Income Security Act of 1974 (as added by this subsection) not later than January 1, 2003. Not later than 75 days after the date of the enactment of this Act, the Secretary shall promulgate interim final rules necessary to carry out the amendments made by this subsection.

(3) CIVIL PENALTIES FOR FAILURE TO PROVIDE NOTICE.—

Section 502 of such Act (29 U.S.C. 1132) is amended—
(A) in subsection (a)(6), by striking “(5), or (6)” and inserting “(5), (6), or (7)”;

(B) by redesignating paragraph (7) of subsection (c) as paragraph (8); and

(C) by inserting after paragraph (6) of subsection (c) the following new paragraph:

“(7) The Secretary may assess a civil penalty against a plan administrator of up to \$100 a day from the date of the plan administrator’s failure or refusal to provide notice to participants and beneficiaries in accordance with section 101(i). For purposes of this paragraph, each violation with respect to any single participant or beneficiary shall be treated as a separate violation.”.

(3) **PLAN AMENDMENTS.**—If any amendment made by this subsection requires an amendment to any plan, such plan amendment shall not be required to be made before the first plan year beginning on or after the effective date of this section, if—

(A) during the period after such amendment made by this subsection takes effect and before such first plan year, the plan is operated in good faith compliance with the requirements of such amendment made by this subsection, and

(B) such plan amendment applies retroactively to the period after such amendment made by this subsection takes effect and before such first plan year.

(c) **EFFECTIVE DATE.**—The provisions of this section (including the amendments made thereby) shall take effect 180 days after the date of the enactment of this Act. Good faith compliance with the requirements of such provisions in advance of the issuance of applicable regulations thereunder shall be treated as compliance with such provisions.

SEC. 307. RULES OF PROFESSIONAL RESPONSIBILITY FOR ATTORNEYS.

Not later than 180 days after the date of enactment of this Act, the Commission shall issue rules, in the public interest and for the protection of investors, setting forth minimum standards of professional conduct for attorneys appearing and practicing before the Commission in any way in the representation of issuers, including a rule—

(1) requiring an attorney to report evidence of a material violation of securities law or breach of fiduciary duty or similar violation by the company or any agent thereof, to the chief legal counsel or the chief executive officer of the company (or the equivalent thereof); and

(2) if the counsel or officer does not appropriately respond to the evidence (adopting, as necessary, appropriate remedial measures or sanctions with respect to the violation), requiring the attorney to report the evidence to the audit committee of the board of directors of the issuer or to another committee of the board of directors comprised solely of directors not employed directly or indirectly by the issuer, or to the board of directors.

SEC. 308. FAIR FUNDS FOR INVESTORS.

(a) **CIVIL PENALTIES ADDED TO DISGORGEMENT FUNDS FOR THE RELIEF OF VICTIMS.**—If in any judicial or administrative action brought by the Commission under the securities laws (as such term is defined in section 3(a)(47) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78c(a)(47)) the Commission obtains an order requiring disgorgement against any person for a violation of such laws or the rules or regulations thereunder, or such person agrees in settlement of any such action to such disgorgement, and the Commission also obtains pursuant to such laws a civil penalty against such person, the amount of such civil penalty shall, on the motion or at the direction of the Commission, be added to and become part of the disgorgement fund for the benefit of the victims of such violation.

(b) **ACCEPTANCE OF ADDITIONAL DONATIONS.**—The Commission is authorized to accept, hold, administer, and utilize gifts, bequests and devises of property, both real and personal, to the United States for a disgorgement fund described in subsection (a). Such gifts, bequests, and devises of money and proceeds from sales of other property received as gifts, bequests, or devises shall be deposited in the disgorgement fund and shall be available for allocation

in accordance with subsection (a).

(c) STUDY REQUIRED.—

(1) SUBJECT OF STUDY.—The Commission shall review and analyze—

(A) enforcement actions by the Commission over the five years preceding the date of the enactment of this Act that have included proceedings to obtain civil penalties or disgorgements to identify areas where such proceedings may be utilized to efficiently, effectively, and fairly provide restitution for injured investors; and

(B) other methods to more efficiently, effectively, and fairly provide restitution to injured investors, including methods to improve the collection rates for civil penalties and disgorgements.

(2) REPORT REQUIRED.—The Commission shall report its findings to the Committee on Financial Services of the House of Representatives and the Committee on Banking, Housing, and Urban Affairs of the Senate within 180 days after of the date of the enactment of this Act, and shall use such findings to revise its rules and regulations as necessary. The report shall include a discussion of regulatory or legislative actions that are recommended or that may be necessary to address concerns identified in the study.

(d) CONFORMING AMENDMENTS.—Each of the following provisions is amended by inserting “, except as otherwise provided in section 308 of the Sarbanes-Oxley Act of 2002” after “Treasury of the United States”:

(1) Section 21(d)(3)(C)(i) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78u(d)(3)(C)(i)).

(2) Section 21A(d)(1) of such Act (15 U.S.C. 78u-1(d)(1)).

(3) Section 20(d)(3)(A) of the Securities Act of 1933 (15 U.S.C. 77t(d)(3)(A)).

(4) Section 42(e)(3)(A) of the Investment Company Act of 1940 (15 U.S.C. 80a-41(e)(3)(A)).

(5) Section 209(e)(3)(A) of the Investment Advisers Act of 1940 (15 U.S.C. 80b-9(e)(3)(A)).

(e) DEFINITION.—As used in this section, the term “disgorgement fund” means a fund established in any administrative or judicial proceeding described in subsection (a).

TITLE IV—ENHANCED FINANCIAL DISCLOSURES

SEC. 401. DISCLOSURES IN PERIODIC REPORTS.

(a) DISCLOSURES REQUIRED.—Section 13 of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78m) is amended by adding at the end the following:

“(i) ACCURACY OF FINANCIAL REPORTS.—Each financial report that contains financial statements, and that is required to be prepared in accordance with (or reconciled to) generally accepted accounting principles under this title and filed with the Commission shall reflect all material correcting adjustments that have been identified by a registered public accounting firm in accordance with generally accepted accounting principles and the rules and regulations of the Commission.

“(j) OFF-BALANCE SHEET TRANSACTIONS.—Not later than 180 days after the date of enactment of the Sarbanes-Oxley Act of 2002, the Commission shall issue final rules providing that each annual and quarterly financial report required to be filed with the Commission shall disclose all material off-balance sheet transactions, arrangements, obligations (including contingent obligations), and other relationships of the issuer with unconsolidated

entities or other persons, that may have a material current or future effect on financial condition, changes in financial condition, results of operations, liquidity, capital expenditures, capital resources, or significant components of revenues or expenses.”.

(b) COMMISSION RULES ON PRO FORMA FIGURES.—Not later than 180 days after the date of enactment of the Sarbanes-Oxley Act of 2002, the Commission shall issue final rules providing that pro forma financial information included in any periodic or other report filed with the Commission pursuant to the securities laws, or in any public disclosure or press or other release, shall be presented in a manner that—

(1) does not contain an untrue statement of a material fact or omit to state a material fact necessary in order to make the pro forma financial information, in light of the circumstances

under which it is presented, not misleading; and

(2) reconciles it with the financial condition and results of operations of the issuer under generally accepted accounting principles.

(c) STUDY AND REPORT ON SPECIAL PURPOSE ENTITIES.—

(1) STUDY REQUIRED.—The Commission shall, not later than 1 year after the effective date of adoption of off-balance sheet disclosure rules required by section 13(j) of the Securities Exchange Act of 1934, as added by this section, complete a study of filings by issuers and their disclosures to determine—

(A) the extent of off-balance sheet transactions, including assets, liabilities, leases, losses, and the use of special purpose entities; and

(B) whether generally accepted accounting rules result in financial statements of issuers reflecting the economics of such off-balance sheet transactions to investors in a transparent fashion.

(2) REPORT AND RECOMMENDATIONS.—Not later than 6 months after the date of completion of the study required by paragraph (1), the Commission shall submit a report to the President, the Committee on Banking, Housing, and Urban Affairs of the Senate, and the Committee on Financial Services of the House of Representatives, setting forth—

(A) the amount or an estimate of the amount of offbalance sheet transactions, including assets, liabilities, leases, and losses of, and the use of special purpose entities by, issuers filing periodic reports pursuant to section 13 or 15 of the Securities Exchange Act of 1934;

(B) the extent to which special purpose entities are used to facilitate off-balance sheet transactions;

(C) whether generally accepted accounting principles or the rules of the Commission result in financial statements of issuers reflecting the economics of such transactions to investors in a transparent fashion;

(D) whether generally accepted accounting principles specifically result in the consolidation of special purpose entities sponsored by an issuer in cases in which the issuer has the majority of the risks and rewards of the special purpose entity; and

(E) any recommendations of the Commission for improving the transparency and quality of reporting offbalance sheet transactions in the financial statements and disclosures required to be filed by an issuer with the Commission.

SEC. 402. ENHANCED CONFLICT OF INTEREST PROVISIONS.

(a) PROHIBITION ON PERSONAL LOANS TO EXECUTIVES.—Section

13 of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78m), as amended by this Act, is amended by adding at the end the following:

“(k) PROHIBITION ON PERSONAL LOANS TO EXECUTIVES.—

“(1) IN GENERAL.—It shall be unlawful for any issuer (as defined in section 2 of the Sarbanes-Oxley Act of 2002), directly or indirectly, including through any subsidiary, to extend or maintain credit, to arrange for the extension of credit, or to renew an extension of credit, in the form of a personal loan to or for any director or executive officer (or equivalent thereof) of that issuer. An extension of credit maintained by the issuer on the date of enactment of this subsection shall not be subject to the provisions of this subsection, provided that there is no material modification to any term of any such extension of credit or any renewal of any such extension of credit on or after that date of enactment.

“(2) LIMITATION.—Paragraph (1) does not preclude any home improvement and manufactured home loans (as that term is defined in section 5 of the Home Owners’ Loan Act (12 U.S.C. 1464)), consumer credit (as defined in section 103 of the Truth in Lending Act (15 U.S.C. 1602)), or any extension of credit under an open end credit plan (as defined in section 103 of the Truth in Lending Act (15 U.S.C. 1602)), or a charge card (as defined in section 127(c)(4)(e) of the Truth in Lending Act (15 U.S.C. 1637(c)(4)(e)), or any extension of credit by a broker or dealer registered under section 15 of this title to an employee of that broker or dealer to buy, trade, or carry securities, that is permitted under rules or regulations of the Board of Governors of the Federal Reserve System pursuant to section 7 of this title (other than an extension of credit that would be used to purchase the stock of that issuer), that is—

“(A) made or provided in the ordinary course of the consumer credit business of such issuer;

“(B) of a type that is generally made available by such issuer to the public; and

“(C) made by such issuer on market terms, or terms that are no more favorable than those offered by the issuer to the general public for such extensions of credit.

“(3) RULE OF CONSTRUCTION FOR CERTAIN LOANS.—Paragraph (1) does not apply to any loan made or maintained by an insured depository institution (as defined in section 3 of the Federal Deposit Insurance Act (12 U.S.C. 1813)), if the loan is subject to the insider lending restrictions of section 22(h) of the Federal Reserve Act (12 U.S.C. 375b).”.

SEC. 403. DISCLOSURES OF TRANSACTIONS INVOLVING MANAGEMENT AND PRINCIPAL STOCKHOLDERS.

(a) AMENDMENT.—Section 16 of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78p) is amended by striking the heading of such section and subsection (a) and inserting the following:

“**SEC. 16. DIRECTORS, OFFICERS, AND PRINCIPAL STOCKHOLDERS.**

“(a) DISCLOSURES REQUIRED.—

“(1) DIRECTORS, OFFICERS, AND PRINCIPAL STOCKHOLDERS REQUIRED TO FILE.—Every person who is directly or indirectly the beneficial owner of more than 10 percent of any class of any equity security (other than an exempted security) which is registered pursuant to section 12, or who is a director or an officer of the issuer of such security, shall file the statements required by this subsection with the Commission (and, if such security is registered on a national securities exchange, also with the exchange).

“(2) TIME OF FILING.—The statements required by this subsection

shall be filed—

“(A) at the time of the registration of such security on a national securities exchange or by the effective date of a registration statement filed pursuant to section 12(g);

“(B) within 10 days after he or she becomes such beneficial owner, director, or officer;

“(C) if there has been a change in such ownership, or if such person shall have purchased or sold a security-based swap agreement (as defined in section 206(b) of the Gramm-Leach-Bliley Act (15 U.S.C. 78c note)) involving such equity security, before the end of the second business day following the day on which the subject transaction has been executed, or at such other time as the Commission shall establish, by rule, in any case in which the Commission determines that such 2-day period is not feasible.

“(3) CONTENTS OF STATEMENTS.—A statement filed—

“(A) under subparagraph (A) or (B) of paragraph (2) shall contain a statement of the amount of all equity securities of such issuer of which the filing person is the beneficial owner; and

“(B) under subparagraph (C) of such paragraph shall indicate ownership by the filing person at the date of filing, any such changes in such ownership, and such purchases and sales of the security-based swap agreements as have occurred since the most recent such filing under such subparagraph.

“(4) ELECTRONIC FILING AND AVAILABILITY.—Beginning not later than 1 year after the date of enactment of the Sarbanes-Oxley Act of 2002—

“(A) a statement filed under subparagraph (C) of paragraph (2) shall be filed electronically;

“(B) the Commission shall provide each such statement on a publicly accessible Internet site not later than the end of the business day following that filing; and

“(C) the issuer (if the issuer maintains a corporate website) shall provide that statement on that corporate website, not later than the end of the business day following that filing.”.

(b) EFFECTIVE DATE.—The amendment made by this section shall be effective 30 days after the date of the enactment of this Act.

SEC. 404. MANAGEMENT ASSESSMENT OF INTERNAL CONTROLS.

(a) RULES REQUIRED.—The Commission shall prescribe rules requiring each annual report required by section 13(a) or 15(d) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78m or 78o(d)) to contain an internal control report, which shall—

(1) state the responsibility of management for establishing and maintaining an adequate internal control structure and procedures for financial reporting; and

(2) contain an assessment, as of the end of the most recent fiscal year of the issuer, of the effectiveness of the internal control structure and procedures of the issuer for financial reporting.

(b) INTERNAL CONTROL EVALUATION AND REPORTING.—With respect to the internal control assessment required by subsection (a), each registered public accounting firm that prepares or issues the audit report for the issuer shall attest to, and report on, the assessment made by the management of the issuer. An attestation made under this subsection shall be made in accordance with standards

for attestation engagements issued or adopted by the Board.

Any such attestation shall not be the subject of a separate engagement.

SEC. 405. EXEMPTION.

Nothing in section 401, 402, or 404, the amendments made by those sections, or the rules of the Commission under those sections shall apply to any investment company registered under section 8 of the Investment Company Act of 1940 (15 U.S.C. 80a–8).

SEC. 406. CODE OF ETHICS FOR SENIOR FINANCIAL OFFICERS.

(a) **CODE OF ETHICS DISCLOSURE.**—The Commission shall issue rules to require each issuer, together with periodic reports required pursuant to section 13(a) or 15(d) of the Securities Exchange Act of 1934, to disclose whether or not, and if not, the reason therefor, such issuer has adopted a code of ethics for senior financial officers, applicable to its principal financial officer and comptroller or principal

accounting officer, or persons performing similar functions.

(b) **CHANGES IN CODES OF ETHICS.**—The Commission shall revise its regulations concerning matters requiring prompt disclosure on Form 8–K (or any successor thereto) to require the immediate disclosure, by means of the filing of such form, dissemination by the Internet or by other electronic means, by any issuer of any change in or waiver of the code of ethics for senior financial officers.

(c) **DEFINITION.**—In this section, the term “code of ethics” means such standards as are reasonably necessary to promote—

(1) honest and ethical conduct, including the ethical handling of actual or apparent conflicts of interest between personal and professional relationships;

(2) full, fair, accurate, timely, and understandable disclosure in the periodic reports required to be filed by the issuer; and

(3) compliance with applicable governmental rules and regulations.

(d) **DEADLINE FOR RULEMAKING.**—The Commission shall—

(1) propose rules to implement this section, not later than 90 days after the date of enactment of this Act; and

(2) issue final rules to implement this section, not later than 180 days after that date of enactment.

SEC. 407. DISCLOSURE OF AUDIT COMMITTEE FINANCIAL EXPERT.

(a) **RULES DEFINING “FINANCIAL EXPERT”.**—The Commission shall issue rules, as necessary or appropriate in the public interest and consistent with the protection of investors, to require each issuer, together with periodic reports required pursuant to sections 13(a) and 15(d) of the Securities Exchange Act of 1934, to disclose whether or not, and if not, the reasons therefor, the audit committee of that issuer is comprised of at least 1 member who is a financial expert, as such term is defined by the Commission.

(b) **CONSIDERATIONS.**—In defining the term “financial expert” for purposes of subsection (a), the Commission shall consider whether a person has, through education and experience as a public accountant or auditor or a principal financial officer, comptroller, or principal accounting officer of an issuer, or from a position involving the performance of similar functions—

(1) an understanding of generally accepted accounting principles and financial statements;

(2) experience in—

(A) the preparation or auditing of financial statements of generally comparable issuers; and

(B) the application of such principles in connection with the accounting for estimates, accruals, and reserves;

(3) experience with internal accounting controls; and

(4) an understanding of audit committee functions.

(c) **DEADLINE FOR RULEMAKING.**—The Commission shall—

(1) propose rules to implement this section, not later than 90 days after the date of enactment of this Act; and

(2) issue final rules to implement this section, not later than 180 days after that date of enactment.

SEC. 408. ENHANCED REVIEW OF PERIODIC DISCLOSURES BY ISSUERS.

(a) **REGULAR AND SYSTEMATIC REVIEW.**—The Commission shall review disclosures made by issuers reporting under section 13(a) of the Securities Exchange Act of 1934 (including reports filed on Form 10–K), and which have a class of securities listed on a national securities exchange or traded on an automated quotation facility of a national securities association, on a regular and systematic

basis for the protection of investors. Such review shall include a review of an issuer’s financial statement.

(b) **REVIEW CRITERIA.**—For purposes of scheduling the reviews required by subsection (a), the Commission shall consider, among other factors—

(1) issuers that have issued material restatements of financial results;

(2) issuers that experience significant volatility in their stock price as compared to other issuers;

(3) issuers with the largest market capitalization;

(4) emerging companies with disparities in price to earning ratios;

(5) issuers whose operations significantly affect any material sector of the economy; and

(6) any other factors that the Commission may consider relevant.

(c) **MINIMUM REVIEW PERIOD.**—In no event shall an issuer required to file reports under section 13(a) or 15(d) of the Securities Exchange Act of 1934 be reviewed under this section less frequently than once every 3 years.

SEC. 409. REAL TIME ISSUER DISCLOSURES.

Section 13 of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78m), as amended by this Act, is amended by adding at the end the following:

“(1) **REAL TIME ISSUER DISCLOSURES.**—Each issuer reporting under section 13(a) or 15(d) shall disclose to the public on a rapid and current basis such additional information concerning material changes in the financial condition or operations of the issuer, in plain English, which may include trend and qualitative information and graphic presentations, as the Commission determines, by rule, is necessary or useful for the protection of investors and in the public interest.”.

TITLE V—ANALYST CONFLICTS OF INTEREST

SEC. 501. TREATMENT OF SECURITIES ANALYSTS BY REGISTERED SECURITIES ASSOCIATIONS AND NATIONAL SECURITIES EXCHANGES.

(a) **RULES REGARDING SECURITIES ANALYSTS.**—The Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78a et seq.) is amended by inserting after section 15C the following new section:

“**SEC. 15D. SECURITIES ANALYSTS AND RESEARCH REPORTS.**

“(a) **ANALYST PROTECTIONS.**—The Commission, or upon the authorization and direction of the Commission, a registered securities association or national securities exchange, shall have adopted, not later than 1 year after the date of enactment of this section, rules reasonably designed to address conflicts of interest that can arise when securities analysts recommend equity securities in

research reports and public appearances, in order to improve the objectivity of research and provide investors with more useful and reliable information, including rules designed—

“(1) to foster greater public confidence in securities research, and to protect the objectivity and independence of securities analysts, by—

“(A) restricting the prepublication clearance or approval of research reports by persons employed by the broker or dealer who are engaged in investment banking activities, or persons not directly responsible for investment research, other than legal or compliance staff;

“(B) limiting the supervision and compensatory evaluation of securities analysts to officials employed by the broker or dealer who are not engaged in investment banking activities; and

“(C) requiring that a broker or dealer and persons employed by a broker or dealer who are involved with investment banking activities may not, directly or indirectly, retaliate against or threaten to retaliate against any securities analyst employed by that broker or dealer or its affiliates as a result of an adverse, negative, or otherwise unfavorable research report that may adversely affect the present or prospective investment banking relationship of the broker or dealer with the issuer that is the subject of the research report, except that such rules may not limit the authority of a broker or dealer to discipline a securities analyst for causes other than such research report in accordance with the policies and procedures of the firm;

“(2) to define periods during which brokers or dealers who have participated, or are to participate, in a public offering of securities as underwriters or dealers should not publish or otherwise distribute research reports relating to such securities or to the issuer of such securities;

“(3) to establish structural and institutional safeguards within registered brokers or dealers to assure that securities analysts are separated by appropriate informational partitions within the firm from the review, pressure, or oversight of those whose involvement in investment banking activities might potentially bias their judgment or supervision; and

“(4) to address such other issues as the Commission, or such association or exchange, determines appropriate.

“(b) DISCLOSURE.—The Commission, or upon the authorization and direction of the Commission, a registered securities association or national securities exchange, shall have adopted, not later than 1 year after the date of enactment of this section, rules reasonably designed to require each securities analyst to disclose in public appearances, and each registered broker or dealer to disclose in each research report, as applicable, conflicts of interest that are known or should have been known by the securities analyst or the broker or dealer, to exist at the time of the appearance or the date of distribution of the report, including—

“(1) the extent to which the securities analyst has debt or equity investments in the issuer that is the subject of the appearance or research report;

“(2) whether any compensation has been received by the registered broker or dealer, or any affiliate thereof, including the securities analyst, from the issuer that is the subject of the appearance or research report, subject to such exemptions as the Commission may determine appropriate and necessary to prevent disclosure by virtue of this paragraph of material

non-public information regarding specific potential future investment banking transactions of such issuer, as is appropriate in the public interest and consistent with the protection of investors;

“(3) whether an issuer, the securities of which are recommended in the appearance or research report, currently is, or during the 1-year period preceding the date of the appearance or date of distribution of the report has been, a client of the registered broker or dealer, and if so, stating the types of services provided to the issuer;

“(4) whether the securities analyst received compensation with respect to a research report, based upon (among any other factors) the investment banking revenues (either generally or specifically earned from the issuer being analyzed) of the registered broker or dealer; and

“(5) such other disclosures of conflicts of interest that are material to investors, research analysts, or the broker or dealer as the Commission, or such association or exchange, determines appropriate.

“(c) DEFINITIONS.—In this section—

“(1) the term ‘securities analyst’ means any associated person of a registered broker or dealer that is principally responsible for, and any associated person who reports directly or indirectly to a securities analyst in connection with, the preparation of the substance of a research report, whether or not any such person has the job title of ‘securities analyst’; and

“(2) the term ‘research report’ means a written or electronic communication that includes an analysis of equity securities of individual companies or industries, and that provides information reasonably sufficient upon which to base an investment decision.”.

(b) ENFORCEMENT.—Section 21B(a) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78u–2(a)) is amended by inserting “15D,” before “15B”.

(c) COMMISSION AUTHORITY.—The Commission may promulgate and amend its regulations, or direct a registered securities association or national securities exchange to promulgate and amend its rules, to carry out section 15D of the Securities Exchange Act of 1934, as added by this section, as is necessary for the protection of investors and in the public interest.

TITLE VI—COMMISSION RESOURCES AND AUTHORITY

SEC. 601. AUTHORIZATION OF APPROPRIATIONS.

Section 35 of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78kk) is amended to read as follows:

“SEC. 35. AUTHORIZATION OF APPROPRIATIONS.

“In addition to any other funds authorized to be appropriated to the Commission, there are authorized to be appropriated to carry out the functions, powers, and duties of the Commission, \$776,000,000 for fiscal year 2003, of which—

“(1) \$102,700,000 shall be available to fund additional compensation,

including salaries and benefits, as authorized in the Investor and Capital Markets Fee Relief Act (Public Law 107–123; 115 Stat. 2390 et seq.);

“(2) \$108,400,000 shall be available for information technology, security enhancements, and recovery and mitigation activities in light of the terrorist attacks of September 11, 2001; and

“(3) \$98,000,000 shall be available to add not fewer than

an additional 200 qualified professionals to provide enhanced oversight of auditors and audit services required by the Federal securities laws, and to improve Commission investigative and disciplinary efforts with respect to such auditors and services, as well as for additional professional support staff necessary to strengthen the programs of the Commission involving Full Disclosure and Prevention and Suppression of Fraud, risk management, industry technology review, compliance, inspections, examinations, market regulation, and investment management.’’.

SEC. 602. APPEARANCE AND PRACTICE BEFORE THE COMMISSION.

The Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78a et seq.)

is amended by inserting after section 4B the following:

“SEC. 4C. APPEARANCE AND PRACTICE BEFORE THE COMMISSION.

“(a) **AUTHORITY TO CENSURE.**—The Commission may censure any person, or deny, temporarily or permanently, to any person the privilege of appearing or practicing before the Commission in any way, if that person is found by the Commission, after notice and opportunity for hearing in the matter—

“(1) not to possess the requisite qualifications to represent others;

“(2) to be lacking in character or integrity, or to have engaged in unethical or improper professional conduct; or

“(3) to have willfully violated, or willfully aided and abetted the violation of, any provision of the securities laws or the rules and regulations issued thereunder.

“(b) **DEFINITION.**—With respect to any registered public accounting firm or associated person, for purposes of this section, the term ‘improper professional conduct’ means—

“(1) intentional or knowing conduct, including reckless conduct, that results in a violation of applicable professional standards; and

“(2) negligent conduct in the form of—

“(A) a single instance of highly unreasonable conduct that results in a violation of applicable professional standards in circumstances in which the registered public accounting firm or associated person knows, or should know, that heightened scrutiny is warranted; or

“(B) repeated instances of unreasonable conduct, each resulting in a violation of applicable professional standards, that indicate a lack of competence to practice before the Commission.’’.

SEC. 603. FEDERAL COURT AUTHORITY TO IMPOSE PENNY STOCK BARS.

(a) **SECURITIES EXCHANGE ACT OF 1934.**—Section 21(d) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78u(d)), as amended by this Act, is amended by adding at the end the following:

“(6) **AUTHORITY OF A COURT TO PROHIBIT PERSONS FROM PARTICIPATING IN AN OFFERING OF PENNY STOCK.**—

“(A) **IN GENERAL.**—In any proceeding under paragraph (1) against any person participating in, or, at the time of the alleged misconduct who was participating in, an offering of penny stock, the court may prohibit that person from participating in an offering of penny stock, conditionally or unconditionally, and permanently or for such period of time as the court shall determine.

“(B) **DEFINITION.**—For purposes of this paragraph, the term ‘person participating in an offering of penny stock’ includes any person engaging in activities with a broker, dealer, or issuer for purposes of issuing, trading, or inducing or attempting to induce the purchase or sale of, any penny stock. The Commission may, by rule or regulation, define such term

to include other activities, and may, by rule, regulation, or order, exempt any person or class of persons, in whole or in part, conditionally or unconditionally, from inclusion in such term.”.

(b) SECURITIES ACT OF 1933.—Section 20 of the Securities Act of 1933 (15 U.S.C. 77t) is amended by adding at the end the following:

“(g) AUTHORITY OF A COURT TO PROHIBIT PERSONS FROM PARTICIPATING IN AN OFFERING OF PENNY STOCK.—

“(1) IN GENERAL.—In any proceeding under subsection (a) against any person participating in, or, at the time of the alleged misconduct, who was participating in, an offering of penny stock, the court may prohibit that person from participating in an offering of penny stock, conditionally or unconditionally, and permanently or for such period of time as the court shall determine.

“(2) DEFINITION.—For purposes of this subsection, the term ‘person participating in an offering of penny stock’ includes any person engaging in activities with a broker, dealer, or issuer for purposes of issuing, trading, or inducing or attempting to induce the purchase or sale of, any penny stock. The Commission may, by rule or regulation, define such term to include other activities, and may, by rule, regulation, or order, exempt any person or class of persons, in whole or in part, conditionally or unconditionally, from inclusion in such term.”.

SEC. 604. QUALIFICATIONS OF ASSOCIATED PERSONS OF BROKERS AND DEALERS.

(a) BROKERS AND DEALERS.—Section 15(b)(4) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78o) is amended—

(1) by striking subparagraph (F) and inserting the following:

“(F) is subject to any order of the Commission barring or suspending the right of the person to be associated with a broker or dealer;”;

(2) in subparagraph (G), by striking the period at the end and inserting the following: “; or

“(H) is subject to any final order of a State securities commission (or any agency or officer performing like functions), State authority that supervises or examines banks, savings associations, or credit unions, State insurance commission (or any agency or office performing like functions), an appropriate Federal banking agency (as defined in section 3 of the Federal Deposit Insurance Act (12 U.S.C. 1813(q))), or the National Credit Union Administration, that—

“(i) bars such person from association with an entity regulated by such commission, authority, agency, or officer, or from engaging in the business of securities, insurance, banking, savings association activities, or credit union activities; or

“(ii) constitutes a final order based on violations of any laws or regulations that prohibit fraudulent, manipulative, or deceptive conduct.”.

(b) INVESTMENT ADVISERS.—Section 203(e) of the Investment Advisers Act of 1940 (15 U.S.C. 80b–3(e)) is amended—

(1) by striking paragraph (7) and inserting the following:

“(7) is subject to any order of the Commission barring or suspending the right of the person to be associated with an investment adviser;”;

(2) in paragraph (8), by striking the period at the end and inserting “; or”; and

(3) by adding at the end the following:

“(9) is subject to any final order of a State securities

commission (or any agency or officer performing like functions), State authority that supervises or examines banks, savings associations, or credit unions, State insurance commission (or any agency or office performing like functions), an appropriate Federal banking agency (as defined in section 3 of the Federal Deposit Insurance Act (12 U.S.C. 1813(q))), or the National Credit Union Administration, that—

“(A) bars such person from association with an entity regulated by such commission, authority, agency, or officer, or from engaging in the business of securities, insurance, banking, savings association activities, or credit union activities; or

“(B) constitutes a final order based on violations of any laws or regulations that prohibit fraudulent, manipulative, or deceptive conduct.”.

(c) CONFORMING AMENDMENTS.—

(1) SECURITIES EXCHANGE ACT OF 1934.—The Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78a et seq.) is amended—

(A) in section 3(a)(39)(F) (15 U.S.C. 78c(a)(39)(F))—

(i) by striking “or (G)” and inserting “(H), or (G)”;

and

(ii) by inserting “, or is subject to an order or finding,” before “enumerated”;

(B) in each of section 15(b)(6)(A)(i) (15 U.S.C. 78o(b)(6)(A)(i)), paragraphs (2) and (4) of section 15B(c) (15 U.S.C. 78o–4(c)), and subparagraphs (A) and (C) of section 15C(c)(1) (15 U.S.C. 78o–5(c)(1))—

(i) by striking “or (G)” each place that term appears and inserting “(H), or (G)”;

(ii) by striking “or omission” each place that term appears, and inserting “, or is subject to an order or finding,”; and

(C) in each of paragraphs (3)(A) and (4)(C) of section 17A(c) (15 U.S.C. 78q–1(c))—

(i) by striking “or (G)” each place that term appears and inserting “(H), or (G)”;

(ii) by inserting “, or is subject to an order or finding,” before “enumerated” each place that term appears.

(2) INVESTMENT ADVISERS ACT OF 1940.—Section 203(f) of the Investment Advisers Act of 1940 (15 U.S.C. 80b–3(f)) is amended—

(A) by striking “or (8)” and inserting “(8), or (9)”;

(B) by inserting “or (3)” after “paragraph (2)”.

H. R. 3763—53

TITLE VII—STUDIES AND REPORTS

SEC. 701. GAO STUDY AND REPORT REGARDING CONSOLIDATION OF PUBLIC ACCOUNTING FIRMS.

(a) STUDY REQUIRED.—The Comptroller General of the United States shall conduct a study—

(1) to identify—

(A) the factors that have led to the consolidation of public accounting firms since 1989 and the consequent reduction in the number of firms capable of providing audit services to large national and multi-national business organizations that are subject to the securities laws;

(B) the present and future impact of the condition described in subparagraph (A) on capital formation and securities markets, both domestic and international; and

(C) solutions to any problems identified under subparagraph (B), including ways to increase competition and the

number of firms capable of providing audit services to large national and multinational business organizations that are subject to the securities laws;

(2) of the problems, if any, faced by business organizations that have resulted from limited competition among public accounting firms, including—

- (A) higher costs;
- (B) lower quality of services;
- (C) impairment of auditor independence; or
- (D) lack of choice; and

(3) whether and to what extent Federal or State regulations impede competition among public accounting firms.

(b) CONSULTATION.—In planning and conducting the study under this section, the Comptroller General shall consult with—

- (1) the Commission;
- (2) the regulatory agencies that perform functions similar to the Commission within the other member countries of the Group of Seven Industrialized Nations;
- (3) the Department of Justice; and
- (4) any other public or private sector organization that the Comptroller General considers appropriate.

(c) REPORT REQUIRED.—Not later than 1 year after the date of enactment of this Act, the Comptroller General shall submit a report on the results of the study required by this section to the Committee on Banking, Housing, and Urban Affairs of the Senate and the Committee on Financial Services of the House of Representatives.

SEC. 702. COMMISSION STUDY AND REPORT REGARDING CREDIT RATING AGENCIES.

(a) STUDY REQUIRED.—

(1) IN GENERAL.—The Commission shall conduct a study of the role and function of credit rating agencies in the operation of the securities market.

(2) AREAS OF CONSIDERATION.—The study required by this subsection shall examine—

- (A) the role of credit rating agencies in the evaluation of issuers of securities;
- (B) the importance of that role to investors and the functioning of the securities markets;
- (C) any impediments to the accurate appraisal by credit rating agencies of the financial resources and risks of issuers of securities;
- (D) any barriers to entry into the business of acting as a credit rating agency, and any measures needed to remove such barriers;
- (E) any measures which may be required to improve the dissemination of information concerning such resources and risks when credit rating agencies announce credit ratings; and
- (F) any conflicts of interest in the operation of credit rating agencies and measures to prevent such conflicts or ameliorate the consequences of such conflicts.

(b) REPORT REQUIRED.—The Commission shall submit a report on the study required by subsection (a) to the President, the Committee

on Financial Services of the House of Representatives, and the Committee on Banking, Housing, and Urban Affairs of the Senate not later than 180 days after the date of enactment of this Act.

SEC. 703. STUDY AND REPORT ON VIOLATORS AND VIOLATIONS.

(a) STUDY.—The Commission shall conduct a study to determine, based upon information for the period from January 1, 1998,

to December 31, 2001—

(1) the number of securities professionals, defined as public accountants, public accounting firms, investment bankers, investment advisers, brokers, dealers, attorneys, and other securities professionals practicing before the Commission—

(A) who have been found to have aided and abetted a violation of the Federal securities laws, including rules or regulations promulgated thereunder (collectively referred to in this section as “Federal securities laws”), but who have not been sanctioned, disciplined, or otherwise penalized as a primary violator in any administrative action or civil proceeding, including in any settlement of such an action or proceeding (referred to in this section as “aiders and abettors”); and

(B) who have been found to have been primary violators of the Federal securities laws;

(2) a description of the Federal securities laws violations committed by aiders and abettors and by primary violators, including—

(A) the specific provision of the Federal securities laws violated;

(B) the specific sanctions and penalties imposed upon such aiders and abettors and primary violators, including the amount of any monetary penalties assessed upon and collected from such persons;

(C) the occurrence of multiple violations by the same person or persons, either as an aider or abettor or as a primary violator; and

(D) whether, as to each such violator, disciplinary sanctions have been imposed, including any censure, suspension, temporary bar, or permanent bar to practice before the Commission; and

(3) the amount of disgorgement, restitution, or any other fines or payments that the Commission has assessed upon and collected from, aiders and abettors and from primary violators.

(b) REPORT.—A report based upon the study conducted pursuant to subsection (a) shall be submitted to the Committee on Banking, Housing, and Urban Affairs of the Senate, and the Committee on Financial Services of the House of Representatives not later than 6 months after the date of enactment of this Act.

SEC. 704. STUDY OF ENFORCEMENT ACTIONS.

(a) STUDY REQUIRED.—The Commission shall review and analyze all enforcement actions by the Commission involving violations of reporting requirements imposed under the securities laws, and restatements of financial statements, over the 5-year period preceding the date of enactment of this Act, to identify areas of reporting that are most susceptible to fraud, inappropriate manipulation, or inappropriate earnings management, such as revenue recognition and the accounting treatment of off-balance sheet special purpose entities.

(b) REPORT REQUIRED.—The Commission shall report its findings to the Committee on Financial Services of the House of Representatives and the Committee on Banking, Housing, and Urban Affairs of the Senate, not later than 180 days after the date of enactment of this Act, and shall use such findings to revise its rules and regulations, as necessary. The report shall include a discussion of regulatory or legislative steps that are recommended or that may be necessary to address concerns identified in the study.

SEC. 705. STUDY OF INVESTMENT BANKS.

(a) GAO STUDY.—The Comptroller General of the United States

shall conduct a study on whether investment banks and financial advisers assisted public companies in manipulating their earnings and obfuscating their true financial condition. The study should address the rule of investment banks and financial advisers—

- (1) in the collapse of the Enron Corporation, including with respect to the design and implementation of derivatives transactions, transactions involving special purpose vehicles, and other financial arrangements that may have had the effect of altering the company’s reported financial statements in ways that obscured the true financial picture of the company;
- (2) in the failure of Global Crossing, including with respect to transactions involving swaps of fiberoptic cable capacity, in the designing transactions that may have had the effect of altering the company’s reported financial statements in ways that obscured the true financial picture of the company; and
- (3) generally, in creating and marketing transactions which may have been designed solely to enable companies to manipulate revenue streams, obtain loans, or move liabilities off balance sheets without altering the economic and business risks faced by the companies or any other mechanism to obscure a company’s financial picture.

(b) REPORT.—The Comptroller General shall report to Congress not later than 180 days after the date of enactment of this Act on the results of the study required by this section. The report shall include a discussion of regulatory or legislative steps that are recommended or that may be necessary to address concerns identified in the study.

TITLE VIII—CORPORATE AND CRIMINAL FRAUD ACCOUNTABILITY

SEC. 801. SHORT TITLE.

This title may be cited as the “Corporate and Criminal Fraud Accountability Act of 2002”.

SEC. 802. CRIMINAL PENALTIES FOR ALTERING DOCUMENTS.

(a) IN GENERAL.—Chapter 73 of title 18, United States Code, is amended by adding at the end the following:

“§ 1519. Destruction, alteration, or falsification of records in Federal investigations and bankruptcy

“Whoever knowingly alters, destroys, mutilates, conceals, covers up, falsifies, or makes a false entry in any record, document, or tangible object with the intent to impede, obstruct, or influence the investigation or proper administration of any matter within the jurisdiction of any department or agency of the United States or any case filed under title 11, or in relation to or contemplation of any such matter or case, shall be fined under this title, imprisoned not more than 20 years, or both.

“§ 1520. Destruction of corporate audit records

“(a)(1) Any accountant who conducts an audit of an issuer of securities to which section 10A(a) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78j–1(a)) applies, shall maintain all audit or review workpapers for a period of 5 years from the end of the fiscal period in which the audit or review was concluded.

“(2) The Securities and Exchange Commission shall promulgate, within 180 days, after adequate notice and an opportunity for comment, such rules and regulations, as are reasonably necessary, relating to the retention of relevant records such as workpapers, documents that form the basis of an audit or review, memoranda, correspondence, communications, other documents, and records (including electronic records) which are created, sent, or received in connection with an audit or review and contain conclusions, opinions, analyses, or financial data relating to such an audit or review, which is conducted by any accountant who conducts an

audit of an issuer of securities to which section 10A(a) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78j-1(a)) applies. The Commission may, from time to time, amend or supplement the rules and regulations that it is required to promulgate under this section, after adequate notice and an opportunity for comment, in order to ensure that such rules and regulations adequately comport with the purposes of this section.

“(b) Whoever knowingly and willfully violates subsection (a)(1), or any rule or regulation promulgated by the Securities and Exchange Commission under subsection (a)(2), shall be fined under this title, imprisoned not more than 10 years, or both.

“(c) Nothing in this section shall be deemed to diminish or relieve any person of any other duty or obligation imposed by Federal or State law or regulation to maintain, or refrain from destroying, any document.”.

H. R. 3763—57

(b) CLERICAL AMENDMENT.—The table of sections at the beginning of chapter 73 of title 18, United States Code, is amended by adding at the end the following new items:

“1519. Destruction, alteration, or falsification of records in Federal investigations and bankruptcy.

“1520. Destruction of corporate audit records.”.

SEC. 803. DEBTS NONDISCHARGEABLE IF INCURRED IN VIOLATION OF SECURITIES FRAUD LAWS.

Section 523(a) of title 11, United States Code, is amended—

(1) in paragraph (17), by striking “or” after the semicolon;

(2) in paragraph (18), by striking the period at the end and inserting “; or”; and

(3) by adding at the end, the following:

“(19) that—

“(A) is for—

“(i) the violation of any of the Federal securities laws (as that term is defined in section 3(a)(47) of the Securities Exchange Act of 1934), any of the State securities laws, or any regulation or order issued under such Federal or State securities laws; or

“(ii) common law fraud, deceit, or manipulation in connection with the purchase or sale of any security; and

“(B) results from—

“(i) any judgment, order, consent order, or decree entered in any Federal or State judicial or administrative proceeding;

“(ii) any settlement agreement entered into by the debtor; or

“(iii) any court or administrative order for any damages, fine, penalty, citation, restitutionary payment, disgorgement payment, attorney fee, cost, or other payment owed by the debtor.”.

SEC. 804. STATUTE OF LIMITATIONS FOR SECURITIES FRAUD.

(a) IN GENERAL.—Section 1658 of title 28, United States Code, is amended—

(1) by inserting “(a)” before “Except”; and

(2) by adding at the end the following:

“(b) Notwithstanding subsection (a), a private right of action that involves a claim of fraud, deceit, manipulation, or contrivance in contravention of a regulatory requirement concerning the securities

laws, as defined in section 3(a)(47) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78c(a)(47)), may be brought not later than the earlier of—

“(1) 2 years after the discovery of the facts constituting

the violation; or

“(2) 5 years after such violation.”.

(b) EFFECTIVE DATE.—The limitations period provided by section 1658(b) of title 28, United States Code, as added by this section, shall apply to all proceedings addressed by this section that are commenced on or after the date of enactment of this Act.

(c) NO CREATION OF ACTIONS.—Nothing in this section shall create a new, private right of action.

SEC. 805. REVIEW OF FEDERAL SENTENCING GUIDELINES FOR OBSTRUCTION OF JUSTICE AND EXTENSIVE CRIMINAL FRAUD.

(a) ENHANCEMENT OF FRAUD AND OBSTRUCTION OF JUSTICE SENTENCES.—Pursuant to section 994 of title 28, United States Code, and in accordance with this section, the United States Sentencing

Commission shall review and amend, as appropriate, the Federal Sentencing Guidelines and related policy statements to ensure that—

(1) the base offense level and existing enhancements contained in United States Sentencing Guideline 2J1.2 relating to obstruction of justice are sufficient to deter and punish that activity;

(2) the enhancements and specific offense characteristics relating to obstruction of justice are adequate in cases where—

(A) the destruction, alteration, or fabrication of evidence involves—

(i) a large amount of evidence, a large number of participants, or is otherwise extensive;

(ii) the selection of evidence that is particularly probative or essential to the investigation; or

(iii) more than minimal planning; or

(B) the offense involved abuse of a special skill or a position of trust;

(3) the guideline offense levels and enhancements for violations of section 1519 or 1520 of title 18, United States Code, as added by this title, are sufficient to deter and punish that activity;

(4) a specific offense characteristic enhancing sentencing is provided under United States Sentencing Guideline 2B1.1 (as in effect on the date of enactment of this Act) for a fraud offense that endangers the solvency or financial security of a substantial number of victims; and

(5) the guidelines that apply to organizations in United States Sentencing Guidelines, chapter 8, are sufficient to deter and punish organizational criminal misconduct.

(b) EMERGENCY AUTHORITY AND DEADLINE FOR COMMISSION ACTION.—The United States Sentencing Commission is requested to promulgate the guidelines or amendments provided for under this section as soon as practicable, and in any event not later than 180 days after the date of enactment of this Act, in accordance with the procedures set forth in section 219(a) of the Sentencing Reform Act of 1987, as though the authority under that Act had not expired.

SEC. 806. PROTECTION FOR EMPLOYEES OF PUBLICLY TRADED COMPANIES WHO PROVIDE EVIDENCE OF FRAUD.

(a) IN GENERAL.—Chapter 73 of title 18, United States Code, is amended by inserting after section 1514 the following:

“§ 1514A. Civil action to protect against retaliation in fraud cases

“(a) WHISTLEBLOWER PROTECTION FOR EMPLOYEES OF PUBLICLY

TRADED COMPANIES.—No company with a class of securities registered under section 12 of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78l), or that is required to file reports under section 15(d) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78o(d)), H. R. 3763—59 or any officer, employee, contractor, subcontractor, or agent of such company, may discharge, demote, suspend, threaten, harass, or in any other manner discriminate against an employee in the terms and conditions of employment because of any lawful act done by the employee—

“(1) to provide information, cause information to be provided, or otherwise assist in an investigation regarding any conduct which the employee reasonably believes constitutes a violation of section 1341, 1343, 1344, or 1348, any rule or regulation of the Securities and Exchange Commission, or any provision of Federal law relating to fraud against shareholders, when the information or assistance is provided to or the investigation is conducted by—

“(A) a Federal regulatory or law enforcement agency;

“(B) any Member of Congress or any committee of Congress; or

“(C) a person with supervisory authority over the employee (or such other person working for the employer who has the authority to investigate, discover, or terminate misconduct); or

“(2) to file, cause to be filed, testify, participate in, or otherwise assist in a proceeding filed or about to be filed (with any knowledge of the employer) relating to an alleged violation of section 1341, 1343, 1344, or 1348, any rule or regulation of the Securities and Exchange Commission, or any provision of Federal law relating to fraud against shareholders.

“(b) ENFORCEMENT ACTION.—

“(1) IN GENERAL.—A person who alleges discharge or other discrimination by any person in violation of subsection (a) may seek relief under subsection (c), by—

“(A) filing a complaint with the Secretary of Labor;

or

“(B) if the Secretary has not issued a final decision within 180 days of the filing of the complaint and there is no showing that such delay is due to the bad faith of the claimant, bringing an action at law or equity for de novo review in the appropriate district court of the United States, which shall have jurisdiction over such an action without regard to the amount in controversy.

“(2) PROCEDURE.—

“(A) IN GENERAL.—An action under paragraph (1)(A) shall be governed under the rules and procedures set forth in section 42121(b) of title 49, United States Code.

“(B) EXCEPTION.—Notification made under section 42121(b)(1) of title 49, United States Code, shall be made to the person named in the complaint and to the employer.

“(C) BURDENS OF PROOF.—An action brought under paragraph (1)(B) shall be governed by the legal burdens of proof set forth in section 42121(b) of title 49, United States Code.

“(D) STATUTE OF LIMITATIONS.—An action under paragraph (1) shall be commenced not later than 90 days after the date on which the violation occurs.

“(c) REMEDIES.—

“(1) IN GENERAL.—An employee prevailing in any action

under subsection (b)(1) shall be entitled to all relief necessary to make the employee whole.

“(2) COMPENSATORY DAMAGES.—Relief for any action under paragraph (1) shall include—

“(A) reinstatement with the same seniority status that the employee would have had, but for the discrimination;

“(B) the amount of back pay, with interest; and

“(C) compensation for any special damages sustained as a result of the discrimination, including litigation costs, expert witness fees, and reasonable attorney fees.

“(d) RIGHTS RETAINED BY EMPLOYEE.—Nothing in this section shall be deemed to diminish the rights, privileges, or remedies of any employee under any Federal or State law, or under any collective bargaining agreement.”.

(b) CLERICAL AMENDMENT.—The table of sections at the beginning of chapter 73 of title 18, United States Code, is amended by inserting after the item relating to section 1514 the following new item:

“1514A. Civil action to protect against retaliation in fraud cases.”.

SEC. 807. CRIMINAL PENALTIES FOR DEFRAUDING SHAREHOLDERS OF PUBLICLY TRADED COMPANIES.

(a) IN GENERAL.—Chapter 63 of title 18, United States Code, is amended by adding at the end the following:

“§ 1348. Securities fraud

“Whoever knowingly executes, or attempts to execute, a scheme or artifice—

“(1) to defraud any person in connection with any security of an issuer with a class of securities registered under section 12 of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78l) or that is required to file reports under section 15(d) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78o(d)); or

“(2) to obtain, by means of false or fraudulent pretenses, representations, or promises, any money or property in connection with the purchase or sale of any security of an issuer with a class of securities registered under section 12 of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78l) or that is required to file reports under section 15(d) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78o(d)); shall be fined under this title, or imprisoned not more than 25 years, or both.”.

(b) CLERICAL AMENDMENT.—The table of sections at the beginning of chapter 63 of title 18, United States Code, is amended by adding at the end the following new item:

“1348. Securities fraud.”.

**TITLE IX—WHITE-COLLAR CRIME
PENALTY ENHANCEMENTS**

SEC. 901. SHORT TITLE.

This title may be cited as the “White-Collar Crime Penalty Enhancement Act of 2002”.

SEC. 902. ATTEMPTS AND CONSPIRACIES TO COMMIT CRIMINAL FRAUD OFFENSES.

(a) IN GENERAL.—Chapter 63 of title 18, United States Code, is amended by inserting after section 1348 as added by this Act the following:

“§ 1349. Attempt and conspiracy

“Any person who attempts or conspires to commit any offense under this chapter shall be subject to the same penalties as those prescribed for the offense, the commission of which was the object of the attempt or conspiracy.

(b) CLERICAL AMENDMENT.—The table of sections at the beginning of chapter 63 of title 18, United States Code, is amended by adding at the end the following new item:

“1349. Attempt and conspiracy.”.

SEC. 903. CRIMINAL PENALTIES FOR MAIL AND WIRE FRAUD.

(a) MAIL FRAUD.—Section 1341 of title 18, United States Code, is amended by striking “five” and inserting “20”.

(b) WIRE FRAUD.—Section 1343 of title 18, United States Code, is amended by striking “five” and inserting “20”.

SEC. 904. CRIMINAL PENALTIES FOR VIOLATIONS OF THE EMPLOYEE RETIREMENT INCOME SECURITY ACT OF 1974.

Section 501 of the Employee Retirement Income Security Act of 1974 (29 U.S.C. 1131) is amended—

(1) by striking “\$5,000” and inserting “\$100,000”;

(2) by striking “one year” and inserting “10 years”; and

(3) by striking “\$100,000” and inserting “\$500,000”.

SEC. 905. AMENDMENT TO SENTENCING GUIDELINES RELATING TO CERTAIN WHITE-COLLAR OFFENSES.

(a) DIRECTIVE TO THE UNITED STATES SENTENCING COMMISSION.—

Pursuant to its authority under section 994(p) of title 18, United States Code, and in accordance with this section, the United States Sentencing Commission shall review and, as appropriate, amend the Federal Sentencing Guidelines and related policy statements

to implement the provisions of this Act.

(b) REQUIREMENTS.—In carrying out this section, the Sentencing Commission shall—

(1) ensure that the sentencing guidelines and policy statements reflect the serious nature of the offenses and the penalties set forth in this Act, the growing incidence of serious fraud offenses which are identified above, and the need to modify the sentencing guidelines and policy statements to deter, prevent, and punish such offenses;

(2) consider the extent to which the guidelines and policy statements adequately address whether the guideline offense levels and enhancements for violations of the sections amended by this Act are sufficient to deter and punish such offenses, and specifically, are adequate in view of the statutory increases in penalties contained in this Act;

(3) assure reasonable consistency with other relevant directives and sentencing guidelines;

(4) account for any additional aggravating or mitigating circumstances that might justify exceptions to the generally applicable sentencing ranges;

(5) make any necessary conforming changes to the sentencing guidelines; and

(6) assure that the guidelines adequately meet the purposes of sentencing, as set forth in section 3553(a)(2) of title 18, United States Code.

(c) EMERGENCY AUTHORITY AND DEADLINE FOR COMMISSION ACTION.—The United States Sentencing Commission is requested to promulgate the guidelines or amendments provided for under this section as soon as practicable, and in any event not later than 180 days after the date of enactment of this Act, in accordance with the procedures set forth in section 219(a) of the Sentencing Reform Act of 1987, as though the authority under that Act had not expired.

SEC. 906. CORPORATE RESPONSIBILITY FOR FINANCIAL REPORTS.

(a) IN GENERAL.—Chapter 63 of title 18, United States Code, is amended by inserting after section 1349, as created by this Act, the following:

“§ 1350. Failure of corporate officers to certify financial reports

(a) CERTIFICATION OF PERIODIC FINANCIAL REPORTS.—Each periodic report containing financial statements filed by an issuer with the Securities Exchange Commission pursuant to section 13(a)

or 15(d) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78m(a) or 78o(d)) shall be accompanied by a written statement by the chief executive officer and chief financial officer (or equivalent thereof) of the issuer.

“(b) CONTENT.—The statement required under subsection (a) shall certify that the periodic report containing the financial statements fully complies with the requirements of section 13(a) or 15(d) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78m or 78o(d)) and that information contained in the periodic report fairly presents, in all material respects, the financial condition and results of operations of the issuer.

“(c) CRIMINAL PENALTIES.—Whoever—

“(1) certifies any statement as set forth in subsections (a) and (b) of this section knowing that the periodic report accompanying the statement does not comport with all the requirements set forth in this section shall be fined not more than \$1,000,000 or imprisoned not more than 10 years, or both; or

“(2) willfully certifies any statement as set forth in subsections (a) and (b) of this section knowing that the periodic report accompanying the statement does not comport with all the requirements set forth in this section shall be fined not more than \$5,000,000, or imprisoned not more than 20 years, or both.”.

(b) CLERICAL AMENDMENT.—The table of sections at the beginning of chapter 63 of title 18, United States Code, is amended by adding at the end the following:

“1350. Failure of corporate officers to certify financial reports.”.

TITLE X—CORPORATE TAX RETURNS

SEC. 1001. SENSE OF THE SENATE REGARDING THE SIGNING OF CORPORATE

TAX RETURNS BY CHIEF EXECUTIVE OFFICERS.

It is the sense of the Senate that the Federal income tax return of a corporation should be signed by the chief executive officer of such corporation.

TITLE XI—CORPORATE FRAUD

ACCOUNTABILITY

SEC. 1101. SHORT TITLE.

This title may be cited as the “Corporate Fraud Accountability Act of 2002”.

SEC. 1102. TAMPERING WITH A RECORD OR OTHERWISE IMPEDING AN OFFICIAL PROCEEDING.

Section 1512 of title 18, United States Code, is amended—

(1) by redesignating subsections (c) through (i) as subsections (d) through (j), respectively; and

(2) by inserting after subsection (b) the following new subsection:

“(c) Whoever corruptly—

“(1) alters, destroys, mutilates, or conceals a record, document, or other object, or attempts to do so, with the intent to impair the object’s integrity or availability for use in an official proceeding; or

“(2) otherwise obstructs, influences, or impedes any official proceeding, or attempts to do so, shall be fined under this title or imprisoned not more than 20 years, or both.”.

SEC. 1103. TEMPORARY FREEZE AUTHORITY FOR THE SECURITIES AND

EXCHANGE COMMISSION.

(a) IN GENERAL.—Section 21C(c) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78u–3(c)) is amended by adding at the end the following:

“(3) TEMPORARY FREEZE.—

“(A) IN GENERAL.—

“(i) ISSUANCE OF TEMPORARY ORDER.—Whenever, during the course of a lawful investigation involving possible violations of the Federal securities laws by an issuer of publicly traded securities or any of its directors, officers, partners, controlling persons, agents, or employees, it shall appear to the Commission that it is likely that the issuer will make extraordinary payments (whether compensation or otherwise) to any of the foregoing persons, the Commission may petition a Federal district court for a temporary order requiring the issuer to escrow, subject to court supervision, those payments in an interest-bearing account for 45 days.

“(ii) STANDARD.—A temporary order shall be entered under clause (i), only after notice and opportunity for a hearing, unless the court determines that notice and hearing prior to entry of the order would be impracticable or contrary to the public interest.

“(iii) EFFECTIVE PERIOD.—A temporary order issued under clause (i) shall—

“(I) become effective immediately;

“(II) be served upon the parties subject to it;

and

“(III) unless set aside, limited or suspended by a court of competent jurisdiction, shall remain effective and enforceable for 45 days.

“(iv) EXTENSIONS AUTHORIZED.—The effective period of an order under this subparagraph may be extended by the court upon good cause shown for not longer than 45 additional days, provided that the combined period of the order shall not exceed 90 days.

“(B) PROCESS ON DETERMINATION OF VIOLATIONS.—

“(i) VIOLATIONS CHARGED.—If the issuer or other person described in subparagraph (A) is charged with any violation of the Federal securities laws before the expiration of the effective period of a temporary order under subparagraph (A) (including any applicable extension period), the order shall remain in effect, subject to court approval, until the conclusion of any legal proceedings related thereto, and the affected issuer or other person, shall have the right to petition the court for review of the order.

“(ii) VIOLATIONS NOT CHARGED.—If the issuer or other person described in subparagraph (A) is not charged with any violation of the Federal securities laws before the expiration of the effective period of a temporary order under subparagraph (A) (including any applicable extension period), the escrow shall terminate at the expiration of the 45-day effective period (or the expiration of any extension period, as applicable), and the disputed payments (with accrued interest) shall be returned to the issuer or other affected person.”.

(b) TECHNICAL AMENDMENT.—Section 21C(c)(2) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78u-3(c)(2)) is amended by striking

“This” and inserting “paragraph (1)”.

SEC. 1104. AMENDMENT TO THE FEDERAL SENTENCING GUIDELINES.

(a) REQUEST FOR IMMEDIATE CONSIDERATION BY THE UNITED STATES SENTENCING COMMISSION.—Pursuant to its authority under

section 994(p) of title 28, United States Code, and in accordance with this section, the United States Sentencing Commission is requested to—

- (1) promptly review the sentencing guidelines applicable to securities and accounting fraud and related offenses;
- (2) expeditiously consider the promulgation of new sentencing guidelines or amendments to existing sentencing guidelines to provide an enhancement for officers or directors of publicly traded corporations who commit fraud and related offenses; and
- (3) submit to Congress an explanation of actions taken by the Sentencing Commission pursuant to paragraph (2) and any additional policy recommendations the Sentencing Commission may have for combating offenses described in paragraph (1).

(b) **CONSIDERATIONS IN REVIEW.**—In carrying out this section, the Sentencing Commission is requested to—

- (1) ensure that the sentencing guidelines and policy statements reflect the serious nature of securities, pension, and accounting fraud and the need for aggressive and appropriate law enforcement action to prevent such offenses;
- (2) assure reasonable consistency with other relevant directives and with other guidelines;
- (3) account for any aggravating or mitigating circumstances that might justify exceptions, including circumstances for which the sentencing guidelines currently provide sentencing enhancements;
- (4) ensure that guideline offense levels and enhancements for an obstruction of justice offense are adequate in cases where documents or other physical evidence are actually destroyed or fabricated;
- (5) ensure that the guideline offense levels and enhancements under United States Sentencing Guideline 2B1.1 (as in effect on the date of enactment of this Act) are sufficient for a fraud offense when the number of victims adversely involved is significantly greater than 50;
- (6) make any necessary conforming changes to the sentencing guidelines; and
- (7) assure that the guidelines adequately meet the purposes of sentencing as set forth in section 3553 (a)(2) of title 18, United States Code.

(c) **EMERGENCY AUTHORITY AND DEADLINE FOR COMMISSION ACTION.**—The United States Sentencing Commission is requested to promulgate the guidelines or amendments provided for under this section as soon as practicable, and in any event not later than the 180 days after the date of enactment of this Act, in accordance with the procedures set forth in section 21(a) of the Sentencing Reform Act of 1987, as though the authority under that Act had not expired.

SEC. 1105. AUTHORITY OF THE COMMISSION TO PROHIBIT PERSONS FROM SERVING AS OFFICERS OR DIRECTORS.

(a) **SECURITIES EXCHANGE ACT OF 1934.**—Section 21C of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78u–3) is amended by adding at the end the following:

“(f) **AUTHORITY OF THE COMMISSION TO PROHIBIT PERSONS FROM SERVING AS OFFICERS OR DIRECTORS.**—In any cease-and-desist proceeding under subsection (a), the Commission may issue an order to prohibit, conditionally or unconditionally, and permanently or for such period of time as it shall determine, any person who has violated section 10(b) or the rules or regulations thereunder, from acting as an officer or director of any issuer that has a

class of securities registered pursuant to section 12, or that is required to file reports pursuant to section 15(d), if the conduct of that person demonstrates unfitness to serve as an officer or director of any such issuer.’’.

(b) SECURITIES ACT OF 1933.—Section 8A of the Securities Act of 1933 (15 U.S.C. 77h–1) is amended by adding at the end of the following:

“(f) AUTHORITY OF THE COMMISSION TO PROHIBIT PERSONS FROM SERVING AS OFFICERS OR DIRECTORS.—In any cease-and-desist proceeding under subsection (a), the Commission may issue an order to prohibit, conditionally or unconditionally, and permanently or for such period of time as it shall determine, any person who has violated section 17(a)(1) or the rules or regulations thereunder, from acting as an officer or director of any issuer that has a class of securities registered pursuant to section 12 of the Securities Exchange Act of 1934, or that is required to file reports pursuant to section 15(d) of that Act, if the conduct of that person demonstrates unfitness to serve as an officer or director of any such issuer.’’.

SEC. 1106. INCREASED CRIMINAL PENALTIES UNDER SECURITIES EXCHANGE ACT OF 1934.

Section 32(a) of the Securities Exchange Act of 1934 (15 U.S.C. 78ff(a)) is amended—

(1) by striking “\$1,000,000, or imprisoned not more than 10 years” and inserting “\$5,000,000, or imprisoned not more than 20 years”; and

(2) by striking “\$2,500,000” and inserting “\$25,000,000”.

SEC. 1107. RETALIATION AGAINST INFORMANTS.

(a) IN GENERAL.—Section 1513 of title 18, United States Code, is amended by adding at the end the following:

“(e) Whoever knowingly, with the intent to retaliate, takes any action harmful to any person, including interference with the lawful employment or livelihood of any person, for providing to a law enforcement officer any truthful information relating to the commission or possible commission of any Federal offense, shall be fined under this title or imprisoned not more than 10 years, or both.’’.

Speaker of the House of Representatives.

Vice President of the United States and

President of the Senate.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Ξενόγλωσσος όρος	Ελληνικός Όρος
Learning Curve	Καμπύλη μάθησης ή εμπειρίας
Unreliable	Αναξιόπιστος
Control	Σημείο ελέγχου
Effective	Αποτελεσματικό
Ineffective	Αναποτελεσματικό
Significant deficiencies	Σημαντικές ελλείψεις
Automated	Αυτόματα
Manual	Χειροκίνητα

ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ – ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ – ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

SOX	Sarbanes Oxley
IAS	International Accounting Standards
SEC	Securities and Exchange Commission
PCAOB	Public Company Accounting Oversight Board
CEO	Chief Executive Officer
CFO	Chief Financial Officer
FEI	Financial Executives International
IFA	International Federation of Accountants
PMO	Project Management Office
FSCP	Financial Statements Controls Progress
IAASB	International Accounting and Assurance Standards Board

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- [1] Enron: Μία διδακτική ιστορία απάτης, Stephen Weir
<http://kostasxan.blogspot.com/2010/05/enron.html> [Προσπελάστηκε 10/4/11]
- [2] “22 Largest Bankruptcies in World History”, Andess Ross <http://www.instantshift.com/2010/02/03/22-largest-bankruptcies-in-world-history/> [Προσπελάστηκε 10/5/11]
- [3] Stephen M. Bainbridge, *The Complete Guide to SARBANES OXLEY*, Adams Media Company 2007
- [4] Sanjay Anand, *Essentials of Sarbanes-Oxley*, John Wiley & Sons 2007
- [5] Sarbanes-Oxley Act (SOX), Bob Spurzem, November 2006
<http://searchcio.techtarget.com/definition/Sarbanes-Oxley-Act> [Προσπελάστηκε 20/5/11]
- [6] Jill Gilbert Welytok, JD, CPA, *Sarbanes-Oxley for Dummies*, Wiley Publishing 2006
- [7] Elisabeth Oltheten, Θ. Σουγιάννη, *Ο νόμος Sarbanes-Oxley και τα εταιρικά σκάνδαλα*, Οικονομικός Ταχυδρόμος 4/3/2004, σελ. 70
- [8] “Sarbanes Oxley Europe: The EU Data Protection Directive vs. Sarbanes Oxley Whistleblower Protection”. 2011
<http://www.eurowetlands.com/sarbanes-oxley-europe-the-eu-data-protection-directive-vs-sarbanes-oxley-whistleblower-protection.html> [Προσπελάστηκε 10/5/11]
- [9] Michael Ramos, *How to Comply With Sarbanes-Oxley Section 404*, John Wiley & Sons Inc 2006
- [10] “Debate Continues Over The Benefits And Costs Of Sarbanes-Oxley”, Kate O’Sullivan, September 2006
<http://www.bowne.com/securitiesconnect/details.asp?storyID=1394> [Προσπελάστηκε 15/5/11]
- [11] “Sarbanes Oxley - Good or bad for Corporate Governance?”, Stephan Kroker-Bode, May 2007
<http://www.krokerbode.com/SOX.html#ancor1> [Προσπελάστηκε 10/6/11]
- [12] “An overview of the EU 8th Directive: the European Union prepares to issue its response to corporate malfeasance” by Louis Braiotta, April 2005
http://findarticles.com/p/articles/mi_m4153/is_2_62/ai_n13821969/?tag=mantle_skin;content
[Προσπελάστηκε 10/6/11]
- [13] Hugh Taylor, *The Joy of SOX*, Wiley Publishing Inc 2006
- [14] Michael F. Holt, *The Sarbanes-Oxley Act: Costs, benefits and business impacts*, Elsevier 2008
- [15] Robert R. Moeller, *Sarbanes-Oxley and the New Internal Auditing Rules*, John Wiley & Sons 2004
- [16] Hollis Ashbaugh-Skaife, Daniel W. Collins, William R. Kinney JR., Ryan Lafond, *The Effect of SOX Internal Control Deficiencies on Firm Risk and Cost of Equity*, Journal of Accounting Research, March 2009
- [17] Sarbanes-Oxley Section 404 Work: Looking at the Benefits, Research Foundation 2005
- [18] Anne M. Marchetti, *Sarbanes Oxley Ongoing Compliance Guide*, John Wiley & Sons 2007
- [19] “Sarbanes-Oxley: A price worth paying?”, May 2005
http://www.economist.com/node/3984019?story_id=3984019 [Προσπελάστηκε 15/5/11]
- [20] “Left Behind’ after Sarbanes-Oxley”, Craig S. Lernel and Moin A. Yahya, 2007
<http://www.cato.org/pubs/regulation/regv30n3/v30n3-7.pdf> [Προσπελάστηκε 10/6/11]
- [21] “Sarbanes-Oxley: Five years under the thumb”, July 2007
http://www.economist.com/node/9545905?story_id=9545905 [Προσπελάστηκε 10/6/11]